

ungdata

Nasjonale resultater
2013

NOVA

HØGSKOLEN I OSLO OG AKERSHUS

Innhold

Sammendrag	2
Datagrunnlaget	4
Nære relasjoner	7
Foreldre	8
Venner	12
Lokalmiljøet	16
Skole og utdanning	21
Skoletrivsel	22
Motivasjon	26
Utdanningsplaner	30
Fritidsaktiviteter	35
Organisert fritid	36
Hjemme	40
Ute med venner	44
Mediebruk	48
Helse og trivsel	53
Helse	54
Psyriske plager	58
Trening	62
Matvaner	66
Rusmiddelbruk	71
Tobakk	72
Alkohol	76
Hasj	80
Risikoatferd og vold	85
Kriminalitet	86
Mobbing	90
Vold	94
Kommunene	99

NOVA Rapport 10/14

© Norsk institutt for forskning om oppvekst, velferd og aldring (NOVA) 2014
NOVA – Norwegian Social Research

ISBN (trykt utgave): 978-82-7894-514-8
ISBN (elektronisk utgave): 978-82-7894-515-5
ISSN 0808-5013 (trykt)
ISSN 1893-9503 (online)

Illustrasjonsfoto: © colourbox.no
Desktop: Torhild Sager
Trykk: Allkopi

Redaktør: Anders Bakken

Henvendelser vedrørende publikasjonen kan rettes til:

Norsk institutt for forskning om oppvekst, velferd og aldring, HiOA
publikasjoner@nova.hioa.no
www.hioa.no/nova

Denne rapporten refereres til som: NOVA (2014). Ungdata. Nasjonale resultater 2013. NOVA Rapport 10/14. Oslo: NOVA

Denne rapporten er en oppdatering av den første nasjonale rapporten fra Ungdata, som ble utgitt i 2013. Den forrige rapporten ga en oversikt over nasjonale resultater fra Ungdata i årene 2010–2012. Årets rapport viser resultatene for 2013 og ser disse i sammenheng med resultatene fra fjorårets rapport. Tallene for 2013 baserer seg på svar fra mer enn 63.000 ungdomsskoleelever på 8.–10. trinn fra de 150 kommunene som tok i bruk Ungdata i 2013. I tillegg viser rapporten noen resultater fra data som ble samlet inn fra nær 15.000 ungdommer som gikk på første trinn (VGI) i videregående opplæring.

Ungdata er basert på lokale ungdomsundersøkelser, der ungdom over hele landet svarer på spørsmål om ulike sider ved deres liv og livssituasjon. Undersøkelsene gjennomføres elektronisk i skoletiden og er rettet inn mot elever i ungdomsskolen og videregående opplæring. Spørreskjemaet omfatter mange ulike temaer. I rapporten har vi valgt ut 20 temaer, og hvert tema er viet fire sider. Alle spørsmålene er hentet fra Ungdatas grunnmodul, det vil si fra den delen av spørreskjemaet som er lik for alle ungdommene som deltar.

Siden 2010 har Ungdata vært et tilbud til alle kommuner og fylkeskommuner i Norge og er i dag gratis for kommunene å ta i bruk. Ungdata skal primært gi en oversikt over den lokale oppvekstsituasjonen. Resultatene fra undersøkelsene er godt egnet som grunnlag for kommunalt plan- og utviklingsarbeid, og brukes blant annet som ledd i kommunenes forebyggende arbeid og i arbeidet med å bedre unges folkehelsesituasjon. Etter hvert som mange kommuner har tatt verktøyet i bruk, utgjør Ungdata en viktig kilde til kunnskap om ungdom på nasjonalt nivå og til å beskrive endringer over tid. Målet med denne rapporten har vært å gi en samlet presentasjon av hva ungdom svarer i de lokale undersøkelsene.

Ungdata er et samarbeid mellom de syv regionale kompetansesentrene innen rusfeltet (KoRus), forskningsinstituttet NOVA og Kommunesektorens interesse- og arbeidsgiverorganisasjon (KS). NOVA har ansvaret for et nasjonalt sekretariat som koordinerer og administrerer undersøkelsene. I de fleste kommunene står KoRus for den praktiske gjennomføringen og formidling av resultater fra undersøkelsene. Vi vil gjerne få takke alle våre samarbeidspartnere på kompetansesentrene, samt kontaktpersoner i kommunene, lærere og skoleledere for en god jobb i forbindelse med undersøkelsene. Også ungdommene som deltar i undersøkelsene, er vi skyldig en stor takk. En takk går også til Helsedirektoratet, Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet og Justis- og beredskapsdepartementet, som finansierer en stor del av kostnadene ved Ungdata.

Rapporten er redigert av forskningsleder Anders Bakken ved NOVA og er basert på bidrag fra Patrick Lie Andersen, Silje Hartberg, Lars Roar Frøyland, Ørnulf Seippel, Mira Aaboen Sletten og Tormod Øia, alle ved NOVA. Torhild Sager ved NOVA har stått for den grafiske redigeringen av rapporten.

Oslo, juni 2014

Sammendrag

Hovedbildet fra Ungdata 2013 er at vi har med en veltilpasset, hjemmekjær, men kanskje litt stressa ungdomsgenerasjon å gjøre. Skoletrivselen er høy, de aller fleste har gode venner og er svært fornøyde med foreldrene sine. På flere områder viser rapporten positive utviklingstrekk over tid: omfanget av ungdomskriminalitet, rus og vold blir stadig mindre, færre unge skulker skolen og flere er fornøyd med foreldrene sine. Ett område gir derimot særlig grunn til bekymring. Et økende antall ungdommer – og da først og fremst unge jenter – rapporterer om psykiske helseplager i hverdagen.

Resultatene føyer seg dermed inn i en mer langsiktig trend, der det særlig fra årtusen-skiftet og framover har skjedd noen ganske markerte endringer i ungdomsmiljøene. Omfanget av rus- og atferdsproblemer har blitt redusert, båndene mellom generasjonene har blitt tettere og ungdom slutter i økende grad opp om skolen. Samtidig er det grunn til bekymring når omfanget av psykiske helseplager øker.

Om rapporten

Rapporten er en oppdatering av den første nasjonale rapporten fra Ungdata, som omfattet årene 2010–2012. Den gir et bredt bilde av hvordan norske ungdomsskoleelever har det på ulike områder, og hvor mange som driver med ulike typer aktiviteter. Rapporten kan fungere som et oppslagsverk for kommuner og andre som er interessert i å sammenlikne tall fra egne Ungdata-undersøkelser med landsrepresentative tall. Målet med årets rapport er også å si noe om utvikling over tid.

Rapporten er organisert rundt 20 temaer, og hvert tema er viet fire sider. For hvert tema presenteres noen hovedtall, tall for gutter og jenter på ulike klassetrinn, og en

sammenlikning med situasjonen i 2010–2012. Siden Ungdata har en lokal forankring, har vi lagt vekt på å få fram variasjoner mellom kommuner og etter kommunestørrelse. Rapporten baserer seg hovedsakelig på svar fra elever i ungdomsskolen. Nytt i årets rapport er at vi også viser enkelte tall for ungdom på VG1 i videregående opplæring.

Ungdataundersøkelsene gir et representativt bilde av hvordan norske ungdommer har det. Mer enn 63.000 elever på ungdomsskolen har deltatt i undersøkelsen - eller hver tredje ungdomsskoleelev i 2013. Blant de 150 kommunene som gjennomførte Ungdata i 2013, finnes små, mellomstore og store kommuner, spredt over hele landet. Svarprosenten på ungdomstrinnet er 82 prosent. Tallene for VG1 er basert på svar fra nær 15.000 ungdommer.

En veltilpasset ungdomsgenerasjon

De senere årene har omfanget av kriminalitet og rusmiddelbruk blant ungdom gått markant ned. Ungdata viser at denne trenden fortsetter i 2013. Enda færre røyker enn i årene før og det er færre som har vært beruset på alkohol. Andelen unge som ikke gjør noe galt øker og det er nedgang i nasking, hærverk og andelen som har blitt utsatt for vold. Andelen som har blitt utsatt for mobbing har ikke endret seg over tid, men færre rapporterer at de plager og truer andre ungdommer.

Ungdata viser også at de fleste norske ungdommer er fornøyd med foreldrene og opplever dem som viktige støttespillere i hverdagen. De har nære venner de kan stole på, og mange er godt fornøyd med lokalmiljøet de vokser opp i. I tillegg trives ungdom på skolen, de opplever den som et godt sted å være og de færreste er involvert i konflikter med lærerne. Generelt er ungdom optimistiske med tanke på framtiden. Over halvparten

tror de kommer til å ta høyere utdanning. Få tror de kommer til å bli arbeidsledige, og tre av fire tror de kommer til å få et godt og lykkelig liv.

En hjemmekjær ungdomsgenerasjon

Resultatene fra Ungdata vitner om en hjemmekjær ungdomsgenerasjon, hvor fritiden i økende grad tilbringes hjemme. Flere unge er fornøyde med foreldrene sine enn tidligere og færre bruker mye tid ute om kveldene. En stor del av fritiden går med til digitale aktiviteter, samtidig som andelen som bruker mye tid foran PC-skjermen har gått noe ned de siste par årene.

Barne- og ungdomsorganisasjonene har fortsatt en sentral plass i norsk ungdoms fritid. Likevel ser vi en nedgang de senere årene, og nedgangen er tydeligst for fritidsklubbene. Selv om idrettslagene fortsatt i særklasse er den vanligste organisasjonstypen, viser Ungdata, i likhet med andre undersøkelser, en utvikling der noe mer av ungdoms trening foregår utenfor idrettslagene. Mens deltagelsen i idrettslag er relativt stabil, har ungdoms treningsaktivitet økt noe fra 2010–2012 til 2013. Økningen gjelder trening på egenhånd og i treningsstudio.

En stressa ungdomsgenerasjon – hva skjer med jentene?

De aller fleste unge er godt fornøyd med egen helse og andelen fornøyde har økt svakt siden 2010–2012. Til tross for at de fleste også trives både hjemme og på skolen, viser Ungdata at mange unge sliter psykisk i hverdagen. I størst grad gjelder dette typiske symptomer på stress, som det «å tenke at alt er et slit» eller «å bekymre seg for mye om ting». Andelen med ulike psykiske helseplager blant jentene har økt fra 2010–2012 til 2013. For gutter har utviklingen vært nokså stabil.

Tydelig aldersprofil på bruk av rusmidler

Årets rapport omfatter primært ungdomstrinnet, men inneholder også svar fra ungdom på første trinn i videregående opplæring (VG1). 2013 er det første året med nasjonale tall på dette trinnet, og vi kan derfor ikke si noe om utviklingen over tid for denne aldersgruppen.

Tallene for 2013 viser at det store flertallet – også på VG1 – er godt fornøyd med foreldrene sine. Skoletrivselen er høy og de fleste har gode venner. Samtidig er det mange som trener mye og har planer om å ta høyere utdanning. Sammenliknet med elever på ungdomstrinnet er færre på VG1 fornøyd med egen helse. Omfanget av psykiske helseplager flater imidlertid ut i overgangen til videregående, etter å ha økt nokså jevnt i løpet av ungdomstrinnet.

Ungdata viser at mobbing, vold og kriminalitet er nokså likt fordelt blant ungdomsskoleelevene og elever i VG1. Derimot øker bruken av rusmidler markant. På VG1 har nær halvparten vært beruset på alkohol siste år, åtte prosent røyker og like mange har prøvd hasj. På alle disse områdene er det en dobling i omfanget sammenliknet med de som er ett år yngre. Det er også flere som skulker på videregående.

Datagrunnlaget

Data fra mer enn 60.000 ungdommer i alderen 13–16 år

Alle kommuner og fylkeskommuner som deltar i Ungdata, forplikter seg til at data fra egen undersøkelse samles i en nasjonal database, Ungdatabasen. Databasen ble opprettet i 2010, og fram til mai 2014 har rundt 275 kommuner gjennomført en Ungdata-undersøkelse. Antallet øker år for år, og databasen inneholder data som gjør det mulig å undersøke endringer over tid, både nasjonalt og på kommunenivå.

Rapporten baserer seg i hovedsak på svarene til 63.201 ungdommer, fordelt på 150 kommuner som deltok i Ungdata i 2013. Så langt har flest kommuner valgt å legge vekt på ungdomstrinnet i sine undersøkelser. For å gi et dekkende bilde av situasjonen på landsbasis, har vi derfor brukt svar fra elever på ungdomstrinnet. Ungdommene er nokså jevnt fordelt mellom gutter og jenter. 9.trinn er noe underrepresentert sammenlignet med de to andre klassetrinnene på ungdomsskolen. I tillegg har vi i 2013 innhentet et betydelig antall besvarelser fra første trinn i videregående skole (VG1), så i enkelte av figurene inkluderer vi 14.417 elever i VG1. I tillegg er 40.473 besvarelser fra perioden 2010–2012 med for å vise endring over tid på ungdomstrinnet.

Tre av kommunene som har deltatt i Ungdata i 2013 er utelatt fra rapporten fordi datakvaliteten ikke er god nok, og omkring én prosent av ungdommene er holdt utenfor analysene fordi svarene deres gir grunn til å tro at de har besvart undersøkelsen på en useriøs måte.

Et representativt bilde

Vår vurdering er at bildet som gis i denne rapporten er dekkende for hvordan ungdom i Norge har det på ulike områder. Over én tredel av alle norske kommuner er med, og de er geografisk spredt over hele landet. Datamaterialet omfatter både små, mellomstore og store kommuner, og alle regioner i Norge er representert.

Geografisk er Agder og Rogaland noe overrepresentert, mens kommunene ellers fordeler seg relativt godt ut over landet. På kommunenivå er det, som i perioden 2010–2012, en viss overvekt av mellomstore og sentralt beliggende kommuner, mens mindre kommuner er noe underrepresentert. Fordi majoriteten av norske ungdommer bor i mellomstore og sentralt beliggende kommuner, vil ungdom fra mindre kommuner imidlertid påvirke de nasjonale tallene i relativt mindre grad enn ungdom fra større kommuner. I et eget metodenotat, som er publisert på www.ungdata.no, finnes det mer informasjon om metodiske forhold ved Ungdata-undersøkelsene. Her er det også gjort analyser for å vurdere hvorvidt materialet som presenteres i denne rapporten er representativt for landet som helhet.

Høy svarprosent i Ungdata

At det for den enkelte ungdom er frivillig å være med i Ungdata, gjør det selvsagt vanskelig å vite eksakt hvor representative dataene er. Noen unge velger bevisst å ikke delta, mens andre var borte i perioden undersøkelsen ble gjennomført. Det er likevel vår erfaring at den viktigste grunnen til at ungdom ikke har deltatt, er at de ikke har fått tilbud om å være med. Samlet har 82 prosent

av ungdomsskoleelevene som ble invitert til å delta i Ungdata-undersøkelsen levert en besvarelse. Når det gjelder videregående skole har vi ingen eksakt svarprosent kun for VGI. Den gjennomsnittlige svarprosenten for hele videregående skole er 63. Erfaringsmessig er det imidlertid slik at svarprosenten er betydelig høyere på det første trinnet i videregående skole enn på resten, så anslagsvis ligger nok svarprosenten i VG1 mellom 70 og 80.

Siden skolene og kommunene selv står for datainnsamlingen, vil svarprosenten blant annet avhenge av hvor godt man har organisert undersøkelsen lokalt. I enkelte kommuner er svarprosenten nær 100, og betydelig lavere i andre. Variasjoner i svarprosenten ser imidlertid ut til å ha begrenset betydning for resultatet i undersøkelsene. I det allerede nevnte metodenotatet viser vi blant annet at omfanget av ulike problemer varierer nokså lite med svarprosenten i den enkelte kommune. Dette betyr at variasjoner mellom kommuner må forklares med andre forhold enn forskjeller i svarprosent. Notatet ligger tilgjengelig på www.ungdata.no.

Større usikkerhet rundt resultater fra små kommuner

Å gi kommunene et verktøy der det er mulig å sammenlikne egen kommune med tall fra andre kommuner er en viktig bakgrunn for Ungdata. For å synliggjøre dette presenterer vi i rapporten tall fra de enkelte kommunene. Siden alle kommuner har brukt en felles spørreskjemadel, er det kun spørsmål fra denne grunnmodulen som kan sammenliknes. Når resultatene skal tolkes på kommunenivå, kan det være verdt å ta i betraktning at det statistisk sett vil være større usikkerhet rundt resultater på kommunenivå enn på

nasjonalt nivå, og at den statistiske usikkerheten er større desto mindre kommunen er. Bakerst i rapporten gjengir vi derfor en oversikt over hvor mange som har deltatt i de enkelte kommunene, i tillegg til elevantallet i kommunene, antallet deltakende ungdom på hvert trinn, svarprosent og tidspunkt for gjennomføring av undersøkelsen (start- og sluttidspunkt). Det finnes også informasjon om hvilket fylke den enkelte kommune ligger i, og hvordan kommunene er klassifisert etter kommunestørrelse.

Enkelte kommuner har ikke inkludert alle trinnene på ungdomsskolen i sine undersøkelser. I kommuner som kun har hatt med elever fra 9. og 10. trinn inkluderer vi kun svarene for 9. trinn, fordi disse som regel vil representere gjennomsnittet av alle elever på ungdomsskolen. I kommuner som kun har hatt med 8. og 10. trinn, har vi valgt å inkludere begge trinnene i rapporten.

Nære relasjoner

Foreldre

Venner

Lokalmiljø

ungdata

foreldre

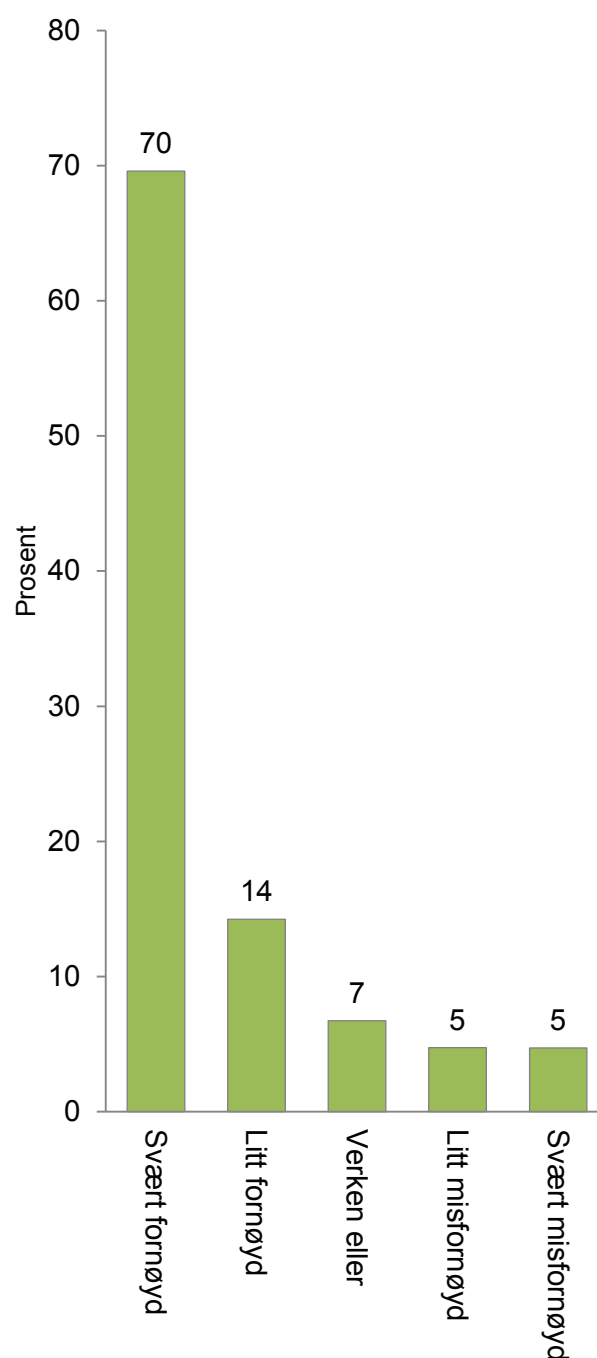
Selv om en stor del av dagens barn- og ungdomstid foregår innenfor barnehage, skole og ulike fritidsordninger, er foreldrene fremdeles de viktigste omsorgspersonene i oppveksten for de aller fleste. Foreldrenes ressurser – økonomisk, kulturelt og sosialt – danner grunnlaget for barn og unges levekår. I følge barneloven har foreldrene plikt til å sørge for økonomisk underhold og omsorg, de skal sikre en forsvarlig oppdragelse og at barnet får en utdanning.

Etter hvert som barnet blir eldre blir barnets egne meninger og interesser viktigere. En del av det å være ung handler også om løsrivelse og det å bli en selvstendig person. I dette kan det ligge kimer til konflikter mellom unge og foreldre. Likevel vedvarer som regel den emosjonelle nærheten til foreldrene utover i ungdomstiden og for mange unge er foreldrene deres viktigste støttespillere når det oppstår problemer av ulik art.

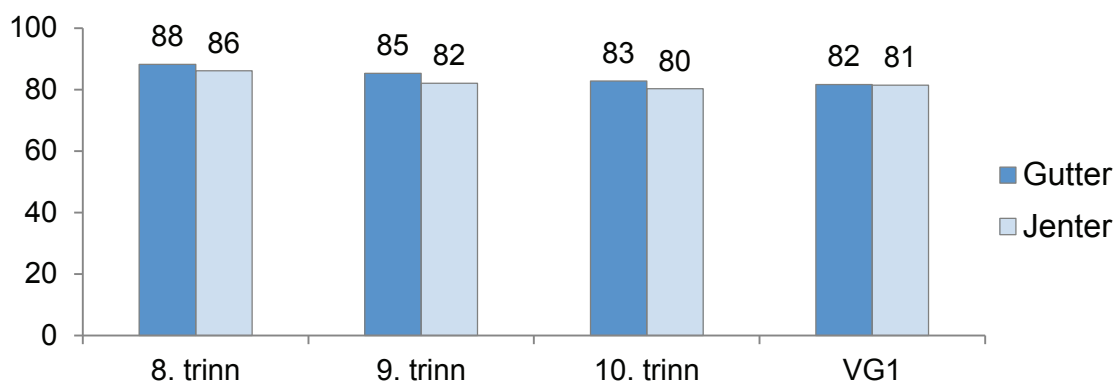
Tre av fire barn i Norge bor sammen med begge foreldrene. Andelen er litt lavere blant ungdom. Av 17-åringene er det 68 prosent som både bor med mor og far. Blant de som bor med én av foreldrene, er det fremdeles mest vanlig å bo med mor.

Hva mener ungdom når de får spørsmål om hvor fornøyd de er med foreldrene sine?

Hvor fornøyd er du med foreldrene dine?

Andel gutter og jenter som er fornøyd med foreldrene sine

Tette bånd og tillit mellom generasjonene

Resultatene fra Ungdata viser at de aller fleste har et godt forhold til foreldrene sine. Hele 84 prosent er «litt eller svært fornøyd» med mor og far. Tallet for 2013 er noe høyere enn i årene før.

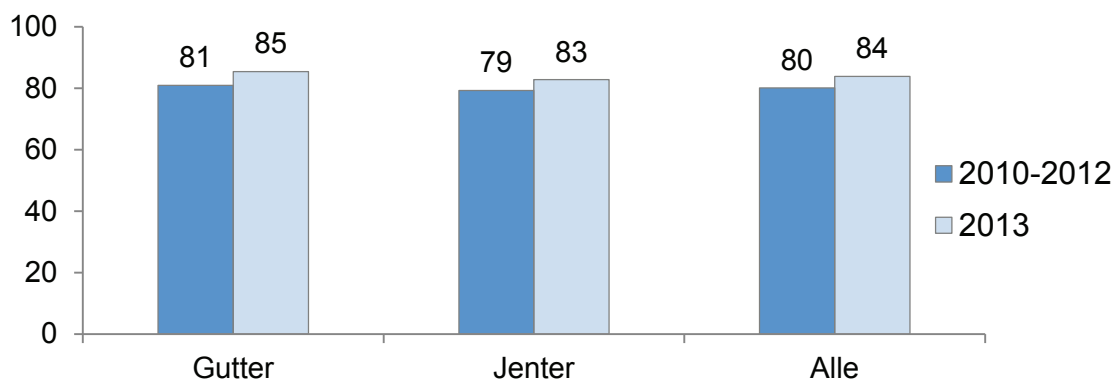
Med økende alder er det litt færre ungdommer som er fornøyd med foreldrene sine, og det er litt flere av guttene som er fornøyd enn jentene.

Mer enn ni av ti unge stoler på foreldrene sine og like mange opplever at foreldrene

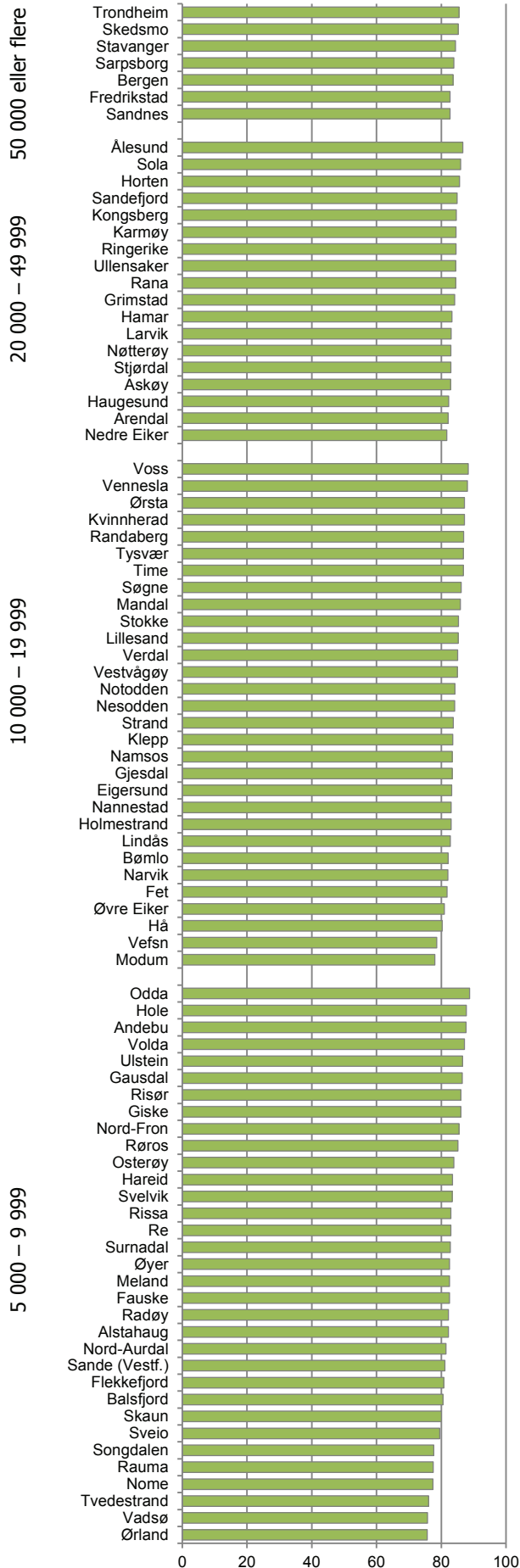
stoler på dem. De aller fleste mener foreldrene vet hvor de er, hva de driver med i fritida og at foreldrene kjenner vennene deres.

Selv om resultatene viser at dagens generasjonsbånd er nokså tette, er det også noen unge som har et problematisk forhold til foreldrene. Fem prosent svarer at de er «svært misfornøyd» med foreldrene sine og en like stor andel mener at de ikke kan stole på dem.

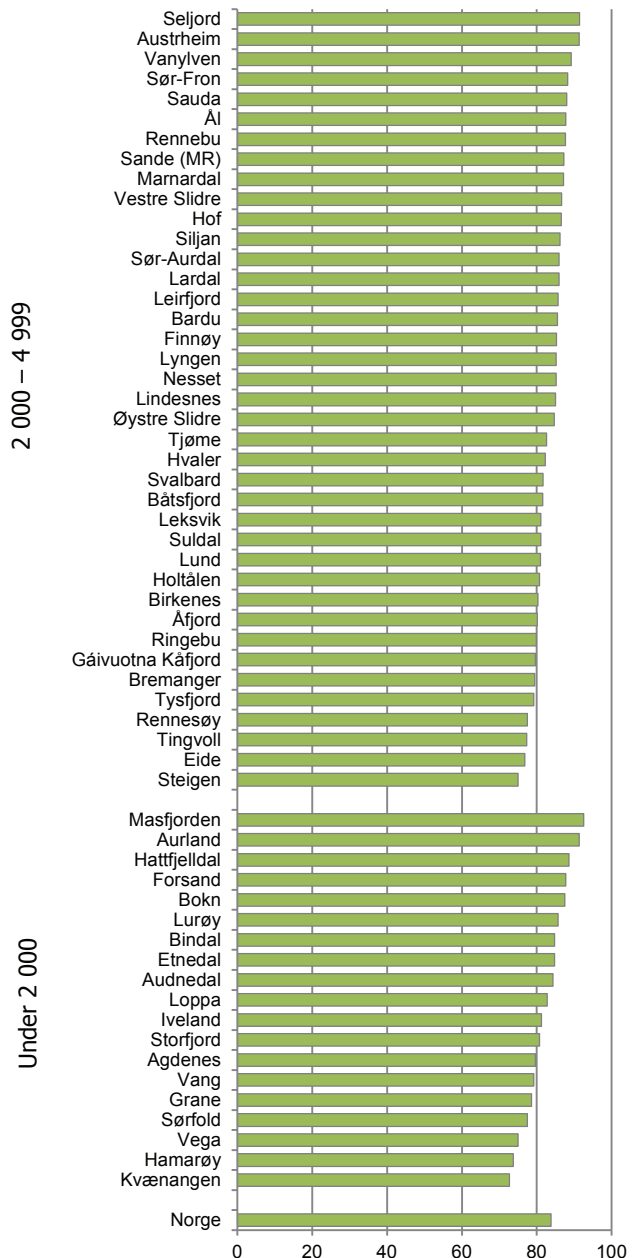
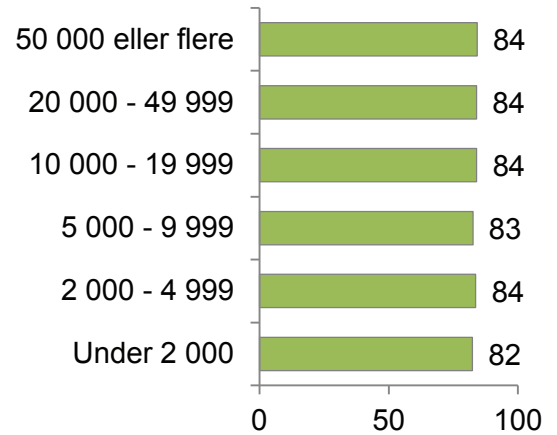
Andel som er fornøyd med foreldrene sine – etter kjønn og årstall

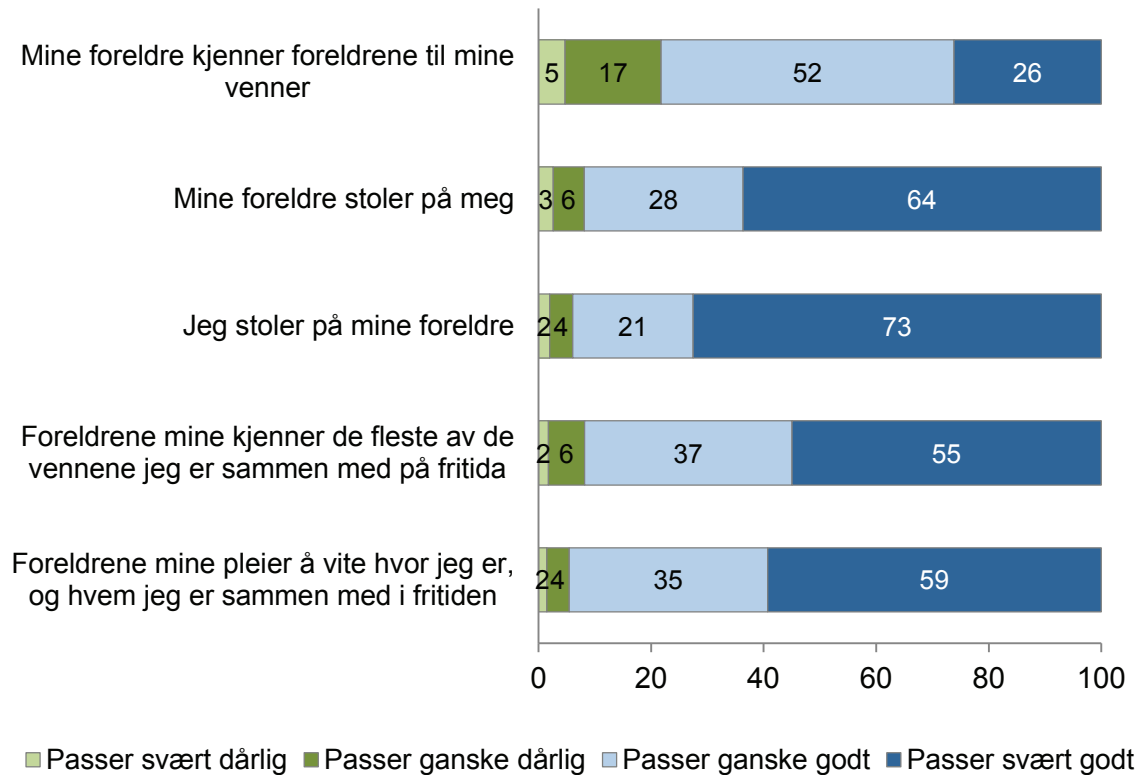
Etter antall innbyggere i kommunen

Andel som er fornøyd med foreldrene sine

Hvor godt passer følgende utsagn om foreldrene dine?

Definisjon

Som indikator på forholdet til foreldrene har vi brukt et spørsmål der de unge blir bedt om å oppgi hvor fornøyde eller misfornøyde de er med ulike sider av livet. Ett av forholdene de skulle vurdere var foreldrene – og de ble bedt om å krysse av for om de var «svært fornøyd», «litt fornøyd», «verken fornøyd eller misfornøyd», «litt misfornøyd» eller «svært misfornøyd».

Andel som er fornøyd med foreldrene er her definert som andel av ungdommene som har svart «svært fornøyd» eller «litt fornøyd».

I Ungdata er det også spørsmål om hvordan de unge opplever andre sider ved foreldrene. Blant annet skulle de svare på fem utsagn om foreldreinnsyn i fritiden og om tillit mellom ungdom og foreldre. Svarene er gjengitt i figuren over.

venner

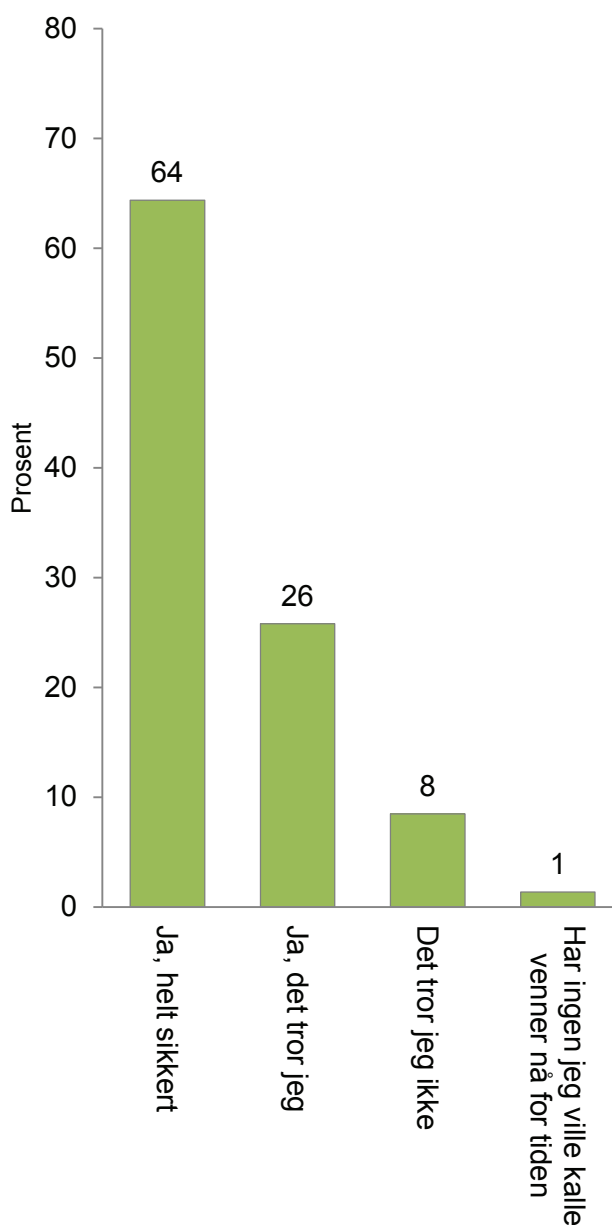
Ungdomstiden beskrives ofte som en fase i livet der de jevnaldrende er særlig viktig. Venner er for de fleste en kilde til lek, glede, støtte, samhörighet og bekreftelse. På lengre sikt har samspillet med de jevnaldrende betydning for utvikling av selvbylde og sosial kompetanse. Mange knytter også vennskap som varer livet ut i denne perioden.

I overgangen fra barn til tenåring endrer vennene betydning. Mens leken står i sentrum blant de yngste, blir det etter hvert like betydningsfullt hvem man er sammen med som hva man gjør. Med økt bruk av sosiale medier har ungdom dessuten fått en ny arena for samhandling. Ungdom deler informasjon og opplysninger om sine liv, hva de gjør, og hvem de er sammen med, på en annen måte enn tidligere.

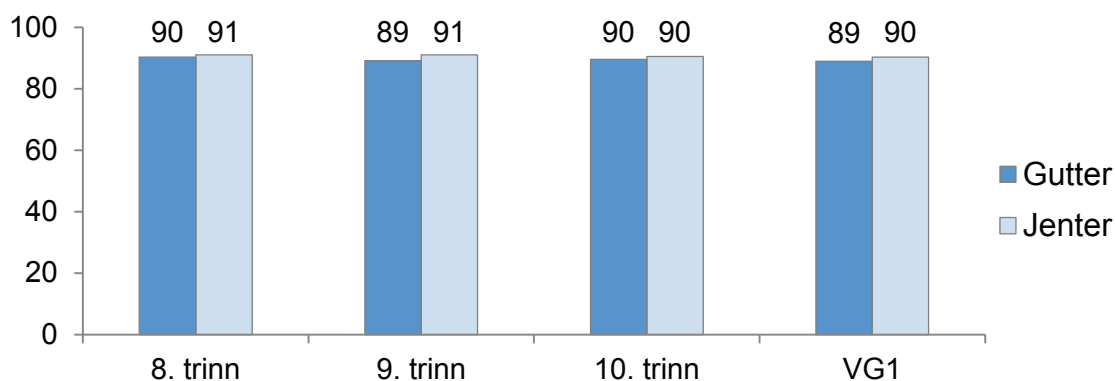
Hvilken rolle de jevnaldrende vennene spiller i hver enkelt ungdoms liv varierer. Mens noen trives godt med én eller to venner, er andre opptatt av å ha en stor vennegjeng og flest mulig «likes» på Facebook. For mange vil kvaliteten på vennskapene likevel bety mer enn antallet.

Hvor mange av de unge har minst én venn de opplever å kunne stole på og betro seg til om alt mulig?

Har du minst én venn som du kan stole fullstendig på og kan betro deg til om alt mulig?

Andel gutter og jenter som har en fortrolig venn

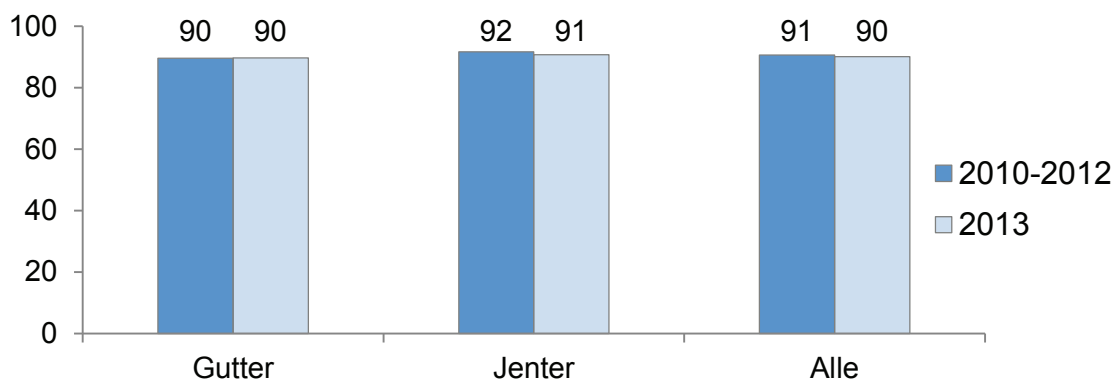
9 av 10 har minst én nær venn

To av tre er helt sikre på at de har minst én venn som de «kan stole fullstendig på og betro seg til om alt mulig». I tillegg er det mange som ikke er helt sikre, men som likevel tror at de har en slik venn.

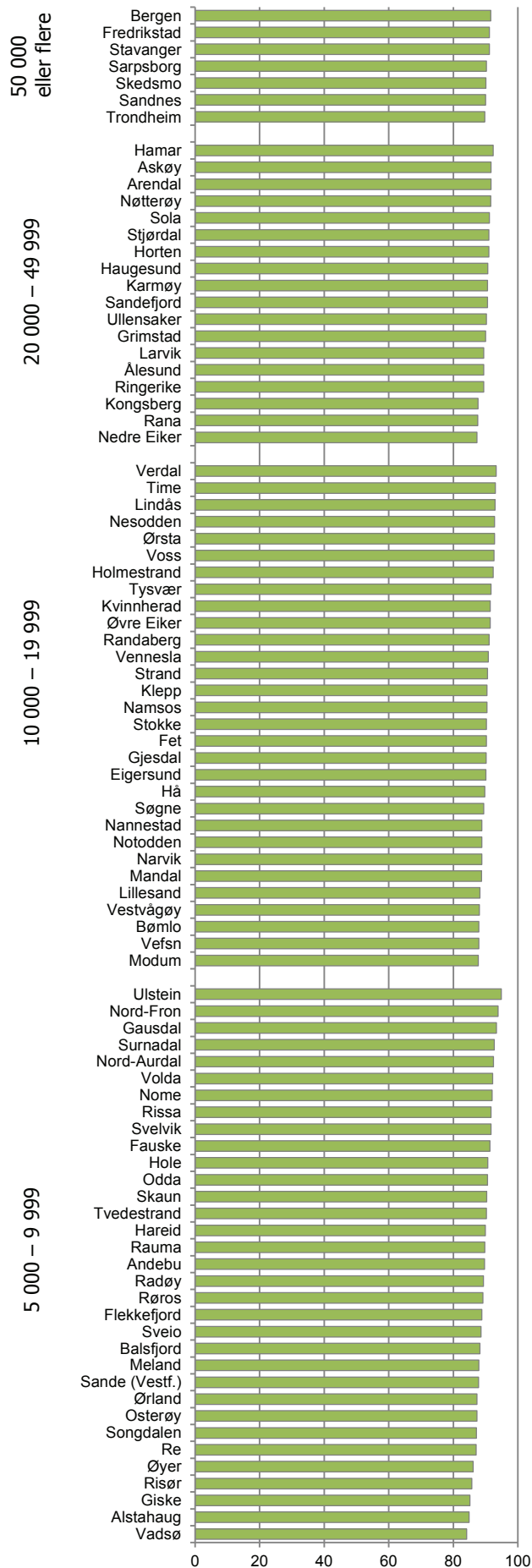
Nær én av ti mangler fortrolige venner, eller de har ingen de vil kalle venner for tiden. Å ha fortrolige venner varierer derimot lite med ungdommenes kjønn og alder. 2013-tallene viser heller ingen endring sammenlignet med årene før.

Ungdata-undersøkelsene viser at det å være sammen i et større nettverk eller gruppe av ungdommer er den klart vanligste måten ungdom er sammen på. Én av fire er som regel sammen med én eller to faste, og for 12 prosent er det nokså tilfeldig hvem de holder sammen med. To prosent er ikke så ofte sammen med unge på egen alder.

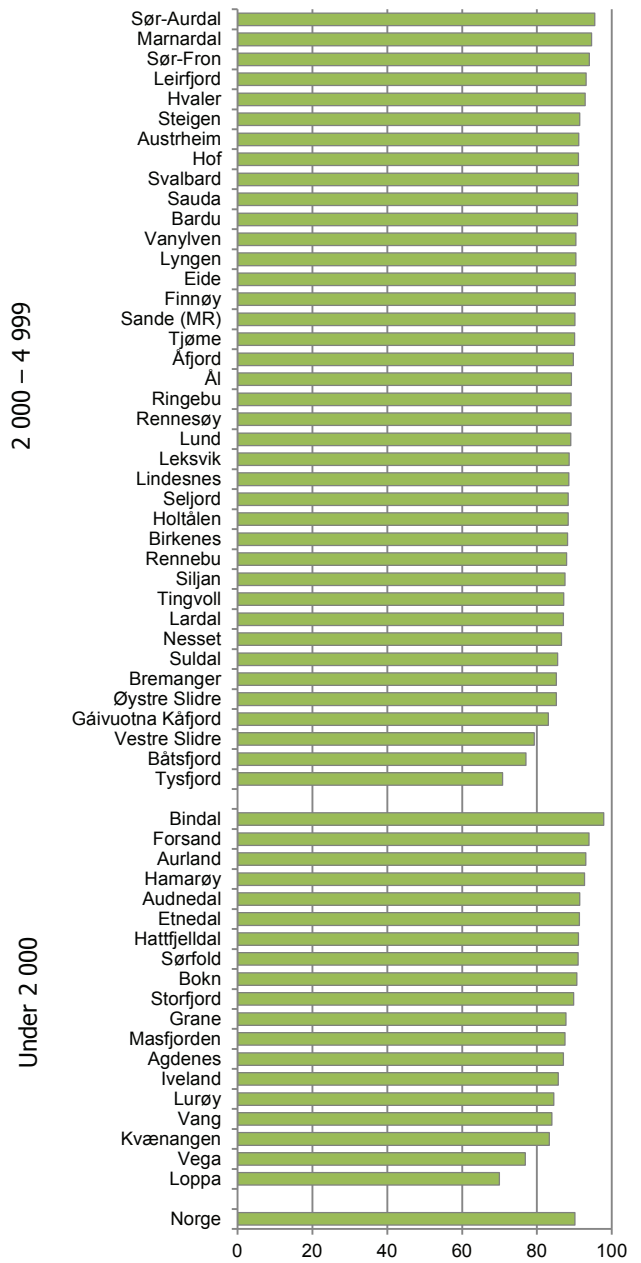
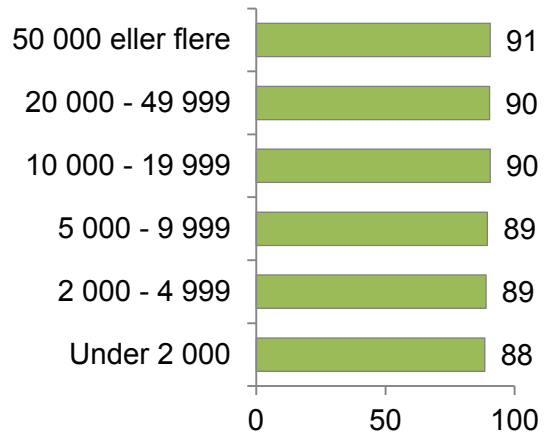
Andel som har en fortrolig venn – etter kjønn og årstall

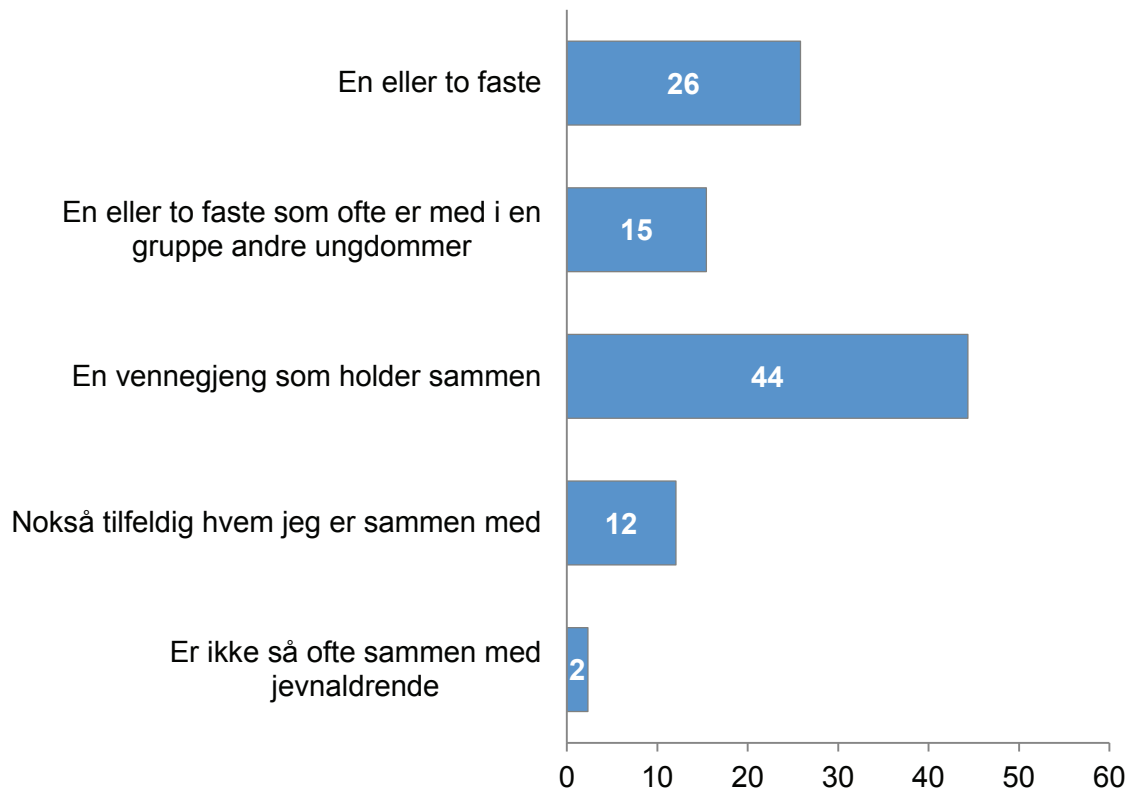
Etter antall innbyggere i kommunen

Andel som har en fortrolig venn

Når du er sammen med venner/kamerater, hvem er du da som oftest sammen med?

Definisjon

Det er mange spørsmål om venner og vennskap i Ungdata. I denne rapporten presenterer vi hvor mange som har venner de kan stole på og betro seg til. For å fange opp dette fikk de unge følgende spørsmål: «Har du minst én venn som du kan stole fullstendig på og kan betro deg til om alt mulig?».

Svaralternativene var: «Ja, helt sikkert», «ja, det tror jeg», «det tror jeg ikke», og «har ingen jeg ville kalle venner nå for tiden».

Figuren over viser i tillegg hvordan ungdom svarer på et spørsmål som skal fange opp ungdoms organisering av vennskap med jevnaldrende: om de oftest er sammen med én eller to faste, eller om de vanligvis inngår i større nettverk. Spørsmålet fanger også opp andelen unge som ikke er så ofte sammen med venner, og som har mer tilfeldige vennerelasjoner.

lokalmiljøet

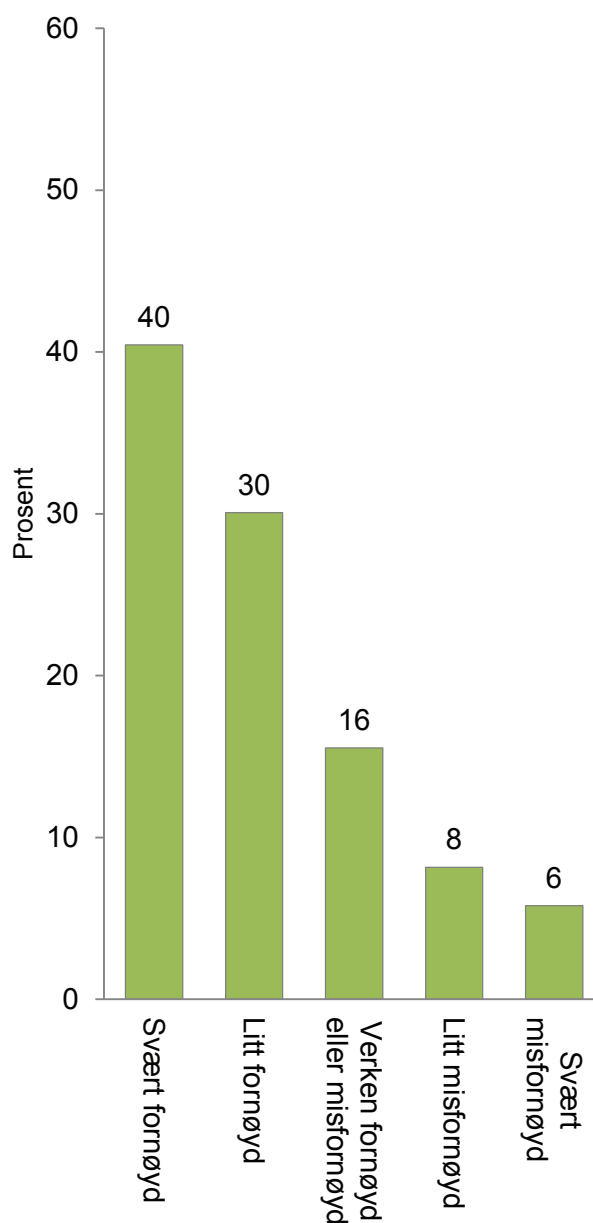
Dagens ungdom vokser opp i en globalisert verden der mennesker, meninger og inntrykk vandrer på tvers av landegrenser og sosiokulturelle skiller. Samtidig har det lokale og tilhørigheten til nærmiljøet fremdeles stor betydning i menneskers liv.

Å vokse opp betyr å vokse opp på et bestemt sted, og de forskjellige lokalmiljøene kan gi ulike muligheter for utfoldelse og sosialt samvær. Tilbudet av organisasjoner, fritidstilbud og kulturtilbud påvirker individuell utfoldelse og bidrar samtidig til å skape identitet og tilhørighet i et lokalmiljø. Det samme gjelder tilgangen på åpne møteplasser, rekreasjonsområder og urørt natur. Opplevelsen av lokalmiljøet vil også være preget av utsiktene til utdanning, arbeid og familieetablering på sikt.

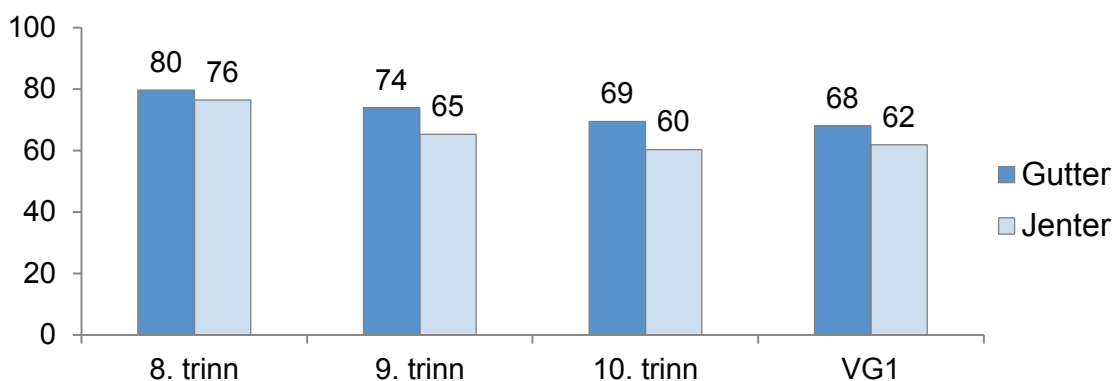
Barn og unge bruker lokalmiljøet i større grad og på en annen måte enn foreldrene. Trygge og sunne lokalmiljøer er derfor særlig viktig for denne aldersgruppas velferd. Barn og unge kan også ha andre meninger enn voksne om hva som gir livskvalitet på hjemstedet.

Hvor fornøyd er ungdom selv med lokalmiljøet der de bor?

Hvor fornøyd er du med lokalmiljøet der du bor?

Andel gutter og jenter som er fornøyd med lokalmiljøet

To av tre er fornøyd med lokalmiljøet sitt

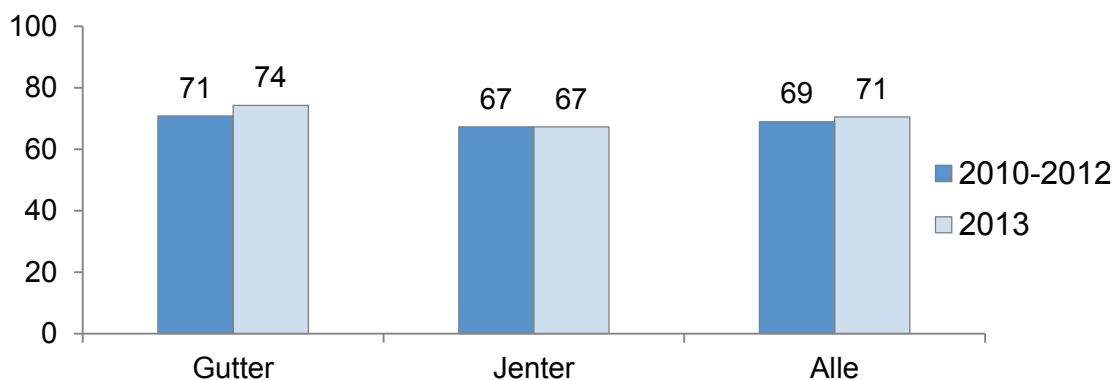
Mange unge er fornøyd med lokalmiljøet. 40 prosent er «svært fornøyd», mens ytterligere 30 prosent er «litt fornøyd». Rundt 14 prosent er enten «litt misfornøyd» eller «svært misfornøyd».

Med økende alder blir ungdom – og spesielt jentene – mer kritiske til stedet der de bor. Det er rimelig å tolke en slik endring i retning av at de unge etter hvert orienterer seg bredere – utover lokalmiljøets rammer.

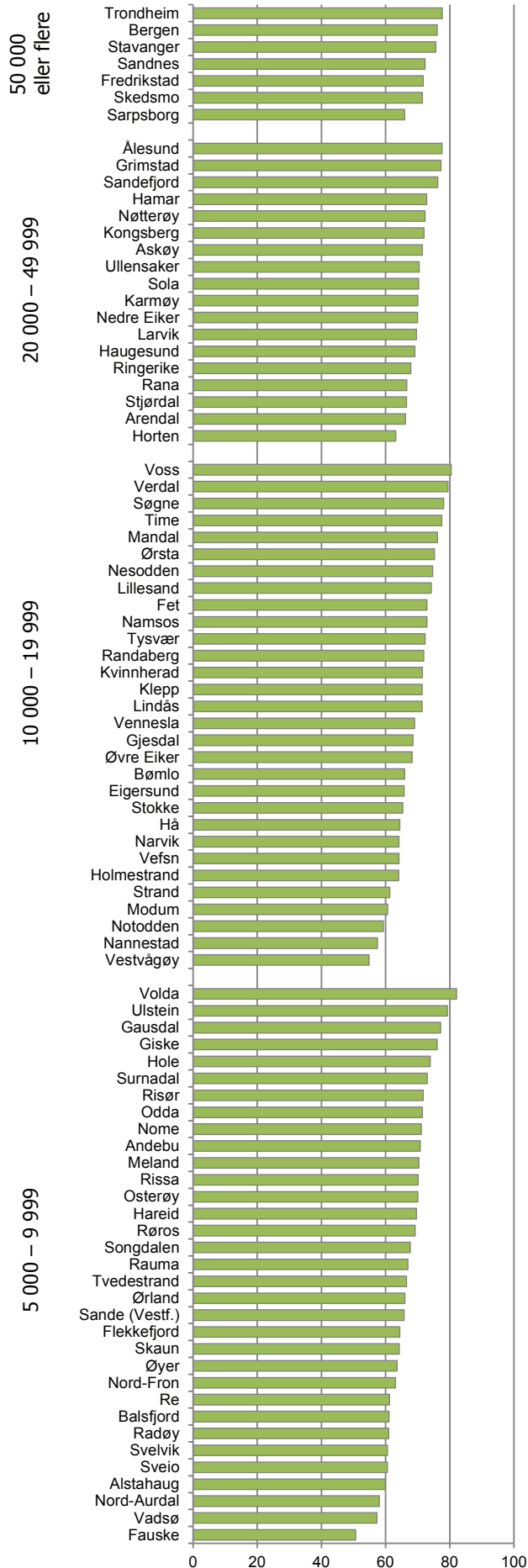
I 2013 var det flere gutter som var fornøyd med lokalmiljøet enn i perioden 2010-2012. Blant jentene er det ingen endring. Ungdom i små kommuner er mindre fornøyd sammenlignet med ungdom i større kommuner.

I Ungdata får ungdommene også spørsmål om de kan tenke seg å la egne barn vokse opp der de selv bor. To av tre har svart «ja» til dette. Resten er enten usikre på hva de skal svare eller de kan ikke tenke seg å la egne barn vokse opp der de selv bor.

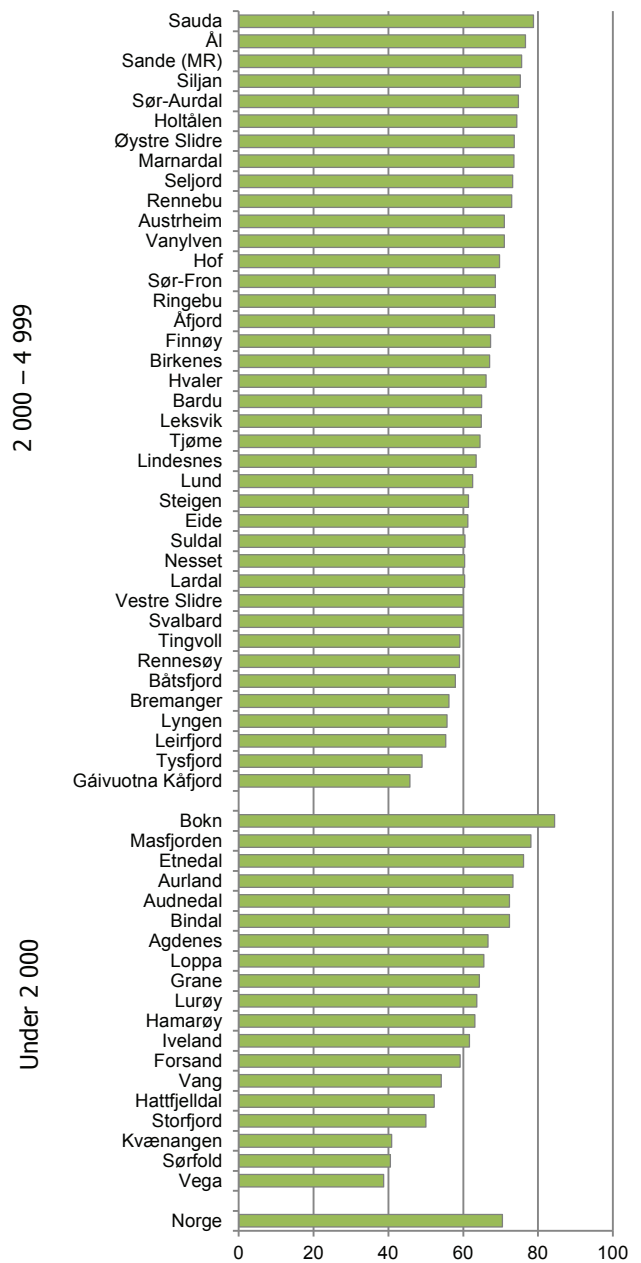
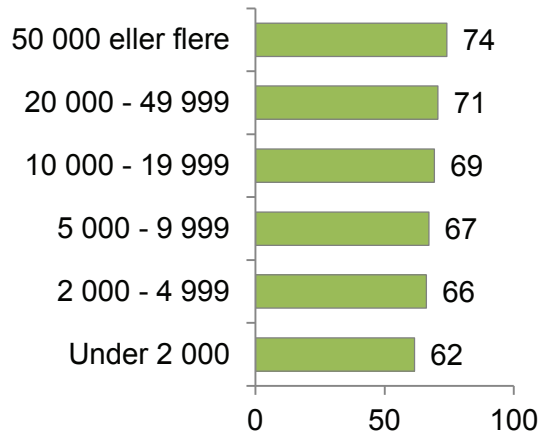
Andel som er fornøyd med lokalmiljøet – etter kjønn og årstall

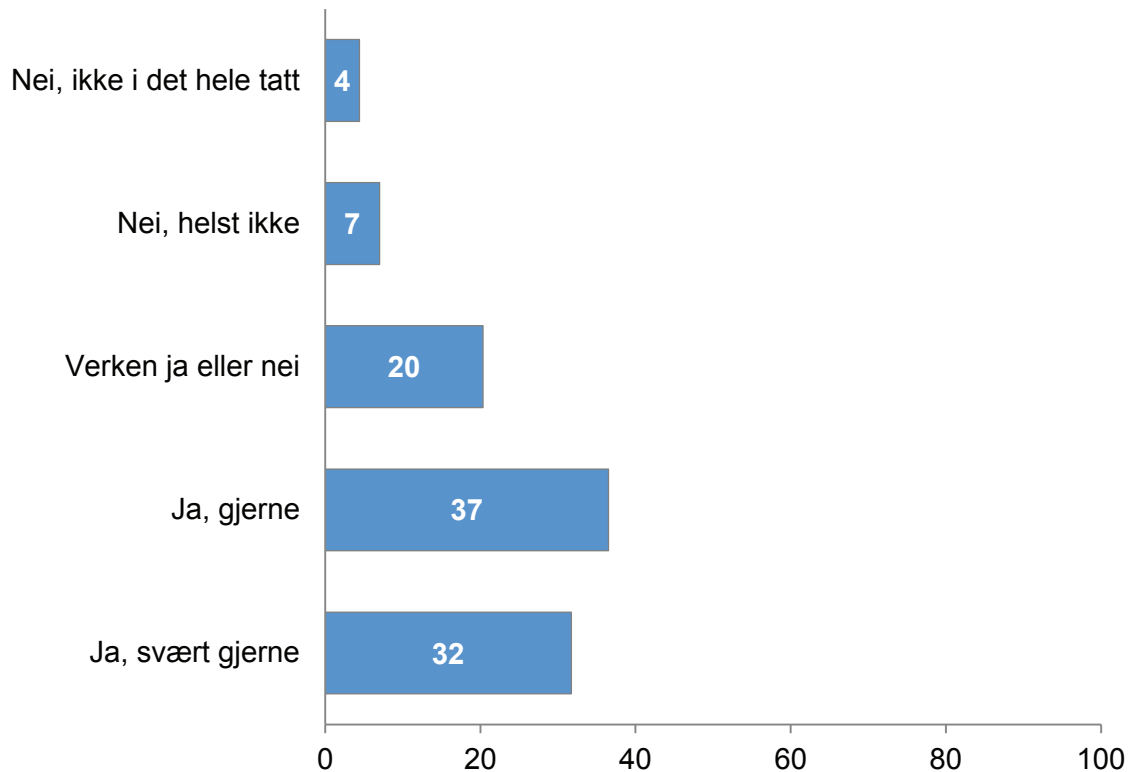
Etter antall innbyggere i kommunen

Andel som er fornøyd med lokalmiljøet

Prøv å forestille deg at du en gang får barn. Kunne du tenke deg å la dine barn vokse opp i det nærområdet der du selv bor?

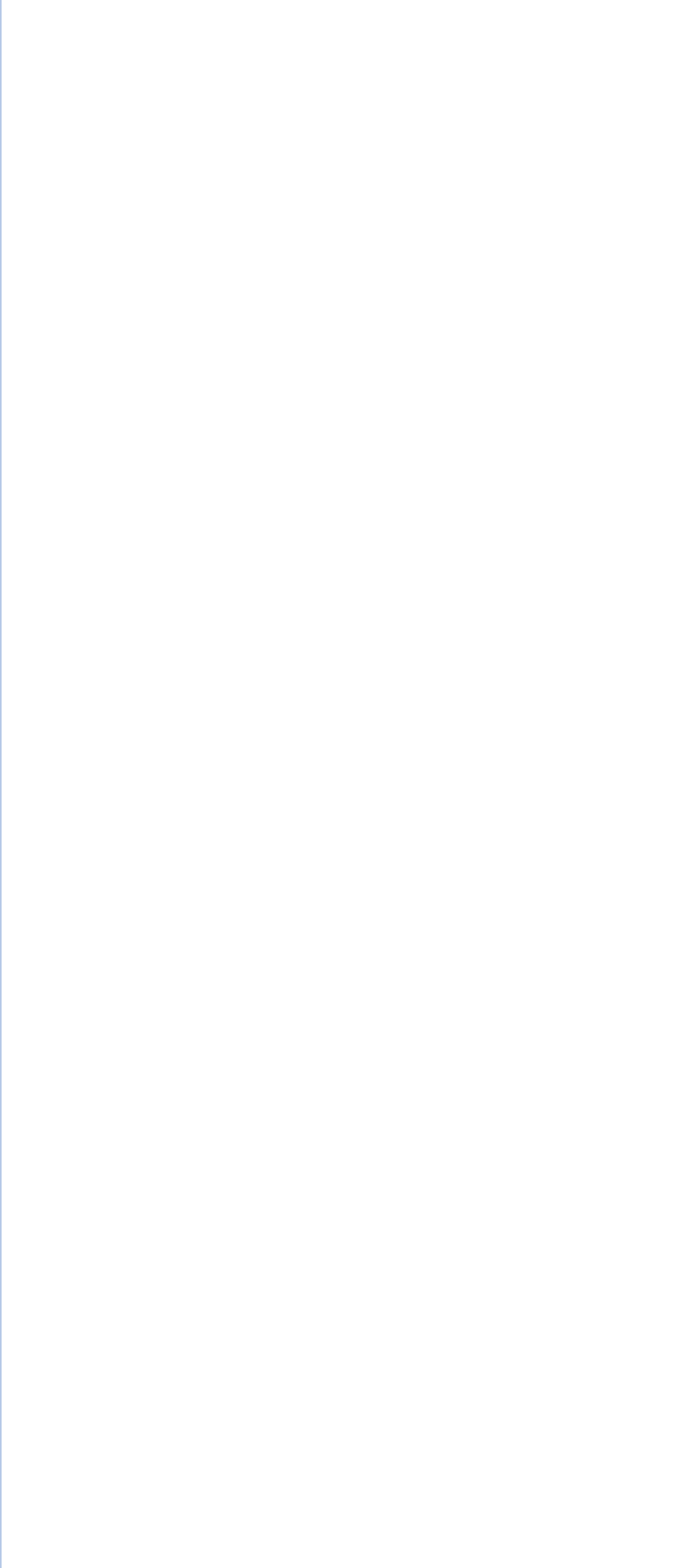

Definisjon

I spørreskjemaet fikk ungdommene følgende spørsmål: «Hvor fornøyd eller misfornøyd er du med ulike sider av livet ditt?» Ett av forholdene de skulle vurdere var «lokalmiljøet der du bor» – og de ble bedt om å krysse av for om de var «svært fornøyd», «litt fornøyd», «verken fornøyd eller misfornøyd», «litt misfornøyd» eller «svært misfornøyd».

Andel som er «fornøyd med lokalmiljøet» er her definert som andel av ungdommene som har svart «svært fornøyd» eller «litt fornøyd».

Figuren over viser hvordan ungdommenes svar fordeler seg på et hypotetisk spørsmål, der de ble bedt om å ta stilling til om de ville la egne barn vokse opp der de selv bor.

Skole og utdanning

Skoletrivsel

Motivasjon

Utdannings-
planer

ungdata

skoletrivsel

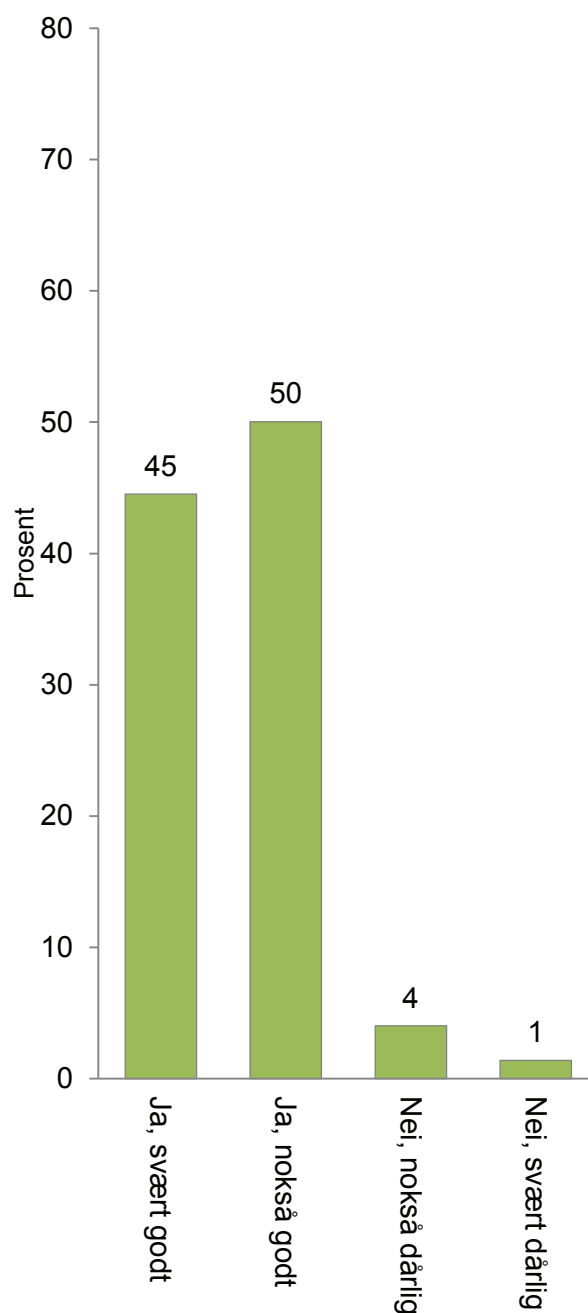
Internasjonale skoleundersøkelser viser at norske ungdomsskoleelevers resultater i lesing og regning ligger noe under eller er på nivå med gjennomsnittet i OECD. Med innføringen av Kunnskapsløftet i 2006 ble hele grunnopplæringen reformert. Blant annet skulle reformen bidra til økt fokus på læring og kvalitet i den norske skolen. I etterkant har vi sett framgang for norske elever på flere fagområder (lesing, matematikk og naturfag).

Skolen er ikke bare et sted for læring, men også en arena for sosialt samvær. Nasjonale studier fra de siste 20 årene viser at norske ungdomsskoleelever i økende grad trives og at det er færre som kjeder seg eller som gruer seg til å gå på skolen. Sammenliknet med elever i mange andre land, er trivselen i norsk skole høy.

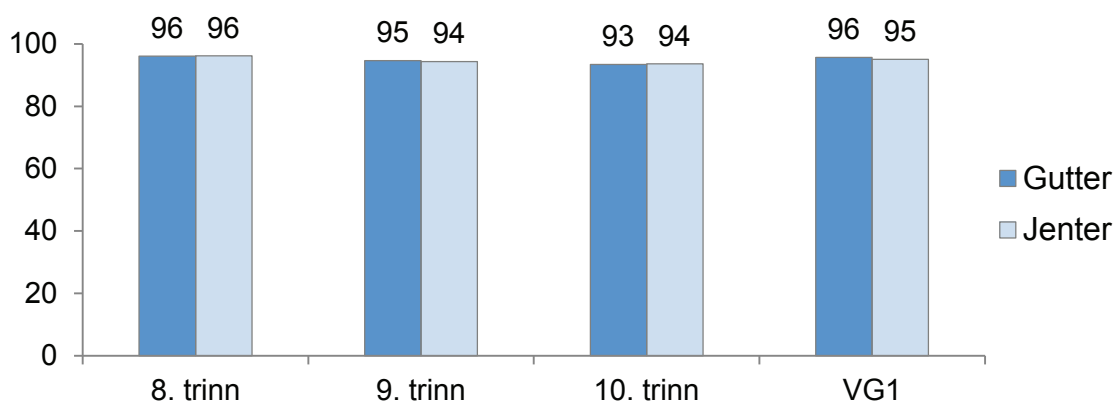
Det er ingen klare tegn til at skoletrivselen avtar med økende alder. Det er heller ikke noen vesentlige kjønnsforskjeller i trivsel. Jentene går i midlertid ut av ungdomsskolen med en god del bedre karakterer enn guttene.

Hvor stor andel av ungdommene i Ungdata trives på skolen sin?

Trives du på skolen?

Andel gutter og jenter som trives på skolen

Skolen oppleves som et godt sted å være

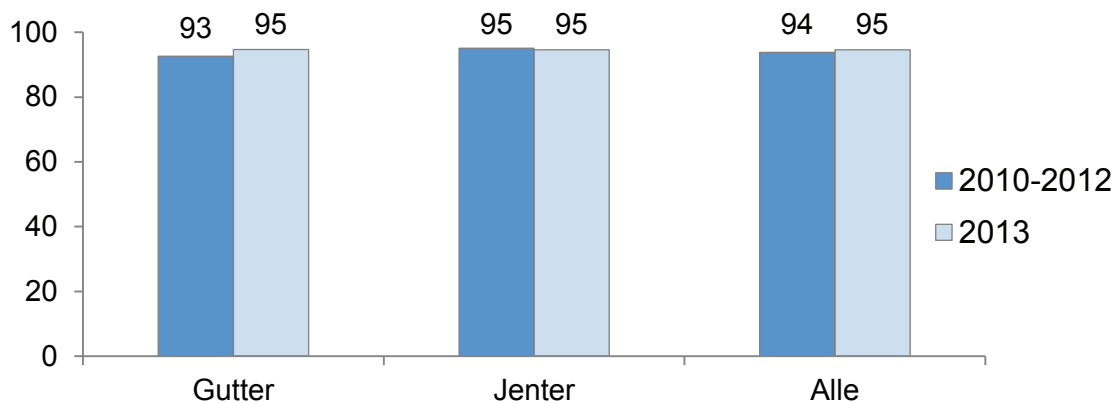
Ungdata-undersøkelsene viser at det er svært få unge som mistrives på skolen. Bare fem prosent trives «svært dårlig» eller «nokså dårlig», mens 95 prosent trives «nokså godt» eller «svært godt».

Tallene for 2013 er nokså like som for årene 2010-2012. Det er videre små forskjeller i skoletrivsel mellom gutter og jenter, og mellom ungdom på ulike klassetrinn.

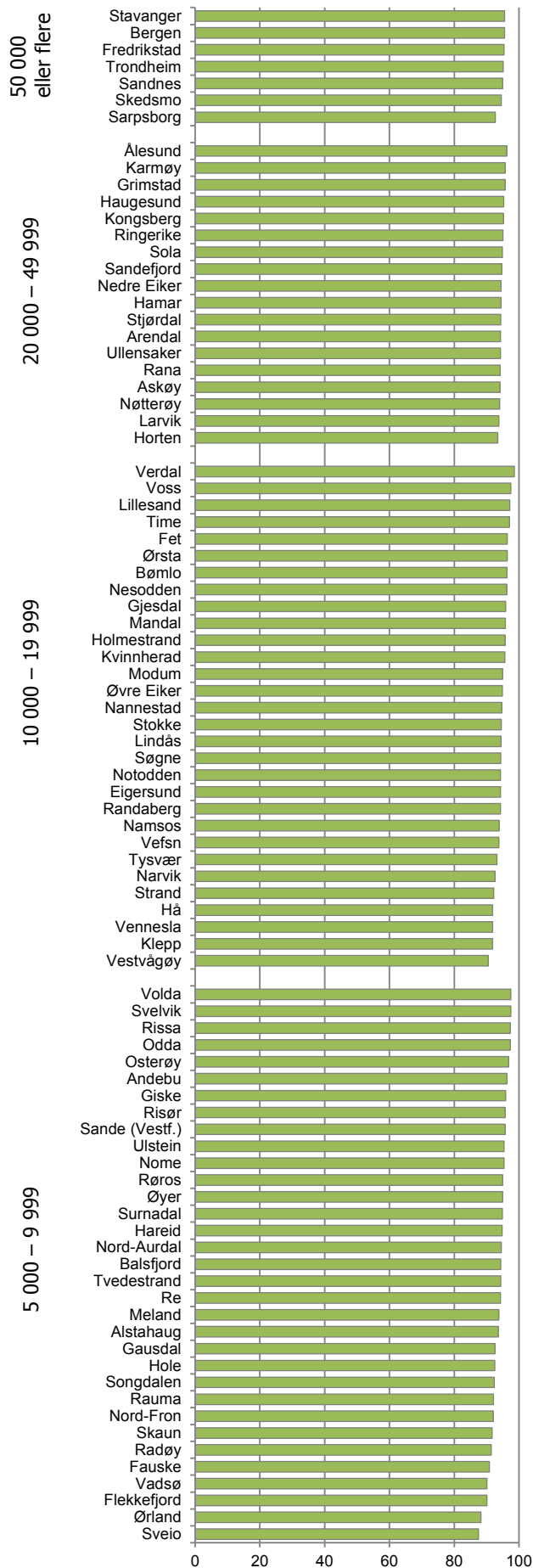
Svarene tyder dermed på at den norske skolen lykkes med å skape et læringsmiljø som oppleves som positivt av det store flertallet av elevene.

Resultatene fra Ungdata viser også at 86 prosent er svært eller passe fornøyd med karakterene sine. Dette forteller oss at noen trives selv om de er misfornøyd med karakterene, og at trivsel i skolen handler om mer enn faglige resultater.

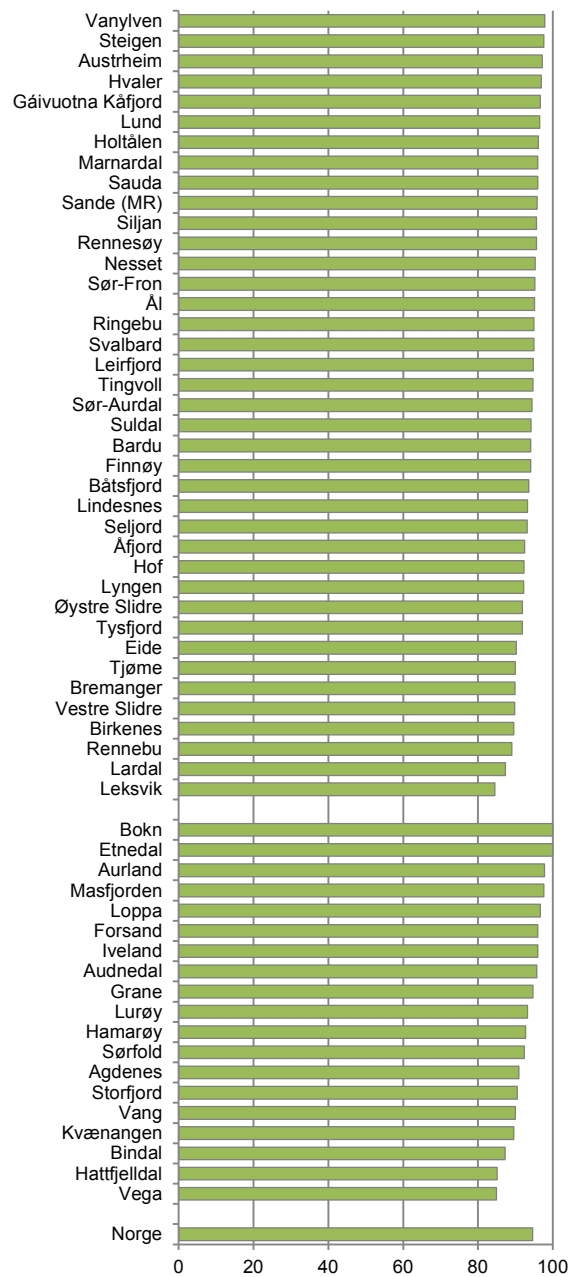
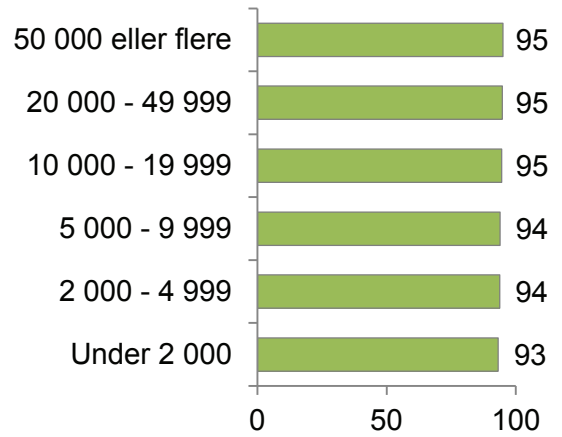
Andel som trives på skolen – etter kjønn og årstall

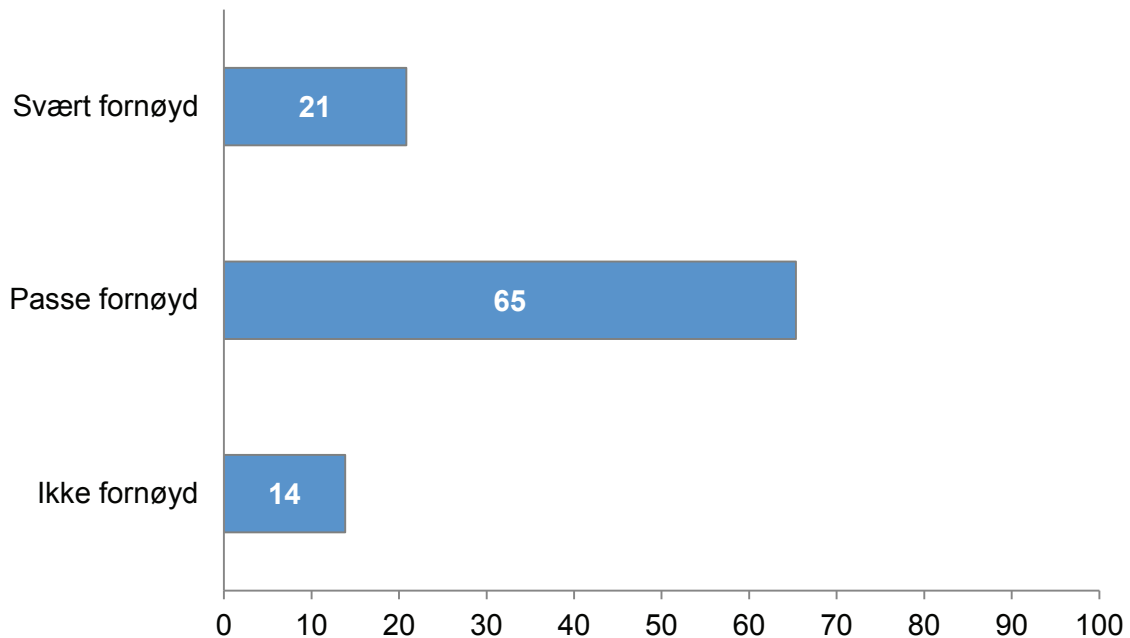
Etter antall innbyggere i kommunen

Andel som trives på skolen

Alt i alt, hvor fornøyd er du med karakterene dine?

Definisjon

I Ungdata blir ungdommene stilt følgende spørsmål: «Trives du på skolen?» De kan velge mellom «ja, svært godt», «ja, nokså godt», «nei, nokså dårlig» og «nei, svært dårlig».

Andelen som trives på skolen omfatter de som svarer «ja, svært godt» og «ja, nokså godt» på dette spørsmålet.

Ungdata inkluderer også et spørsmål om hvor fornøyd de unge er med karakterene sine.

Figuren over viser hvor mange som er «svært fornøyd», «passe fornøyd» og «ikke fornøyd» med karakterene sine.

motivasjon

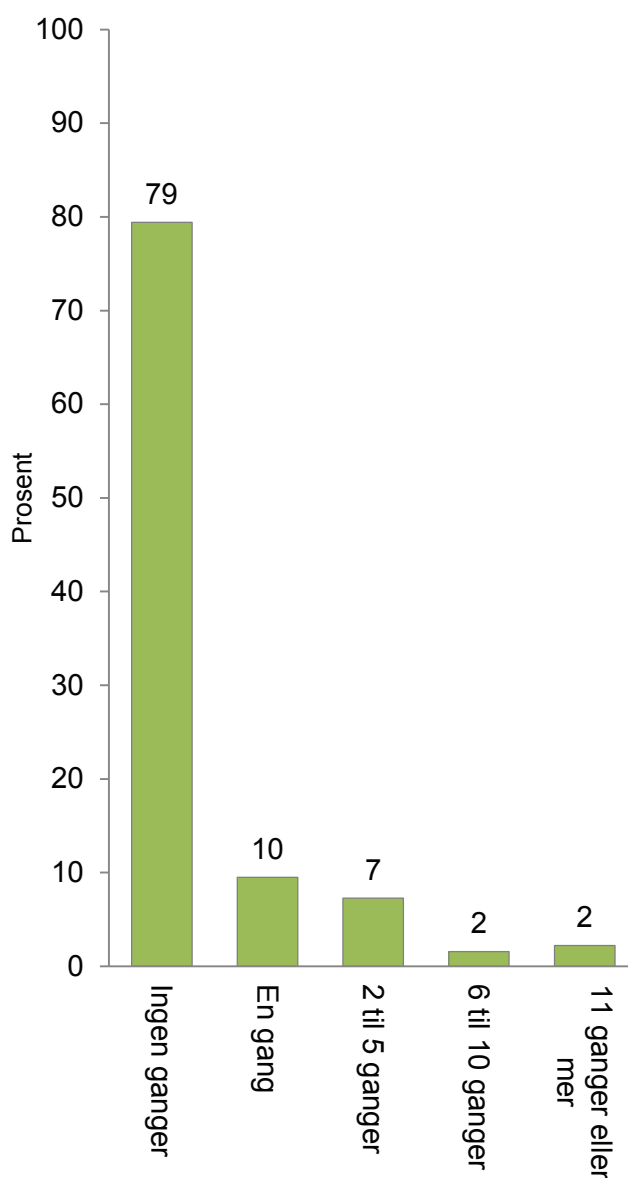
Motivasjon for læring er en sentral drivkraft bak ungdoms resultater i skolen, og kommer til syne gjennom de utdanningsvalgene elevene tar, den innsatsen de legger ned og elevenes oppslutning om skolens formål og regler. Skolemotivasjon på ungdomstrinnet har også betydning for gjennomføring av videregående utdanning.

Et velkjent funn fra skoleforskningen er at foreldrenes engasjement og utdanningsbakgrunn virker inn på barnas identifikasjon med og engasjement i skolen.

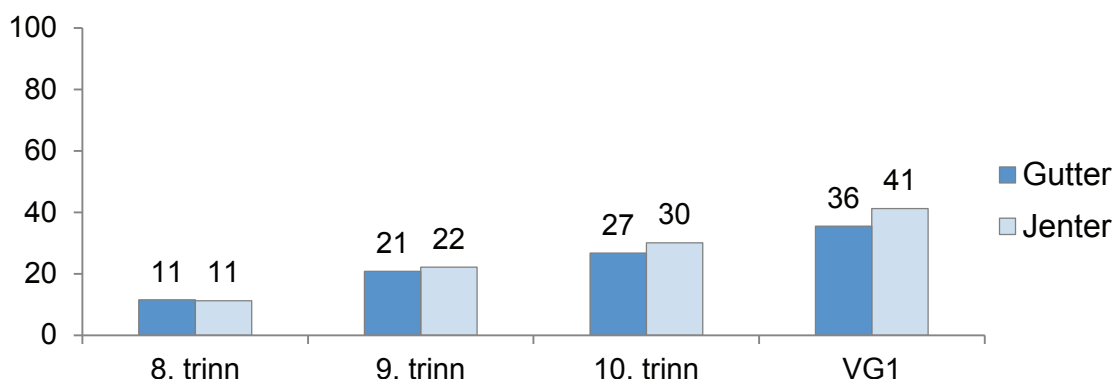
Å markere en viss avstand til lærerne og skolen er del av gjengs elevkultur på de fleste norske ungdomsskoler. Lite tyder imidlertid på at elever i dag slutter mindre opp om skolens prosjekt enn tidligere. Flere undersøkelser viser tvert imot at ungdomsskoleelever er mer pliktoppfyllende og disiplinerte enn for noen tiår siden. Stadig færre skulker, og flere bruker mye tid på lekser.

Å skulke skolen – særlig når dette skjer gjentatte ganger – kan være et uttrykk for enkeltelevers manglende motivasjon for læring. Hvor vanlig er skulk i ungdomsskolen?

Har du i løpet av det siste året skulket skolen?

Andel gutter og jenter som har skulket skolen siste år

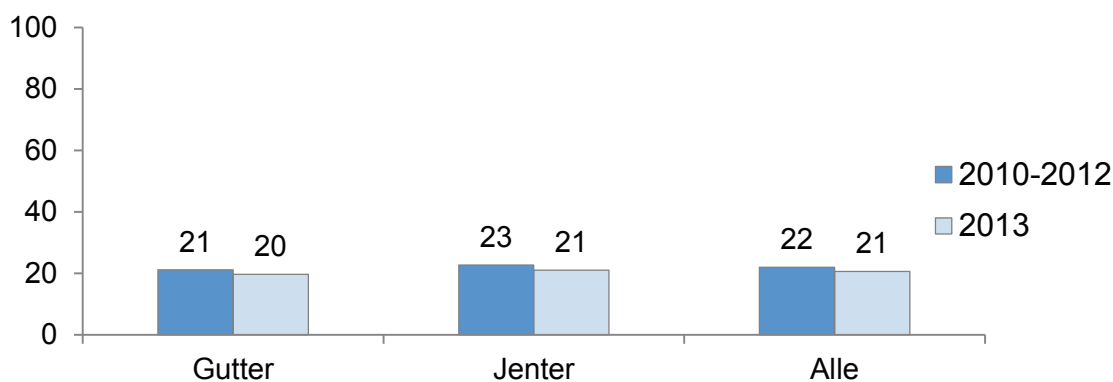
Én av fem skulker – andelen øker med alderen

Totalt oppgir 21 prosent at de har skulket skolen minst én gang det siste året. Fire prosent har skulket skolen mer enn fem ganger.

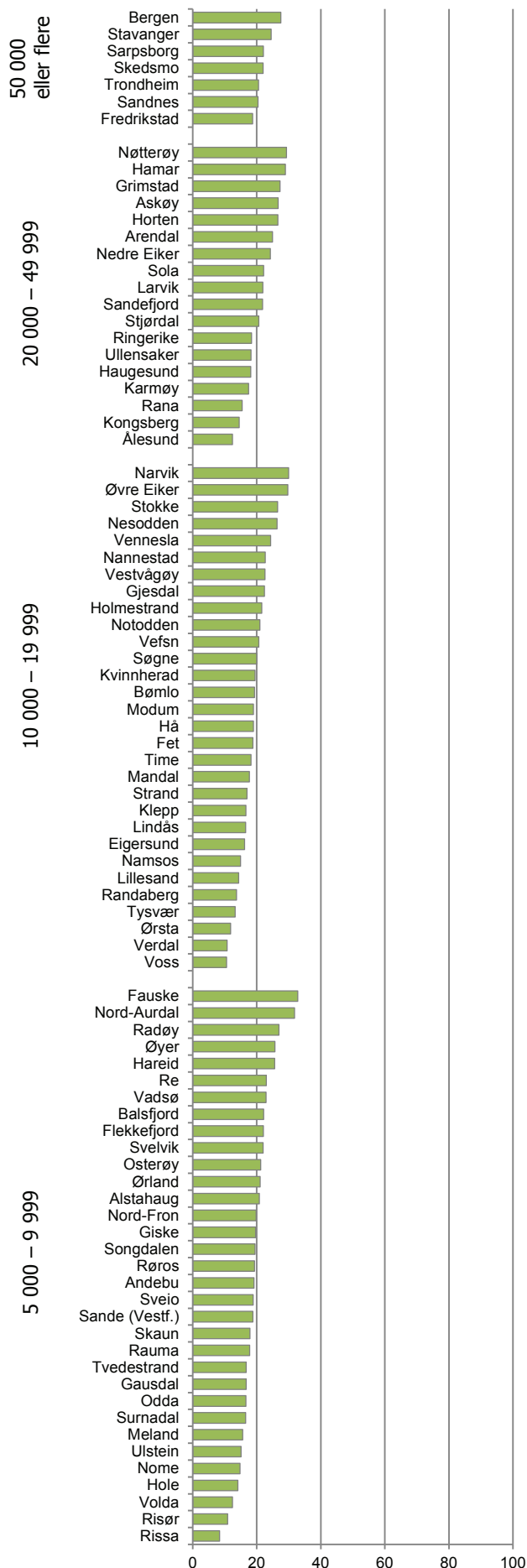
Med økende alder er det klart flere som skulker, fra 11 prosent på 8. trinn til rundt 40 prosent på VG1. For hvert trinn øker andelen jenter som skulker litt mer enn andelen blant guttene. Andelen som oppgir å ha skulket skolen i 2013 er tilnærmet lik andelen i perioden 2010-2012.

I Ungdata får ungdom flere spørsmål som fanger opp lav skolemotivasjon. Heller ikke disse tyder på at ungdom i sin alminnelighet er lite motivert for skolen. Bare en mindre gruppe av ungdommer er involvert i konflikter med skolen. Det store flertallet har for eksempel aldri vært i en voldsom krangel med en lærer. Det er også få som har opplevd å bli sendt ut av klasserommet eller å bli innkalt til rektor for noe galt de har gjort.

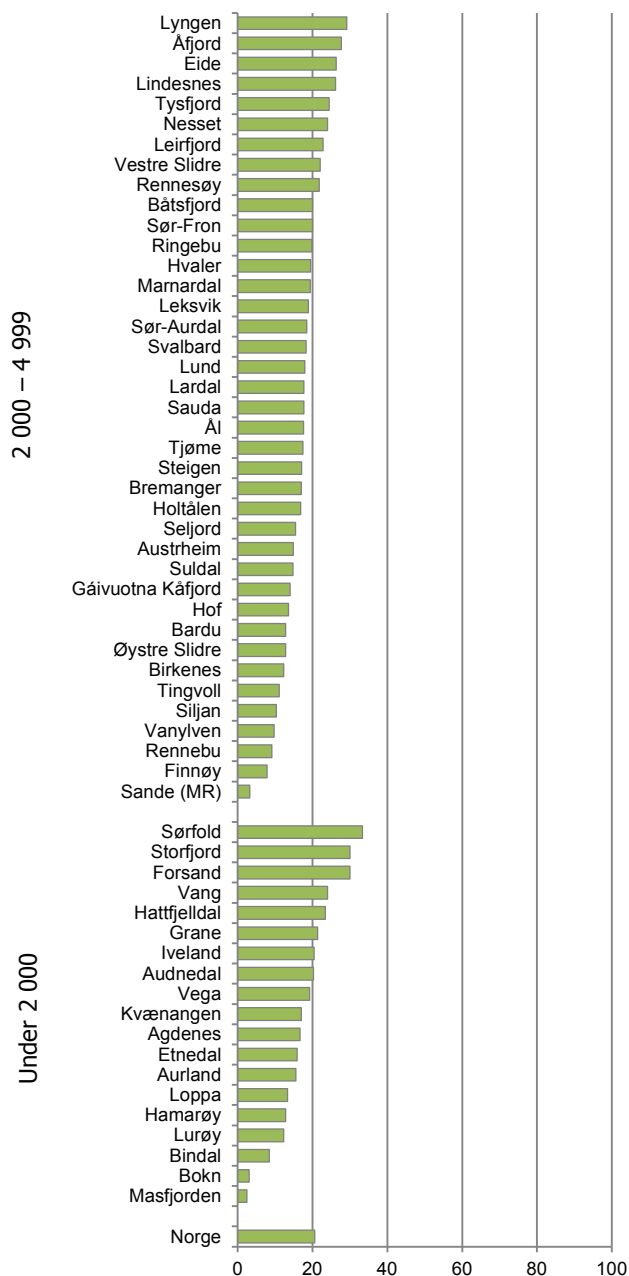
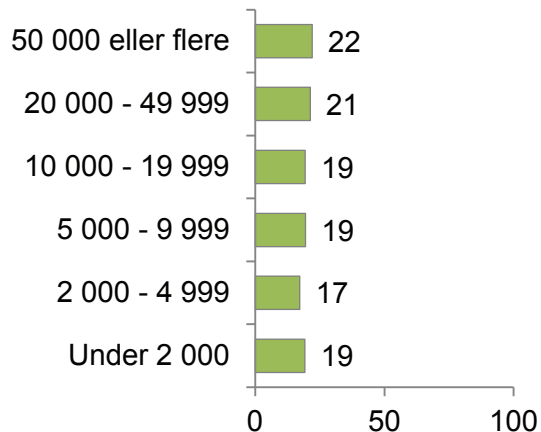
Andel som har skulket skolen siste år – etter kjønn og årstall

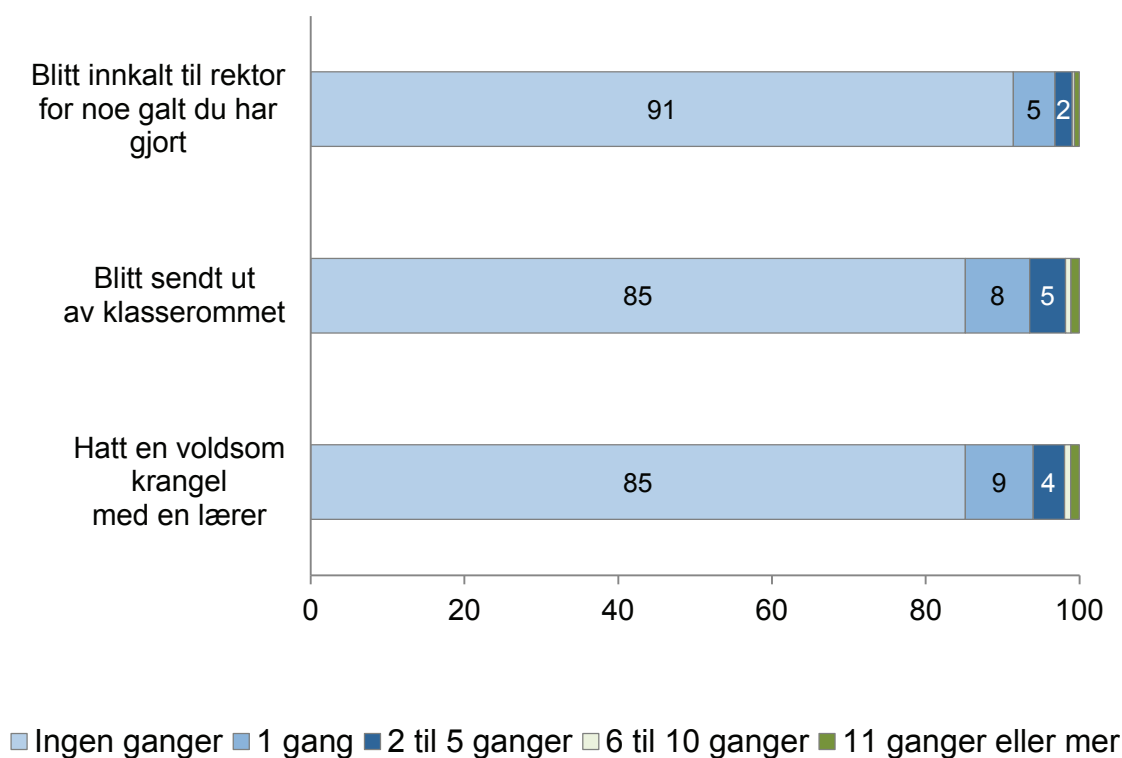
Etter antall innbyggere i kommunen

Andel som har skulket skolen siste år

Har du gjort eller opplevd noe av dette det siste året?

Definisjon

I Ungdata ble ungdommene bedt om å oppgi hvor mange ganger de i løpet av det siste året hadde gjort eller opplevd noen skolerelaterte hendelser som kunne oppfattes som negative eller problematiske. Ett av spørsmålene handlet om skoleskulk.

Svarfordelingen for de andre spørsmålene er vist i figuren over.

utdanningsplaner

Det har aldri vært så mange unge som tar så lang utdanning som i dag. Blant 19–24-åringene er mer enn én av tre jenter i høyere utdanning, og det samme gjelder én av fire gutter.

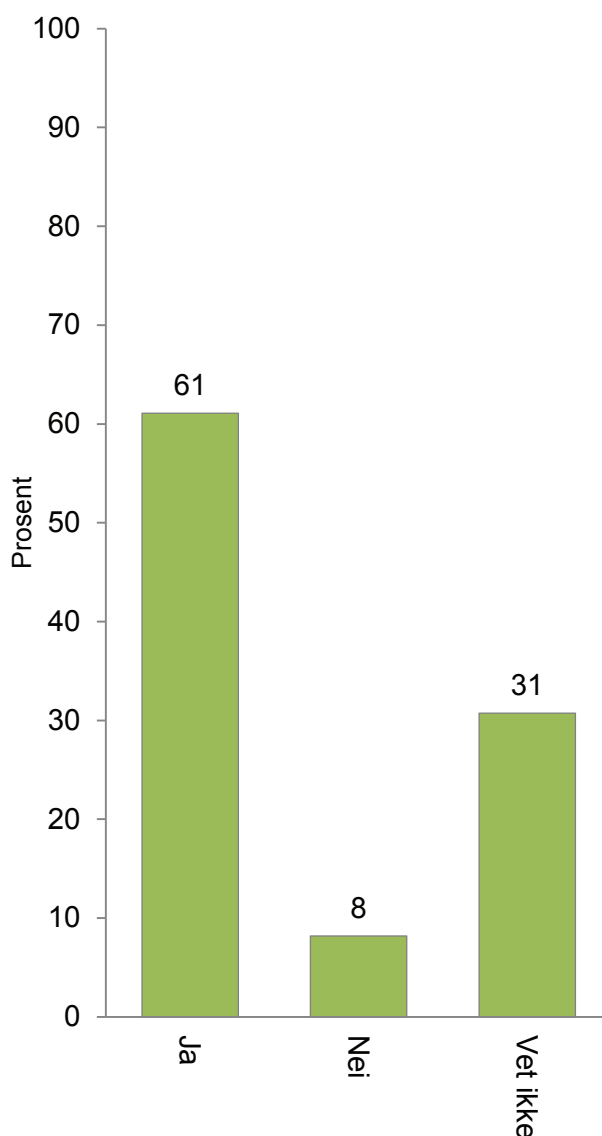
Etter grunnskolen begynner de aller fleste direkte i videregående opplæring. Likevel er det ikke alle som fullfører. Om lag én av tre faller fra underveis eller har ikke bestått etter fem år. Denne andelen har vært stabil siden 1994. At så mange ikke fullfører er et problem, fordi videregående utdanning i stadig større grad har blitt en betingelse for inntreden i arbeidslivet.

En av de sentrale målsettingene i norsk utdanningspolitikk har vært sosial utjevning, slik at alle har de samme muligheter til utdanning. Til tross for et åpent utdanningssystem med gode finansieringsordninger er det fortsatt store forskjeller i utdanningsvalg etter foreldrenes utdanningsnivå, inntekt og yrkesstatus.

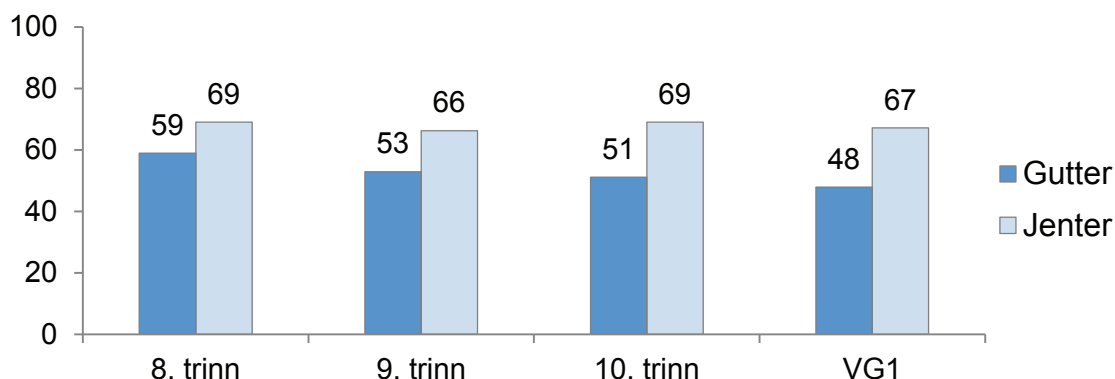
Mange unge med innvandrerbakgrunn har høye utdanningsambisjoner, til tross for et relativt lavt utdanningsnivå i foreldregruppa. De som selv er født i Norge, går i større grad enn etnisk norsk ungdom direkte over i høyere utdanning, og de velger langt oftere de mest prestisjefylte studiene.

Hva svarer ungdomsskoleelever når de får spørsmål om de tror de vil ta høyere utdanning?

Tror du at du vil komme til å ta utdanning på universitet eller høyskole?

Andel gutter og jenter som tror de vil ta høyere utdanning

En utdanningsmotivert generasjon

61 prosent av ungdomsskoleelevene tror at de vil komme til å ta utdanning på universitet eller høyskole. Åtte prosent svarer «nei». 31 prosent svarer «vet ikke» – de er i tvil, men holder muligheten åpen.

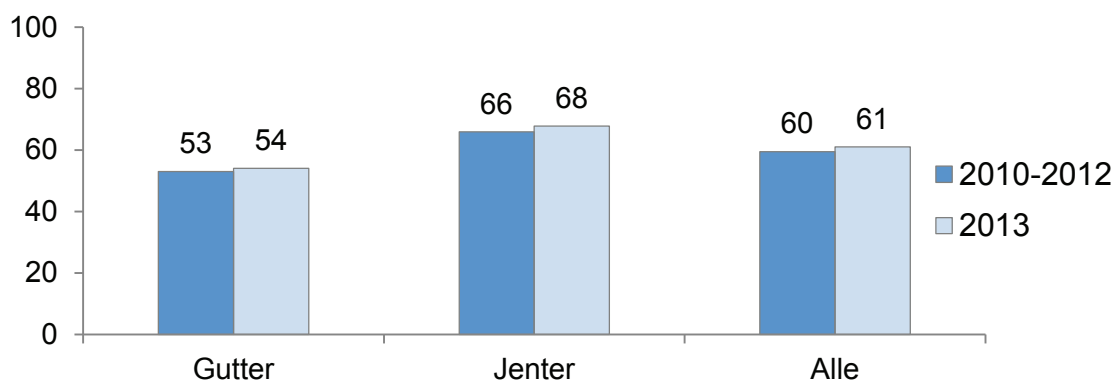
Det er grunn til å tro at andelen som faktisk vil oppnå høyere utdanning, blir noe lavere. Likevel viser tallene at utdanning regnes som viktig og er en sentral verdi for mange ungdommer.

Jentene har høyere ambisjoner enn guttene. Med økende klassetrinn faller

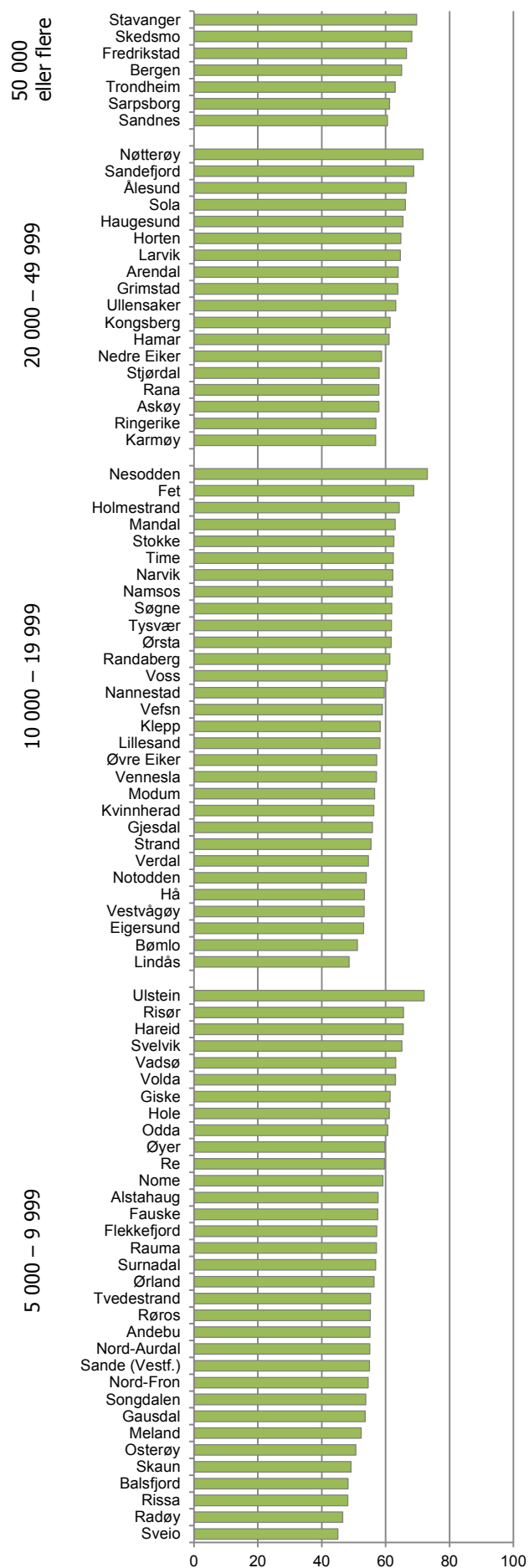
ambisjonsnivået klart blant guttene. Blant jentene er andelen derimot relativt stabil.

Det er noen flere som tror de vil ta høyere utdanning i 2013 enn i perioden 2010-2012. Andelen som forventer å ta høyere utdanning øker med kommunistørrelse. Sett under ett er det «bare» 50 prosent blant ungdom i kommuner med under 2000 innbyggere tror de vil ta høyere utdanning. Variasjonen mellom de minste kommunene er imidlertid stor.

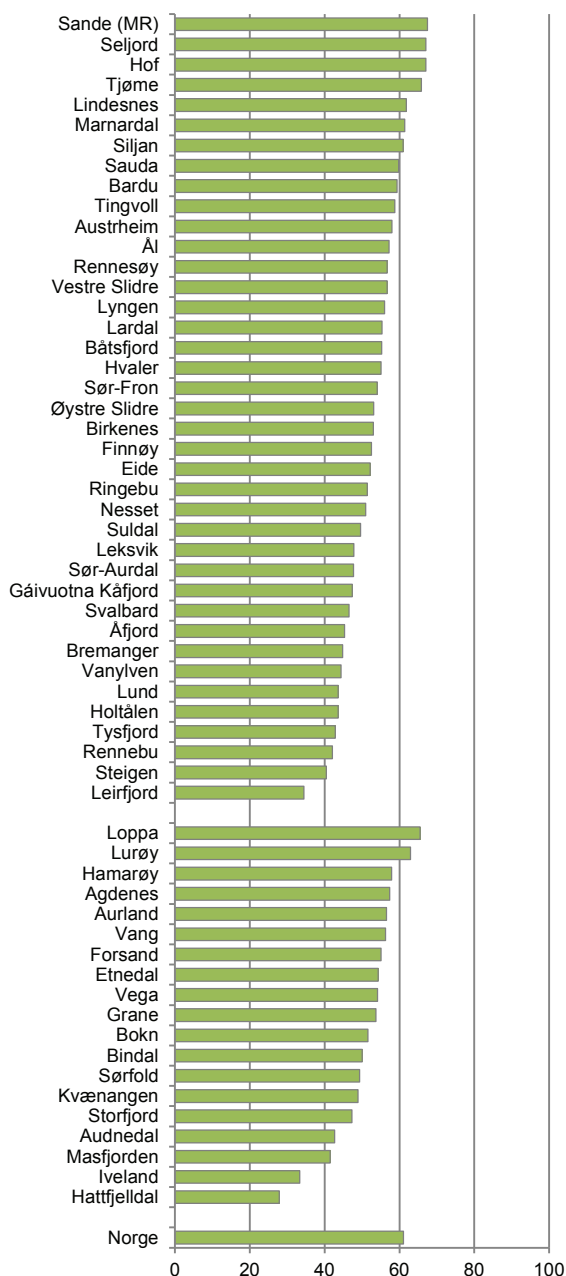
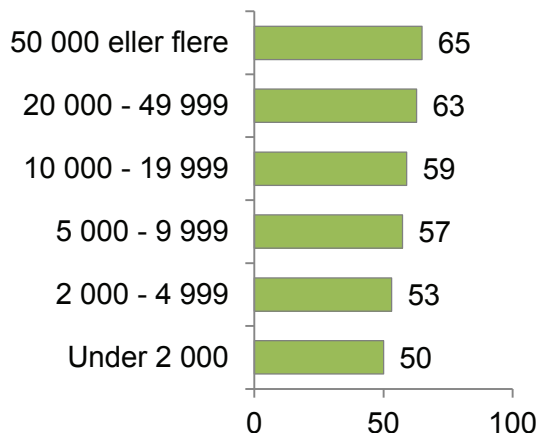
Andel som tror de vil ta høyere utdanning – etter kjønn og årstall

Etter antall innbyggere i kommunen

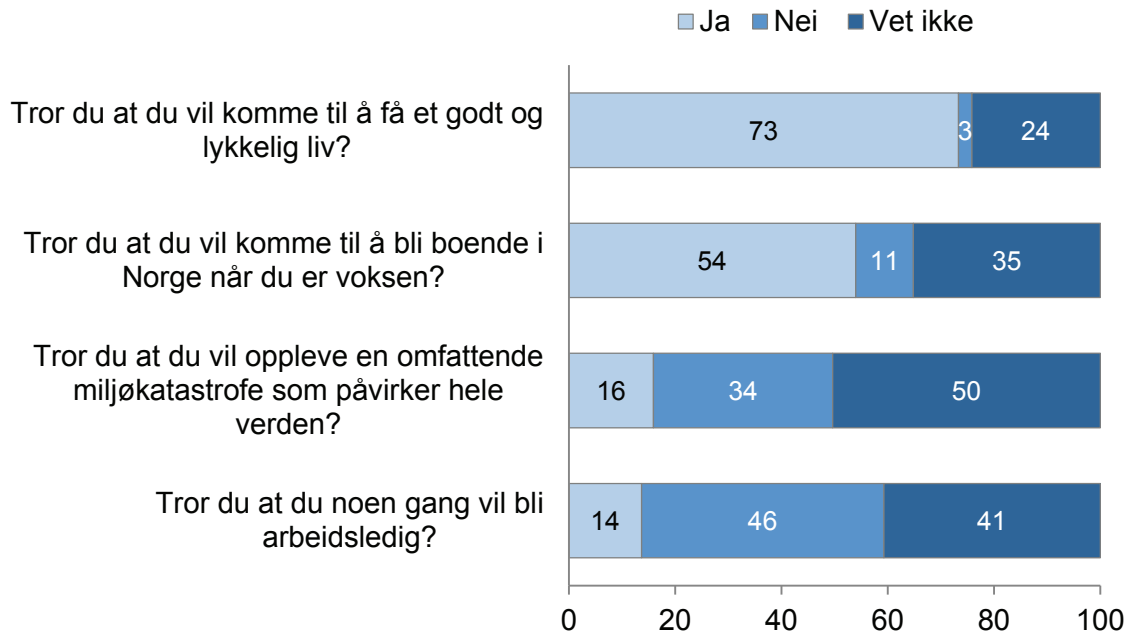

Andel som tror de vil ta høyere utdanning

utdanningsplaner

Hvordan tror du at din framtid vil bli?

Definisjon

I spørreskjemaet ble ungdommene bedt om tenke på hvordan de trodde deres egen framtid ville bli. De skulle svare på om de trodde at de ville «komme til å ta utdanning på universitet eller høyskole». Svaralternativene var «ja», «nei» og «vet ikke».

Andel som «tror de vil ta høyere utdanning» omfatter de som svarte ja på dette spørsmålet.

Spørsmålsbatteriet om framtidige hendelser inneholdt en rekke spørsmål om andre sider ved de unges liv som voksne. Svarene på disse spørsmålene er gjengitt i figuren over.

Fritidsaktiviteter

Organisert
fritid

Hjemme

Ute med
venner

Mediebruk

ungdata

organisert fritid

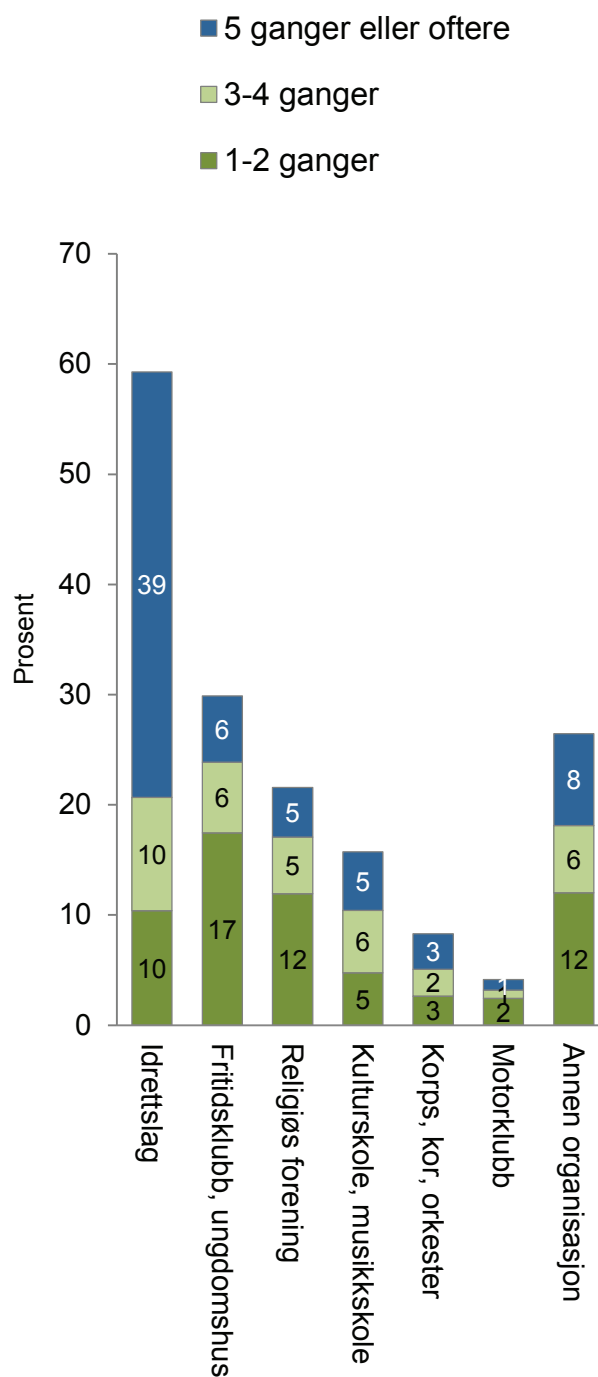
Organisasjoner, klubber, lag og foreninger er viktige arenaer for samvær med andre unge, og gir andre erfaringer og læringsbetingelser enn skolen og mer uformelle situasjoner. På sitt beste får ungdom mulighet til å utvikle sine evner, de lærer å fungere i et fellesskap, ytre egne meninger og å jobbe målrettet.

Barne- og ungdomsorganisasjonene tillegges ofte en forebyggende rolle. Forskning tyder imidlertid på at sammenhengen mellom for eksempel rusmiddelbruk og organisasjonsdeltagelse varierer en del med organisasjonstype. Det er også slik at mange av organisasjonene særlig rekrutterer ungdom som i utgangspunktet er «veltilpassede».

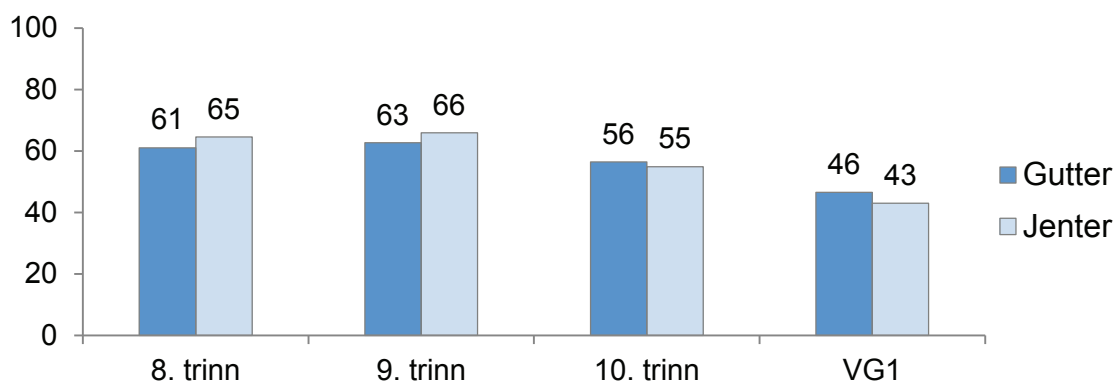
Landsrepresentative undersøkelser fra de siste tiårene tyder på at andelen unge medlemmer i frivillige organisasjoner har vært synkende. Det er organisasjoner som speider, korps, kor og religiøse foreninger som har opplevd størst medlemssvikt.

Idrettslagene har i stor grad beholdt sin oppslutning. Den brede deltakelsen finner vi imidlertid særlig blant de yngste ungdommene, mens den uorganiserte treningen blir mer vanlig utover i tenårene.

Hvor mange ganger siste måned har du vært med på aktiviteter, møter eller øvelser i følgende organisasjoner, klubber eller lag?

Andel gutter og jenter som er aktiv i fritidsorganisasjoner

De fleste har vært med i barne- og ungdomsorganisasjoner

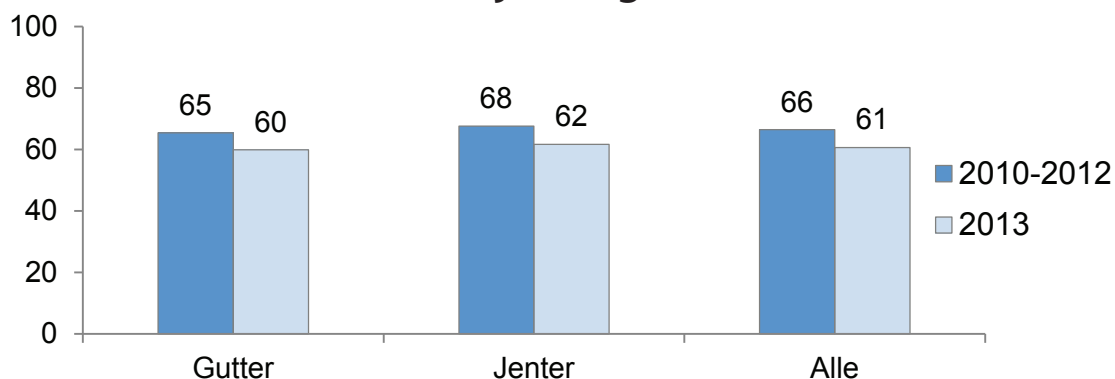
Vel 60 prosent av de unge er med i en organisasjon, en klubb eller et lag. Ytterligere 23 prosent har vært med tidligere. Den uten sammenlikning vanligste organisasjonstypen er idrett. Nær 60 prosent har deltatt i aktiviteter gjennom et idrettslag minst én gang siste måned.

Det er store variasjoner i andelen aktive på tvers av kommuner, I løpet av ungdomsskolen og fram til VG1 er det et klart frafall

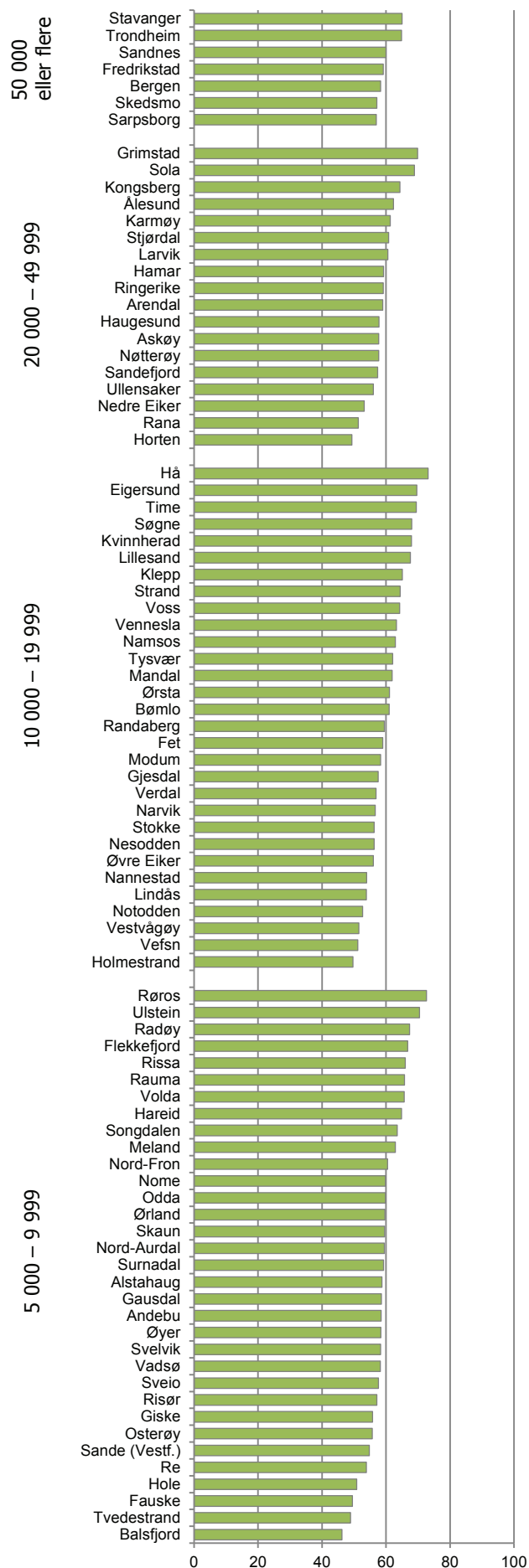
i hvor mange som er aktive i ulike lag og klubber, og frafallet er størst blant jentene.

Resultatene fra Ungdata viser at andelen aktive i fritidsorganisasjoner er redusert fra 66 prosent i 2010-2012 til 61 prosent i 2013. Nedgangen skyldes i stor grad færre aktive i fritidsklubber og ungdomshus.

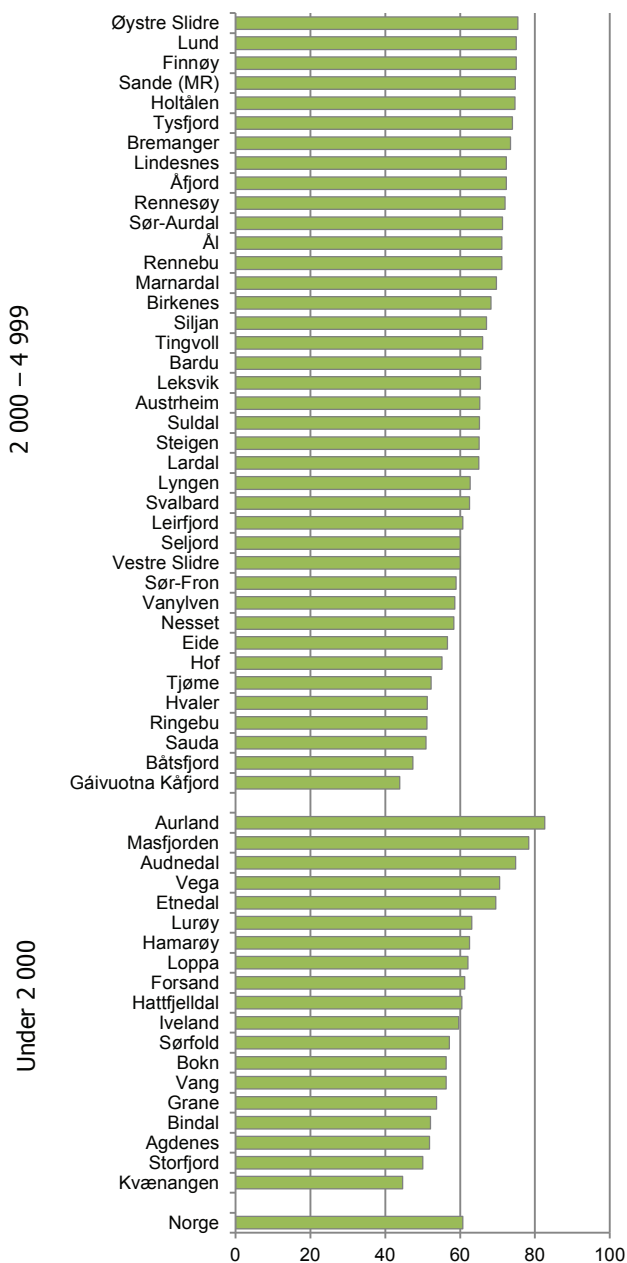
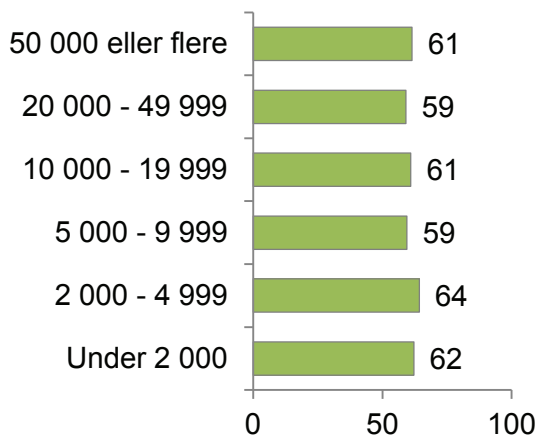
Andel som er aktiv i fritidsorganisasjoner – etter kjønn og årstall

Etter antall innbyggere i kommunen

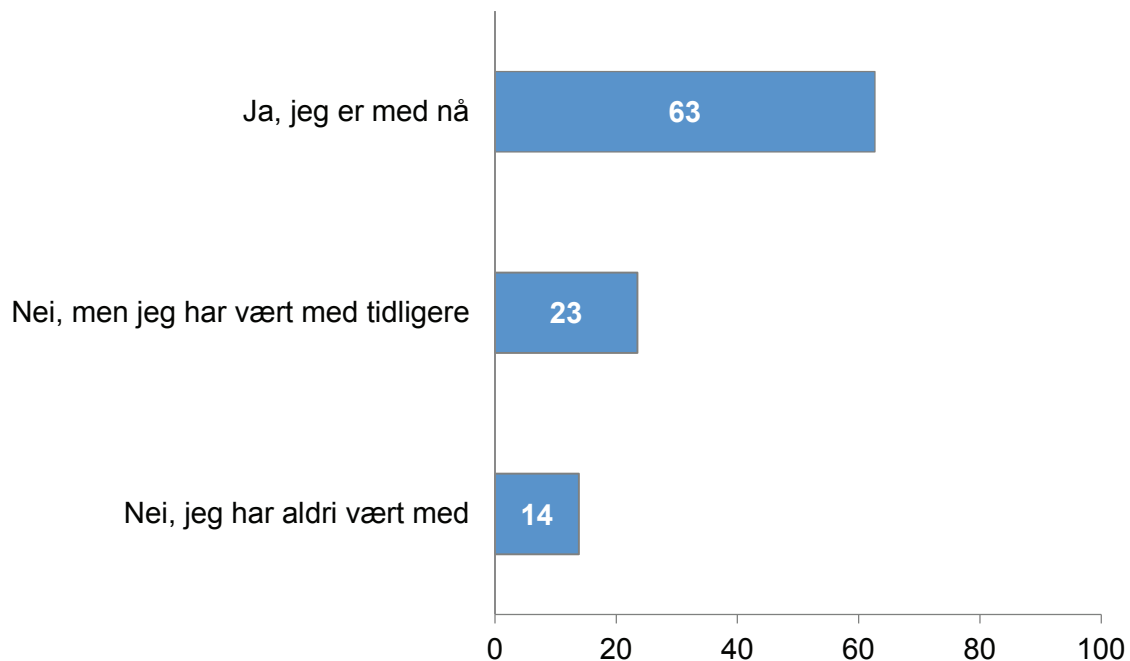

Andel som er aktiv i fritidsorganisasjoner

organisert fritid

Er du eller har du tidligere vært med i noen organisasjoner, klubber eller lag – etter at du fylte 10 år?

Definisjon

For å fange opp de unges aktiviteter i organisasjoner, lag og foreninger, ble ungdommene bedt om å oppgi hvor mange ganger siste måned de hadde vært med på aktiviteter, møter eller øvelser i følgende organisasjoner, klubber eller lag:

- Idrettslag
- Motorklubb
- Fritidsklubb/ungdomshus
- Religiøs forening
- Korps, kor, orkester
- Kulturskole/musikkskole
- Annen organisasjon, lag eller forening

Svaralternativene var «ingen ganger», «1–2 ganger», «3–4 ganger» og «5 ganger eller oftere».

I Ungdata omfatter det å være «aktiv i fritidsorganisasjon» de som svarer at de har vært med på minst 5 slike aktiviteter siste måned.

I tillegg fikk ungdommene spørsmål om de hadde vært med i noen organisasjoner, klubber eller lag etter at de fylte 10 år. Ungdommenes svar på dette spørsmålet er gjengitt i figuren over.

hjemme

Ungdoms fritid er i forandring og hjemmet er blitt et stadig viktigere oppholdssted for de unge.

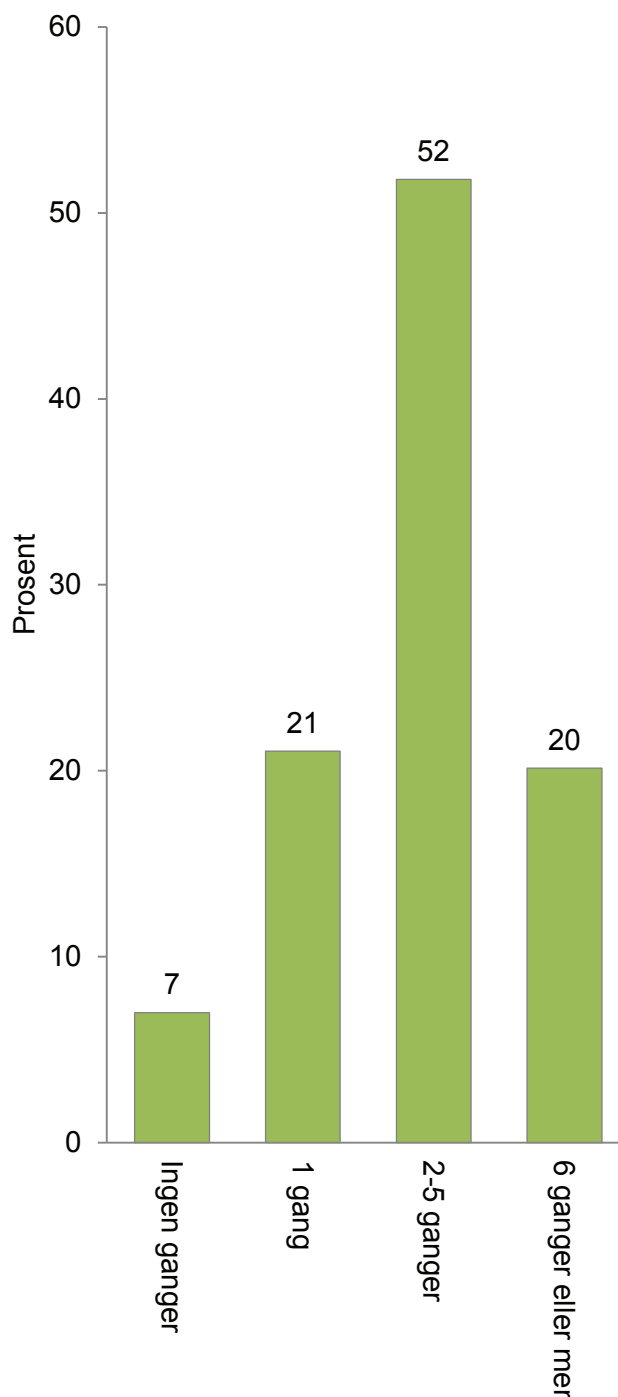
Generasjonskløften er blitt mindre, og boligene større. De fleste tenåringer har eget rom, og mange disponerer en kjellerstue eller loftstue som kan være et perfekt sted å samle seg med venner.

Ungdom bruker i dag mye tid foran nettbrett, datamaskiner og TV-skjermen, og særlig for gutter i ungdomsskolen er dataspilling en sentral fritidssysse. For de fleste har også mobilen blitt en fast følgesvenn.

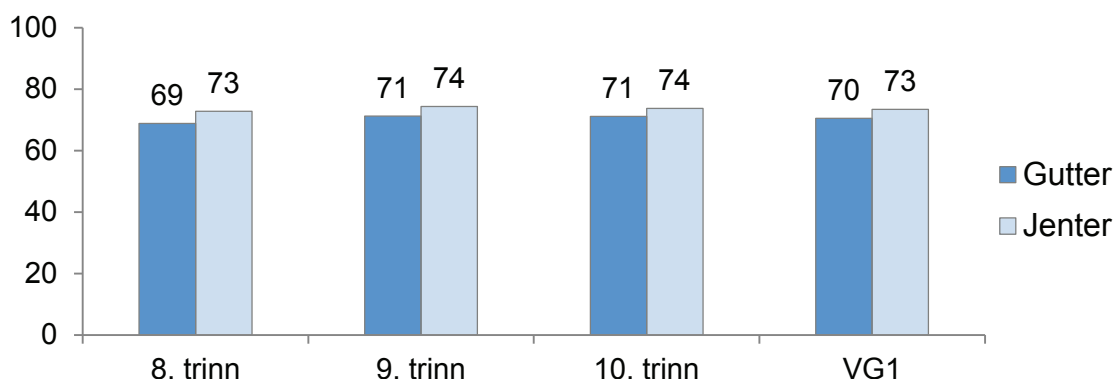
Internett, ulike typer nettbaserte spill og sosiale medier gjør dessuten at det er mulig å være hjemme og samtidig ha kontakt med sine venner. For ungdom har den nye kommunikasjons-teknologien dermed gjort behovet for å møtes på senteret eller «på løkka» mindre.

Hvor mange av de unge er hjemme hele kvelden?

Tenk tilbake på siste uke. Hvor mange ganger har du vært hjemme hele kvelden?

Andel gutter og jenter som er mye hjemme (to hele kvelder eller mer)

Mange hjemmekjære ungdommer

Svarene fra Ungdata tyder på at mange unge er nokså hjemmekjære. Litt mer enn halvparten har vært hjemme hele kvelden to til fem ganger siste uke, mens 20 prosent har vært hjemme seks ganger eller mer.

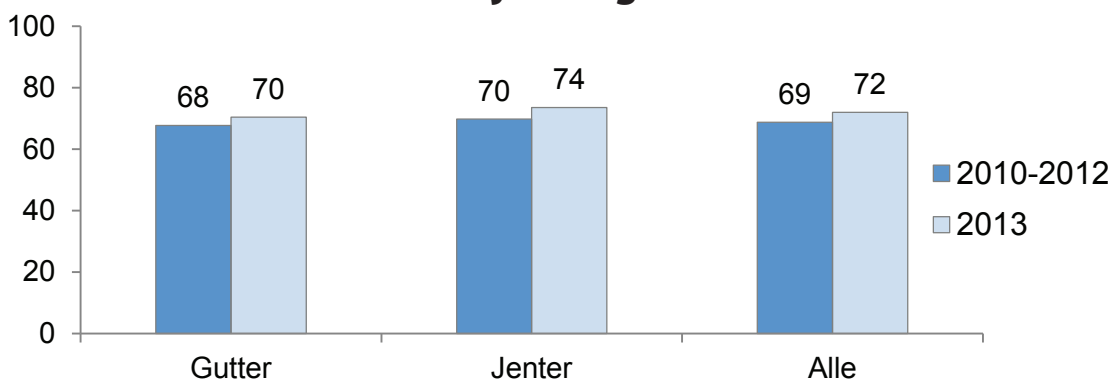
Bare en liten gruppe på syv prosent har ikke vært hjemme noen hele kvelder i løpet av uka før undersøkelsen ble gjennomført.

På alle skoletrinn er det litt færre gutter enn jenter som er mye hjemme, men det er ikke store variasjoner mellom klassetrinnene.

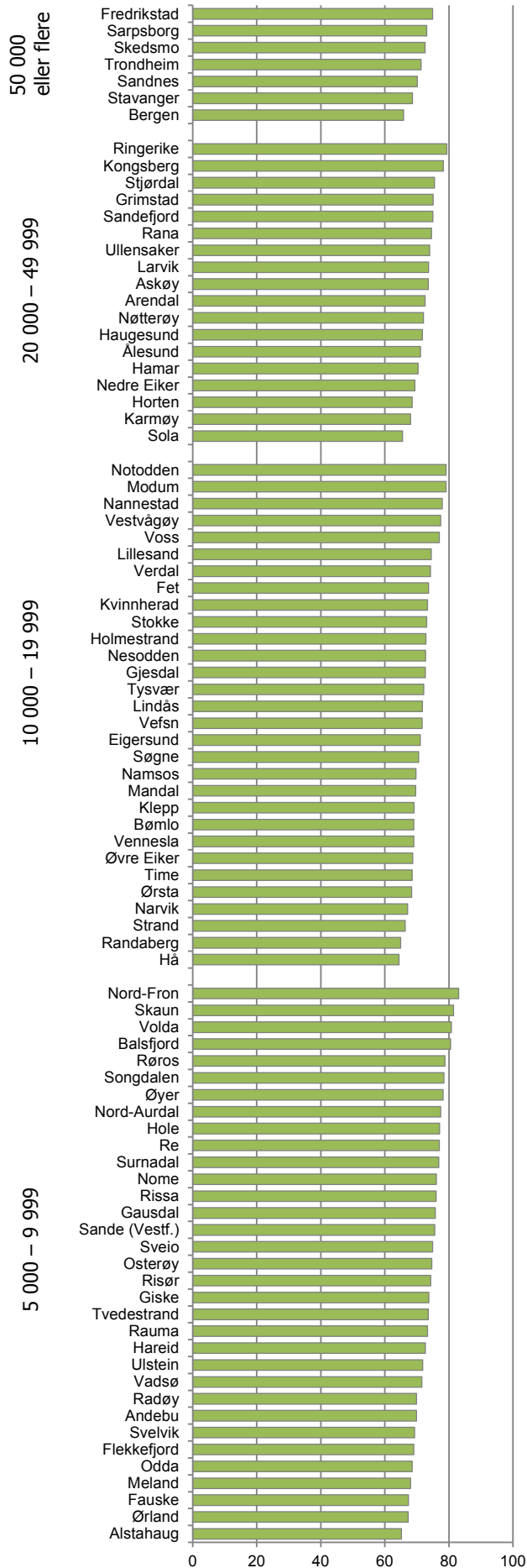
Sammenlignet med perioden 2010-2012 er det litt flere ungdommer i 2013 som rapporterer om at de bruker mye tid hjemme.

Resultatene fra Ungdata viser i tillegg at hjemmet er en viktig arena for samvær med jevnaldrende. Det klart vanligste stedet å treffe andre unge på fritida er enten å være sammen med venner «hjemme hos meg» eller «hos dem».

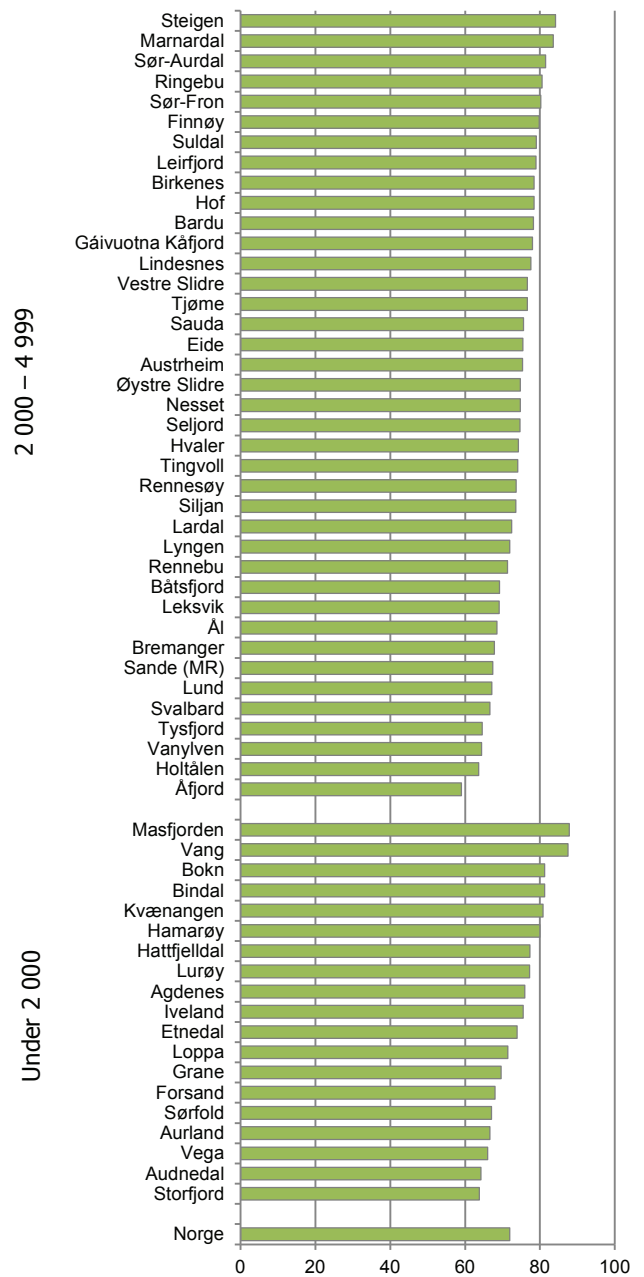
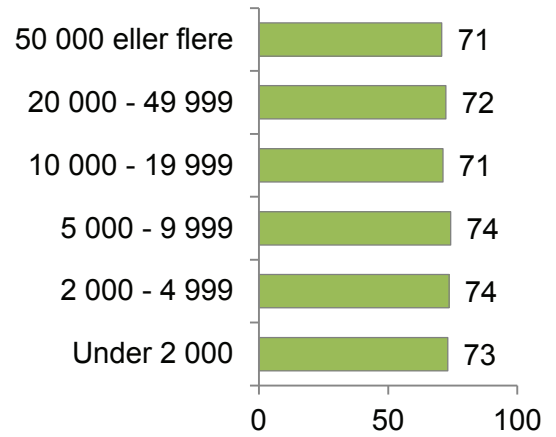
Andel som er mye hjemme – etter kjønn og årstall

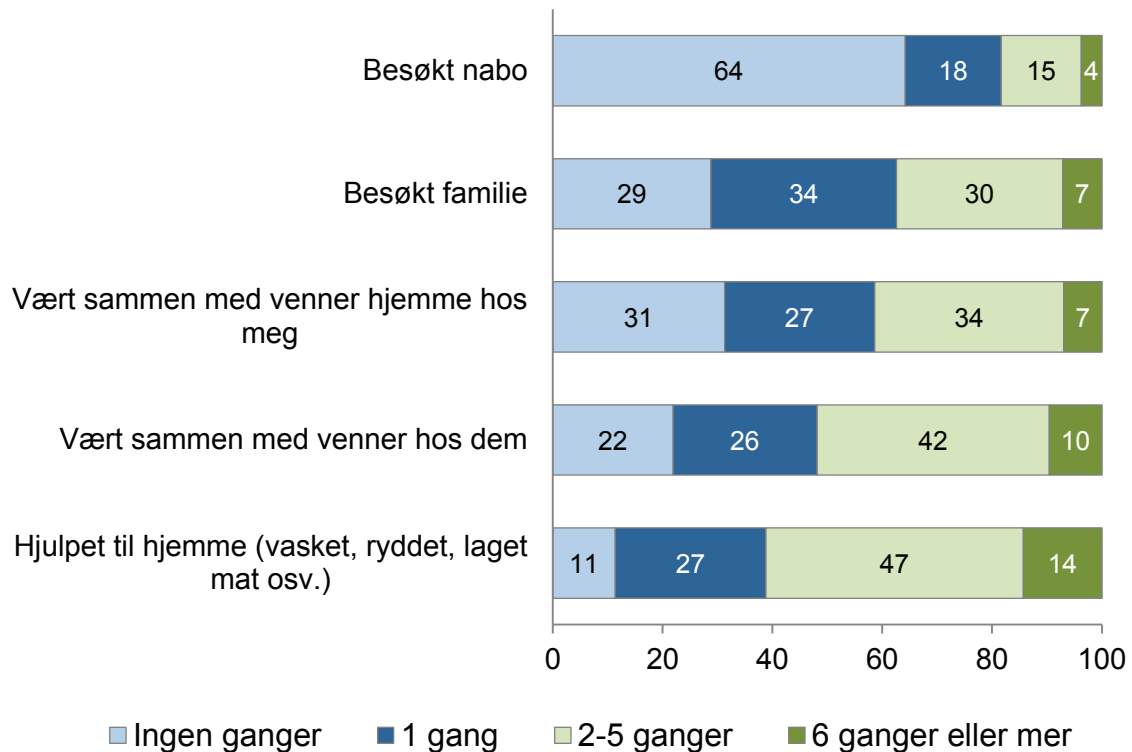
Etter antall innbyggere i kommunen

Andel som er mye hjemme

Tenk tilbake på siste uke. Hvor mange ganger har du...

Definisjon

I spørreskjemaet fikk ungdommene listet opp flere aktiviteter som de kan bruke fritida si til. De ble bedt om å tenke tilbake på siste sju dager og skulle angi hvor mange ganger de hadde gjort de ulike aktivitetene. Svaralternativene var «ingen ganger», «1 gang», «2–5 ganger» og «6 ganger eller mer».

Opplysningen om ungdoms bruk av hjemmet som fritidsarena er basert på følgende formulering: «Vært hjemme hele kvelden». Indikatoren «mye hjemme om kvelden» omfatter de

som svarer at de har vært hjemme hele kvelden minst to ganger siste uke.

Figuren over viser hvor mange som siste uke har deltatt i fem andre aktiviteter relatert til familien og hjemmet.

ute med venner

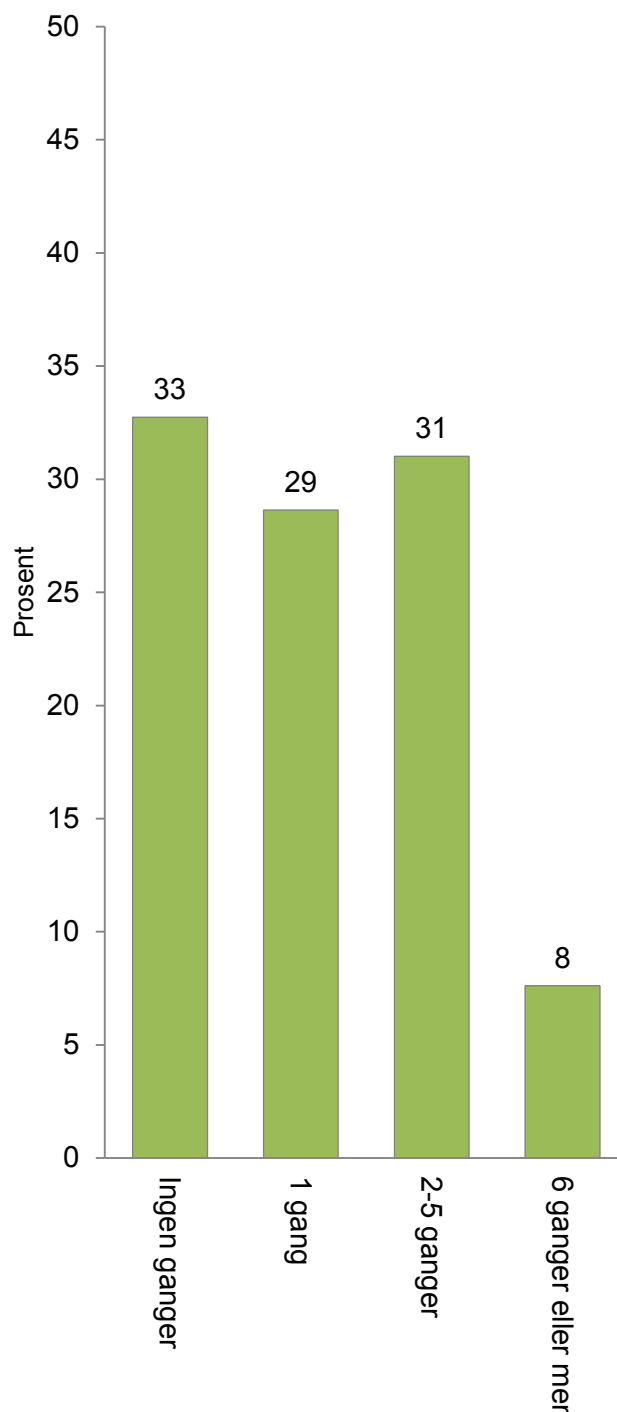
Med et endret fritidsmønster endres gjerne bekymringene rundt ungdoms bruk av fritiden. I ungdomsforskningen har det tradisjonelt vært vanlig å skille mellom uteorientert og hjemmeorientert fritid. Mens en hjemmeorientert fritid gir foreldre muligheter til å kontrollere barnas handlinger, har de unge større spillerom til å eksperimentere med rusmidler eller prøve ut grenser på andre måter når de oppholder seg utenfor hjemmet.

I dag vekker ungdoms bruk av tid foran PC- og TV-skjermen større uro enn det ustrukturerte samværet med jevnaldrende ute på gatehjørnet. Bekymringene er gjerne knyttet til manglende fysisk aktivitet og kvaliteten på det sosiale samværet.

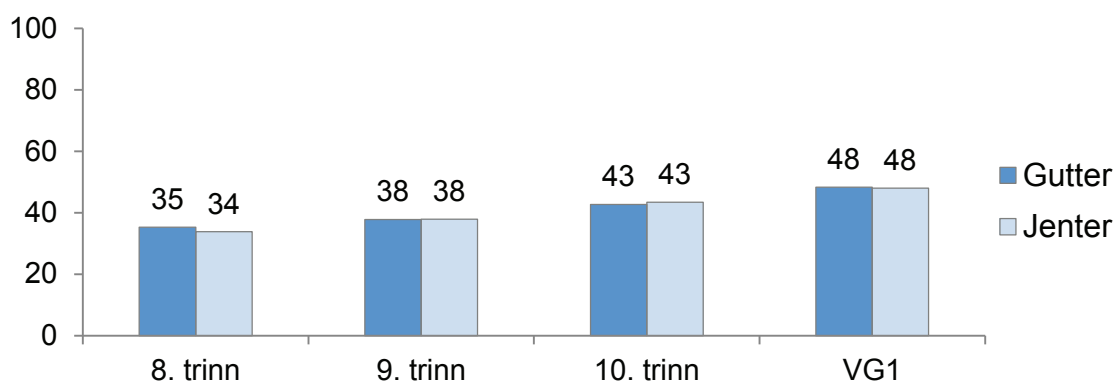
Statistisk sentralbyrås tidsbruksundersøkelser viser at dagens unge sammenlignet med de som var unge på 1980- og 1990-tallet, bruker mindre tid på idrett og friluftsliv og er mindre sammen med jevnaldrende.

Hvor mange ganger har ungdommene i Ungdata brukt størstedelen av kvelden ute med venner siste uke?

Tenk tilbake på siste uke. Hvor mange ganger har du brukt størstedelen av kvelden ute med venner?

Andel gutter og jenter som er mye ute om kvelden med venner (to ganger eller mer)

Én av tre har *ikke* vært ute med venner en hel kveld siste uke

Resultatene fra Ungdata viser at det er stor variasjon mellom ungdom i hvor mye av fritida si de bruker ute med venner. En mindre gruppe på åtte prosent er ute med venner de aller fleste kveldene i løpet av en uke.

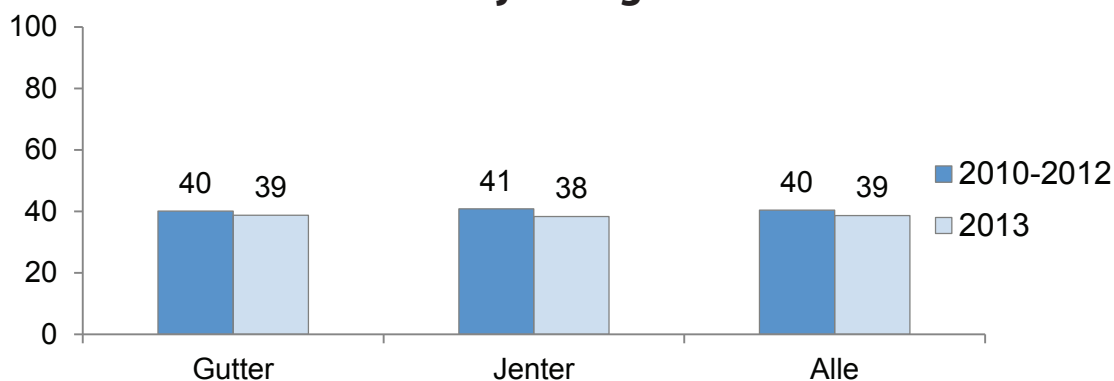
4 av 10 har vært ute med venner to eller flere kvelder, mens én av tre ikke har vært ute med venner i særlig grad.

Gutter og jenter er omtrent like mye ute, og med økende alder er flere av de unge

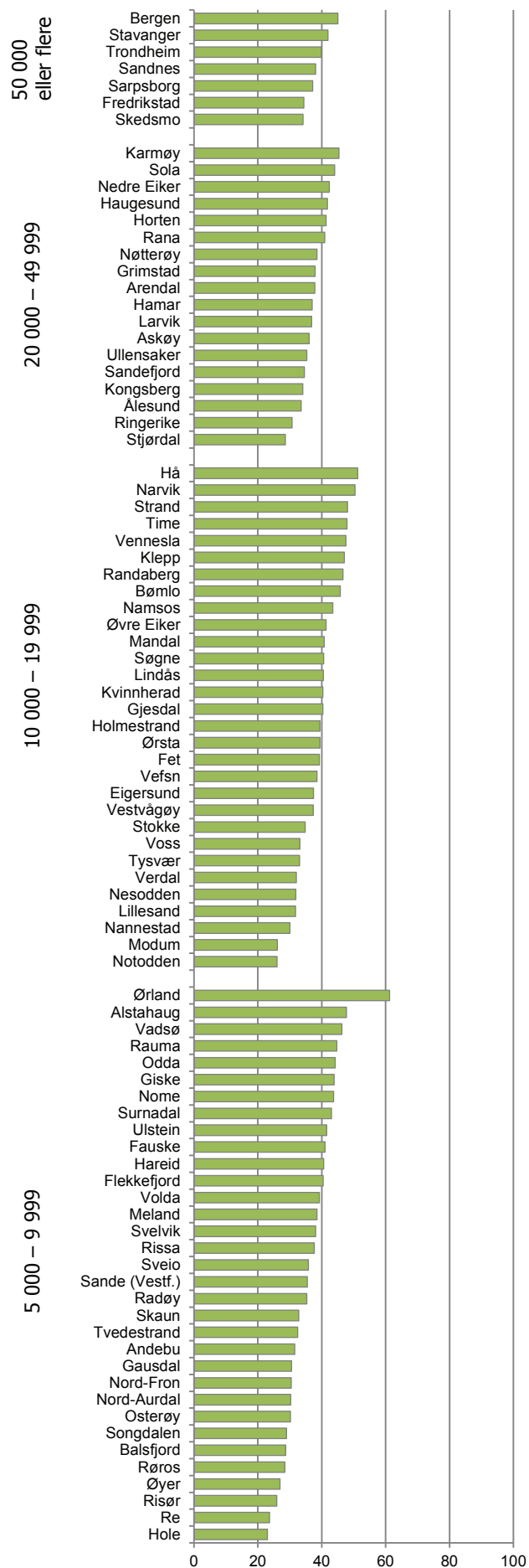
sammen med venner utenfor hjemmet. Tallene er nokså like i 2013 som i årene før, men viser en liten nedgang i andelen som har vært mye ute med venner.

Mange bruker også mye tid på shopping. Færre oppgir at de besøker en kafé/gatekjøkken eller henger rundt den lokale bensinstasjonen, på et gatehjørne og liknende steder.

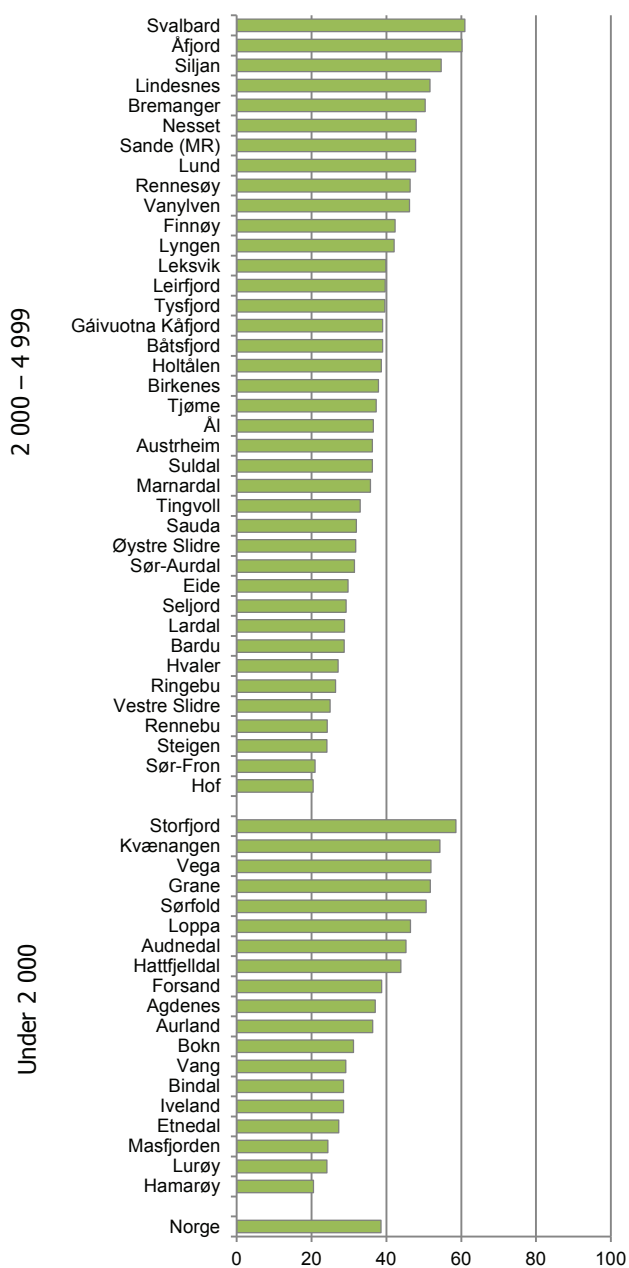
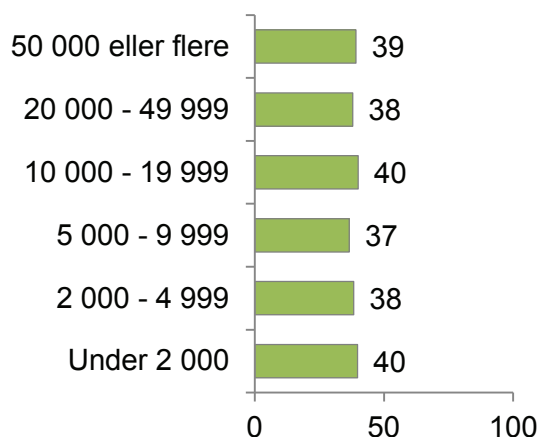
Andel som er mye ute om kvelden med venner – etter kjønn og årstall

Etter antall innbyggere i kommunen

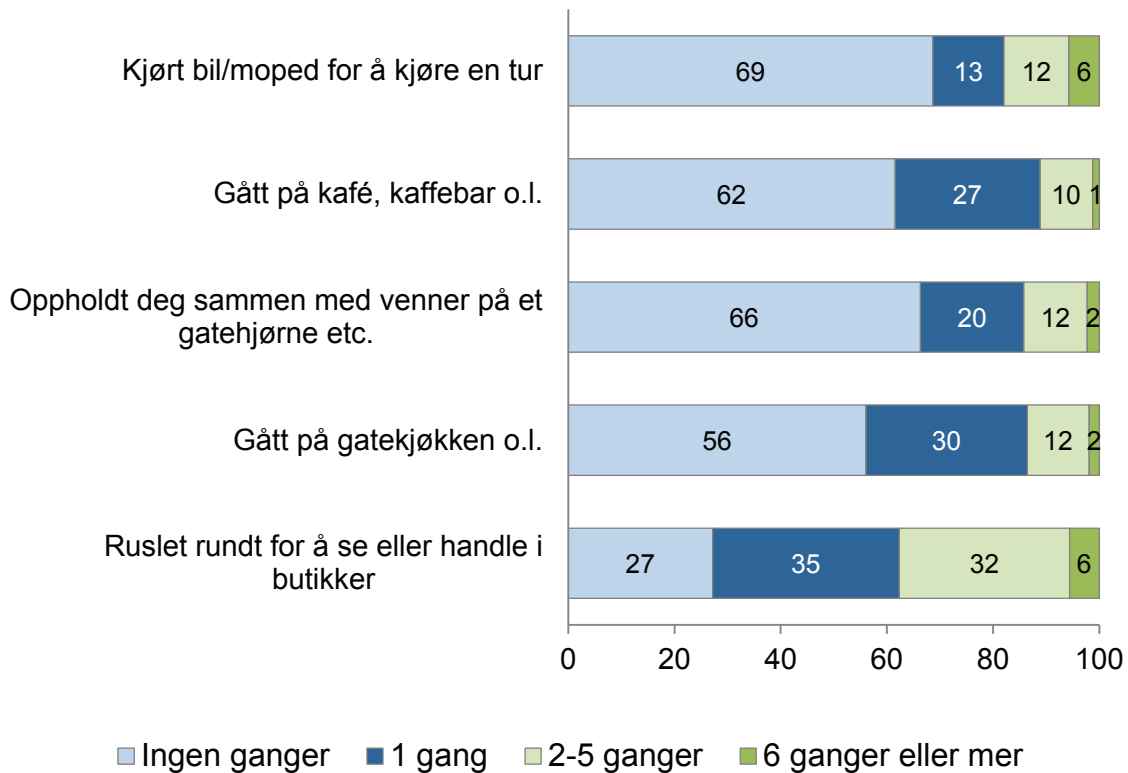

Andel som er mye ute om kvelden med venner

ute med venner

Tenk tilbake på siste uke. Hvor mange ganger har du...

Definisjon

I spørreskjemaet fikk ungdommene listet opp flere aktiviteter som de kan bruke fritida si til utenfor hjemmet. De ble bedt om å tenke tilbake på siste sju dager og skulle angi hvor mange ganger de hadde gjort de ulike aktivitetene. Svaralternativene var «ingen ganger», «1 gang», «2–5 ganger» og «6 ganger eller mer».

«Ute om kvelden med venner» er basert på følgende formulering: «Brukt størstedelen av kvelden ute med venner, kamerater». Andelen

som er «mye ute om kvelden» viser til de som svarer at de har brukt størsteparten av kvelden ute med venner minst to ganger siste uke.

Figuren over viser hvor mange som siste uke har deltatt i andre aktiviteter utenfor hjemmet.

mediebruk

I løpet av kort tid har det skjedd noe i retning av en digital revolusjon. Ungdom er pådrivere og ofte de første til å ta de nye mediene i bruk, enten det handler om PC, internett, smarttelefoner, nettbrett eller ulike spillkonsoller.

Digitale medier spiller i dag en sentral rolle både for skolearbeid og for ungdoms sosiale liv. Den nye teknologien gjør at barn og unge kommer i kontakt med jevnaldrende på nye måter. Mange lever ut mye av sin sosiale tid på internett, og for den enkelte unge kan det ha store sosiale omkostninger å ikke være til stede.

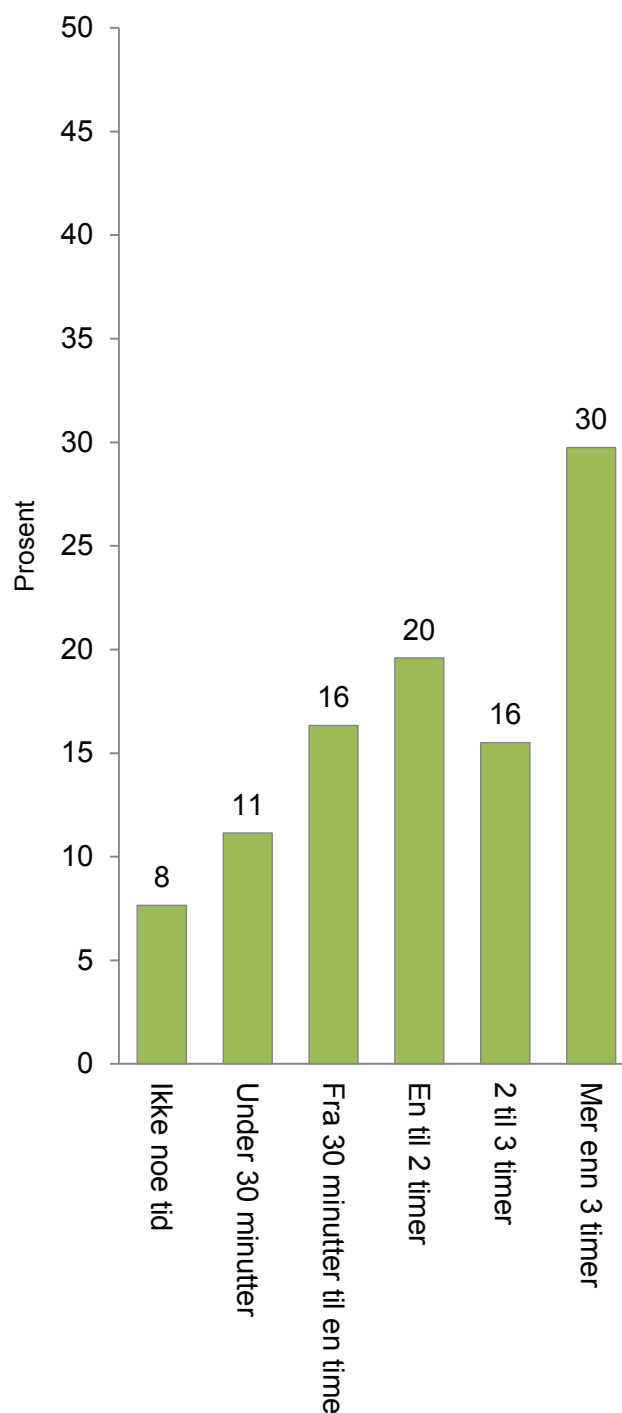
De nye mediene er dessuten en sentral formidlingskanal for hva som ellers skjer i ungdomskulturene. Det kan handle om alt fra å holde kontakt med venner til å arrangere fester, konserter eller politiske markeringer.

I tillegg til å skape nye muligheter, skapes også nye, digitale skiller – mellom de som har tilgang til det nyeste, og de som ikke har det.

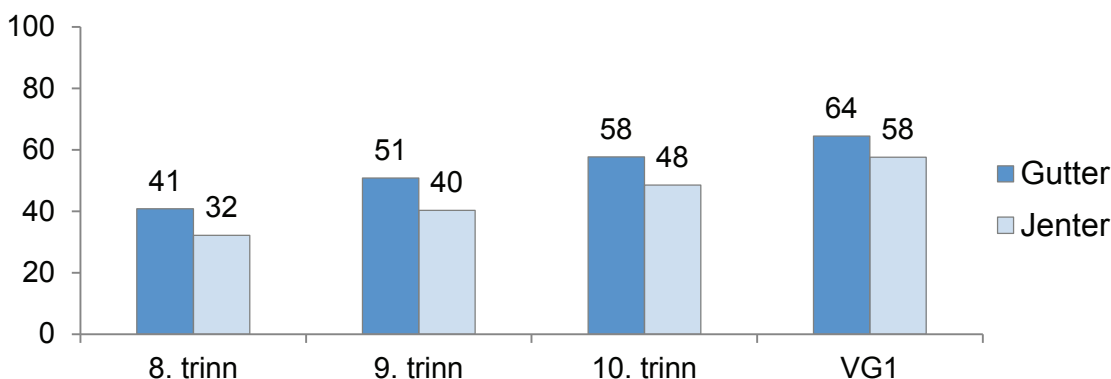
Sosiale medier og ulike typer «skjermunderholdning» har også gitt grobunn til bekymring fordi slike aktiviteter «stjeler» stadig mer av ungdoms tid.

Hvor lang tid bruker ungdom flest foran datamaskinen i hverdagen?

Tenk på en gjennomsnittsdag. Hvor lang tid bruker du på data- maskin utenom skolen?

Andel gutter og jenter som bruker mye tid på datamaskin (to timer eller mer)

Én av tre bruker daglig mer enn tre timer av fritiden på PC

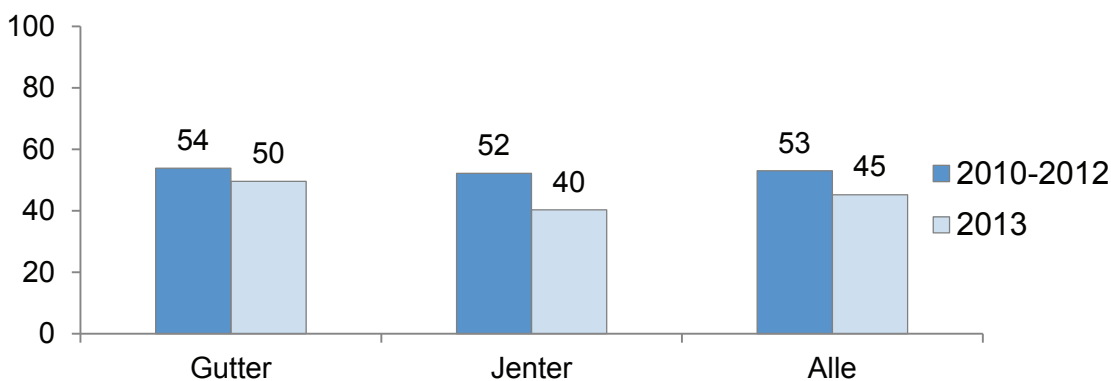
Mange unge bruker svært mye tid foran datamaskinen. Ungdata måler tidsbruk utenom skolen, og nær én av tre oppgir at de «en gjennomsnittsdag» bruker mer enn tre timer foran PC-skjermen. Det er også mange som bruker fra én til tre timer. Åtte prosent svarer at de vanligvis ikke bruker noe tid på datamaskinen utenom skolen.

Ungdata fra 2013 viser at det er klart flere gutter enn jenter som daglig bruker mer enn to timer foran PC-skjermen. Fra andre

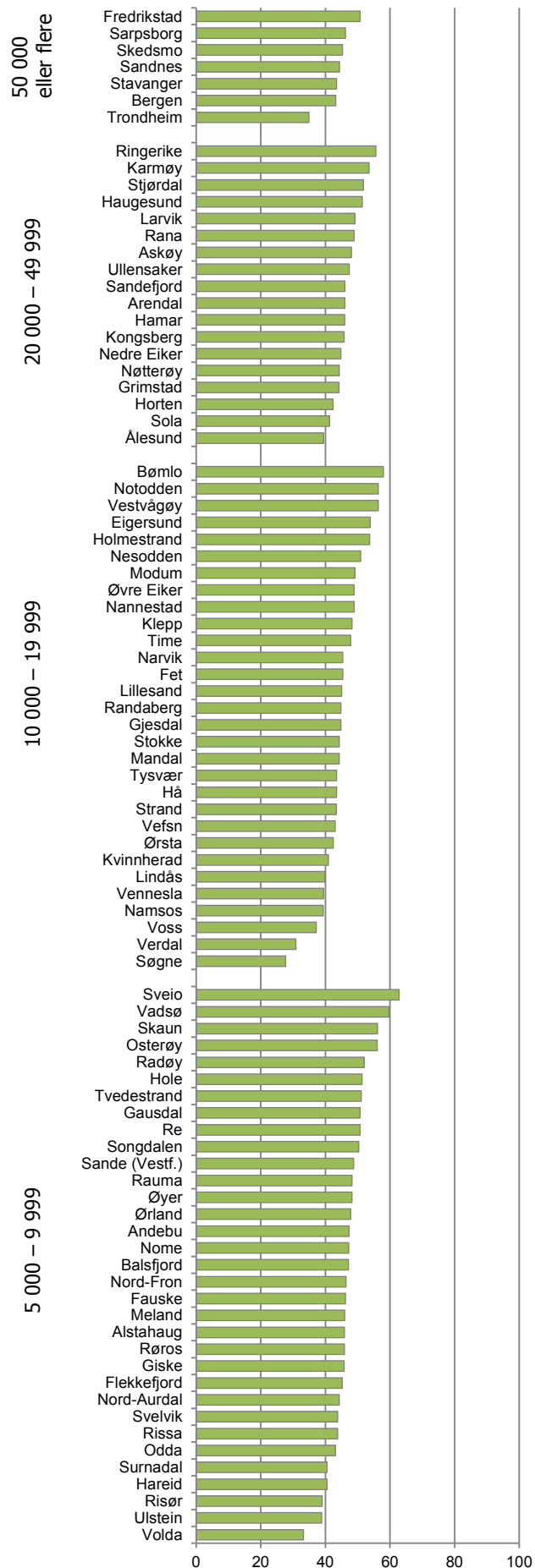
undersøkelser vet vi imidlertid at klart flest gutter bruker mye tid på spill, mens jenter bruker mer tid på kommunikasjon med andre og sosiale medier.

Det er klart færre som oppgir å bruke mye tid på datamaskin i 2013 enn det var i 2010-12. Særlig gjelder dette for jenter. En mulig forklaring er at deler av mediebruken er flyttet til andre plattformer som mobil og nettbrett. Ungdom trenger ikke lenger å sitte foran PC-skjermen for å være på nett.

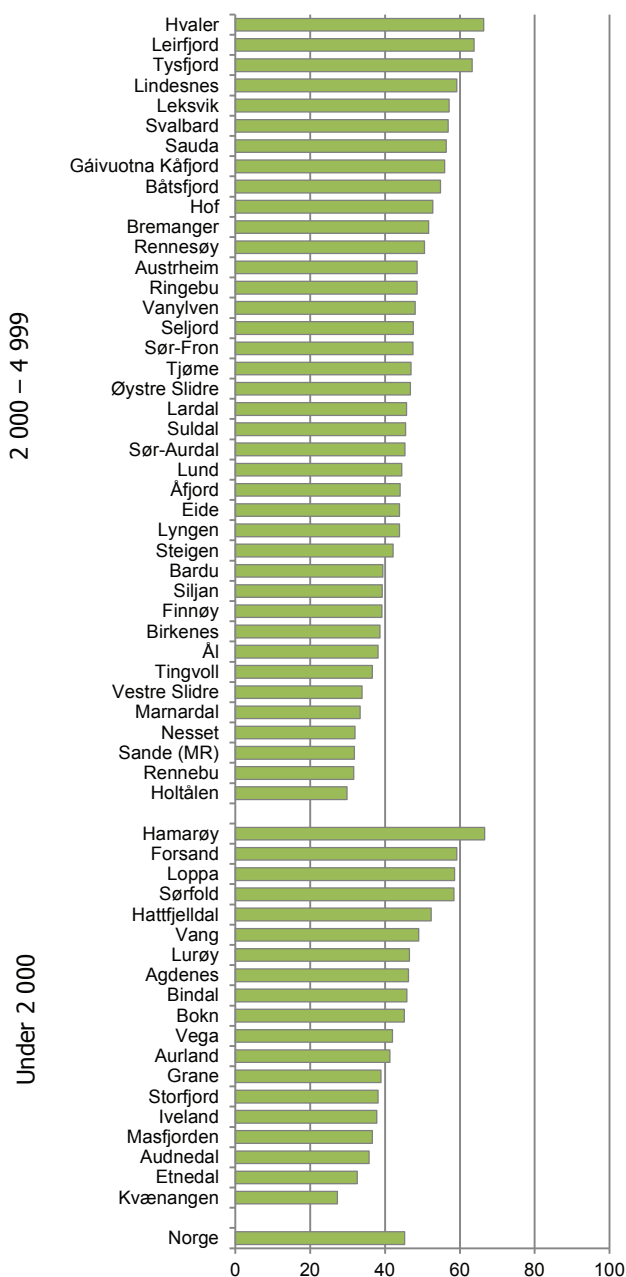
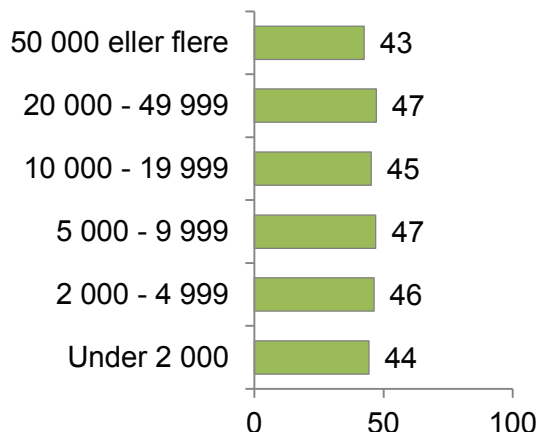
Andel som bruker mye tid på datamaskin – etter kjønn og årstall

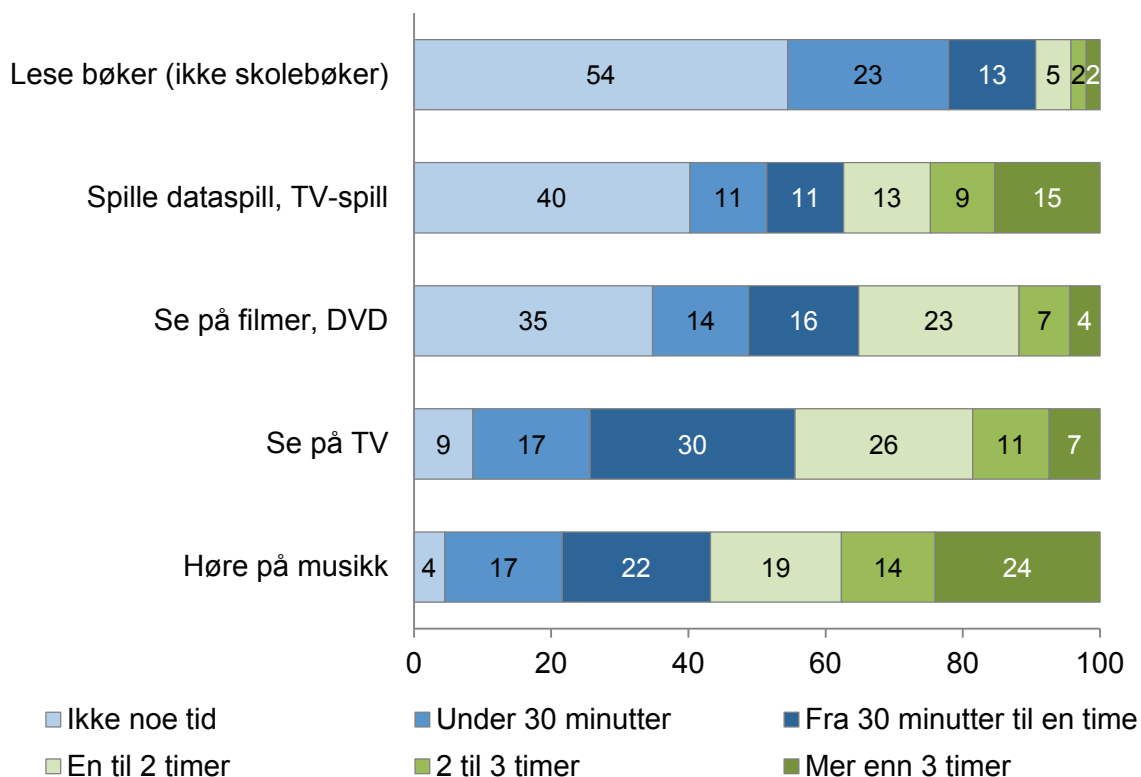
Etter antall innbyggere i kommunen

Andel som bruker mye tid på datamaskin

Tenk på en gjennomsnittsdag – hvor lang tid bruker på følgende medier:

Definisjon

I spørreskjemaet fikk ungdommene listet opp flere aktiviteter som innebar bruk av ulike medier. De ble bedt om å tenke på en gjennomsnittsdag og angi hvor lang tid de bruker på de ulike aktivitetene. Svaralternativene var «bruker ikke noe tid», «under en time», «en til to timer», «to til tre timer» og «mer enn tre timer».

En av aktivitetene i spørsmålsbatteriet var det å «bruke datamaskin utenom skolen». Ungdom som bruker «mye tid på datamaskin» er

definert som de som tilbringer to timer eller mer daglig foran datamaskinen utenom skolen.

Svarfordelingen på andre mediebruksspørsmål er vist i figuren over.

Helse og trivsel

Helse

Psykiske
plager

Trening

Matvaner

ungdata

helse

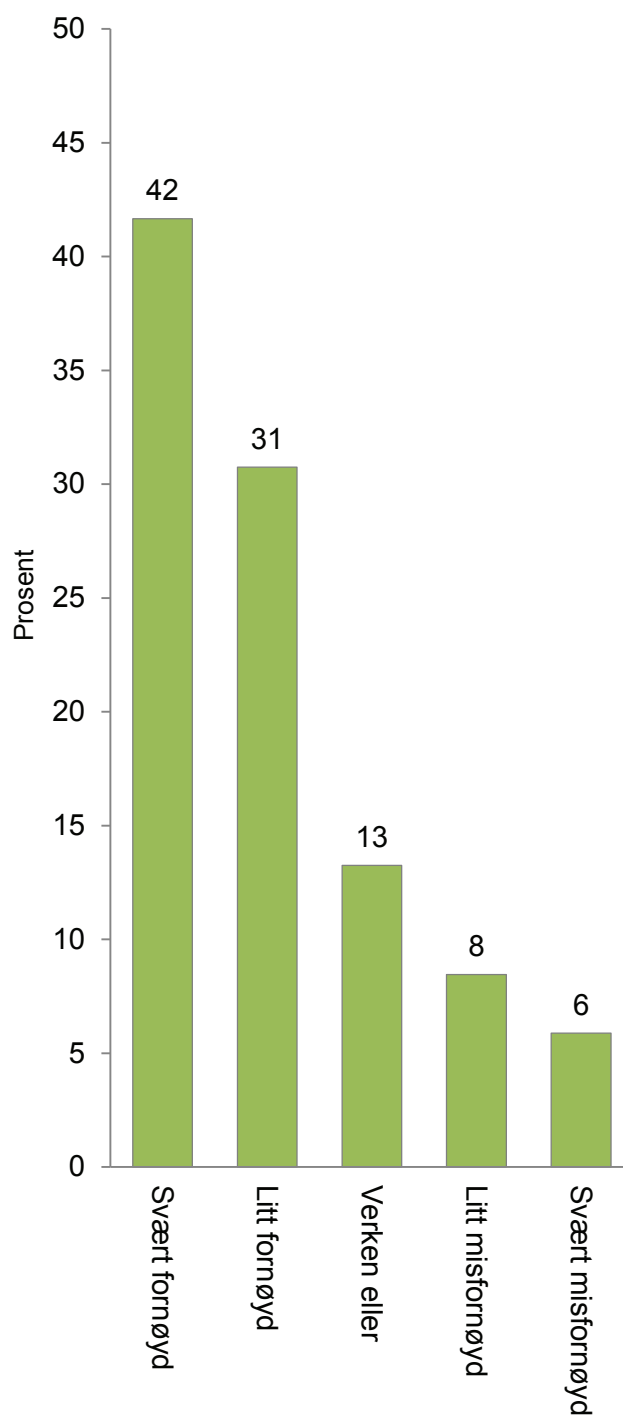
Egenvurdert helse er en viktig indikator for sykkelighet og bruk av helse-tjenester, og anvendes til å overvåke befolkningens helsestatus over tid. Statistisk sentralbyrås levekårsundersøkelser viser at de aller fleste har en positiv innstilling til egen helse, og at litt flere unge enn eldre vurderer sin egen helse som god eller meget god.

Livsstilsvaner etableres ofte i ungdomsårene og kan ha betydning for helse både i ungdomstiden og senere i livet. Andelen som røyker blant unge i Norge har gått ned, og flere av røykerne, særlig blant gutter, har gått over til snus. Nedgang ser man også i alkoholforbruk og bruk av andre rusmidler. Barn og unge opp til 16-årsalderen er jevnt over fysisk aktive. Imidlertid synker aktivitetsnivået med alderen. Jenter er mindre fysisk aktive enn gutter. Stillesittende atferd blant unge, særlig med tanke på PC-bruk og TV-titting, har økt med årene og fremstår som et bekymringsfullt alternativ til organisert fysisk aktivitet.

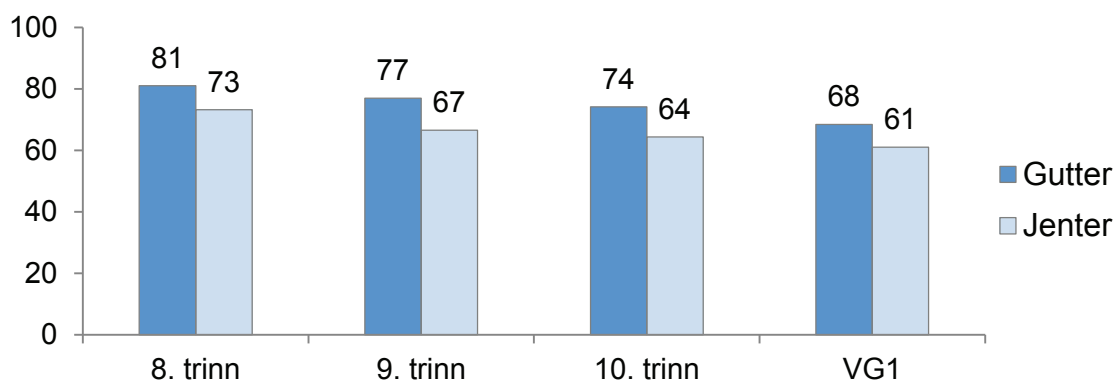
Det er generelt større fokus på helse i dag enn tidligere, og i en del ungdomsmiljøer har det å være sunn blitt «in». Større kunnskap om risikofaktorer har gjort at vi i dag er mer opptatt av å forebygge dårlig helse. Samtidig har vi sannsynligvis blitt flinkere til å kjenne etter hvordan vi har det.

Hvor fornøyd er ungdom med egen helse?

Hvor fornøyd er du med helsa di?

Andel gutter og jenter som er fornøyd med helsa si

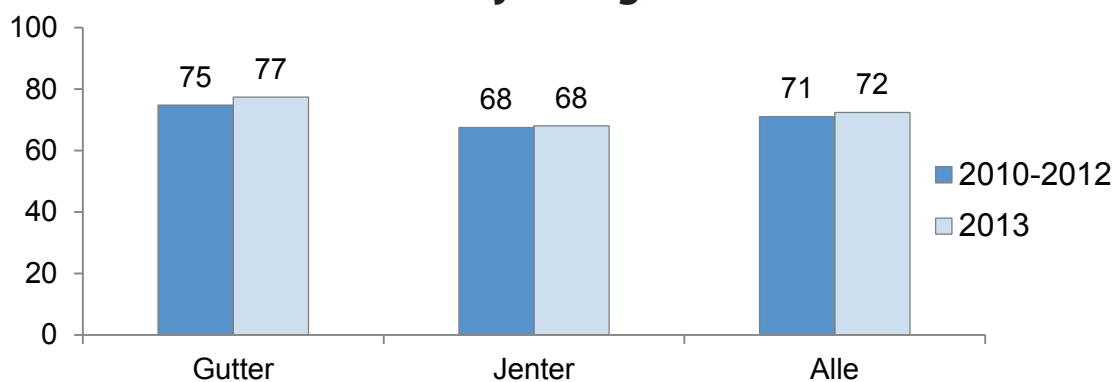
Flesteparten er fornøyd med egen helse

Totalt er 42 prosent av ungdommene i Ungdata «svært fornøyd» med sin egen helse, mens 31 prosent er «litt fornøyd». Samtidig er det noen som mener helsa kunne vært bedre. Åtte prosent er «litt misfornøyd», mens seks prosent er «svært misfornøyd».

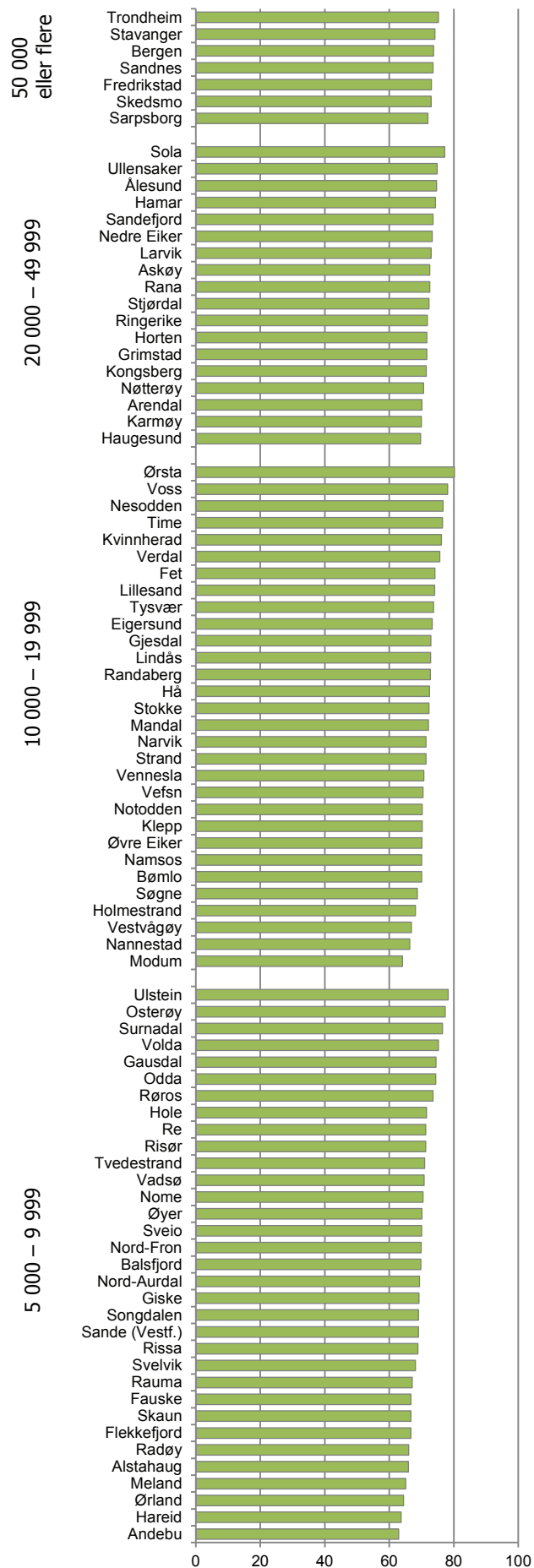
Jentene opplever i større grad ulike helserelevante problemer, og med økende alder er det færre som er fornøyd med helsa.

Noen flere gutter rapporterer å være fornøyd med egen helse i 2013 enn i perioden 2010-12, for jenter er det ingen forskjell mellom periodene. Jevnt over er det flest som er fornøyd med egen helse i de største kommunene.

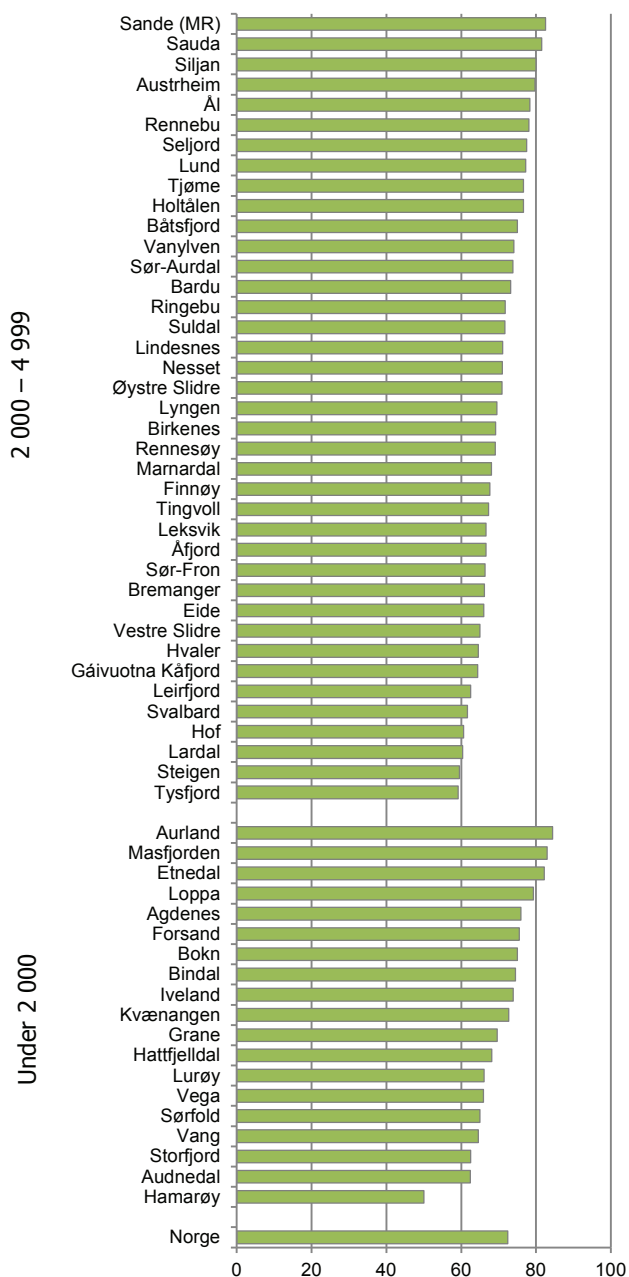
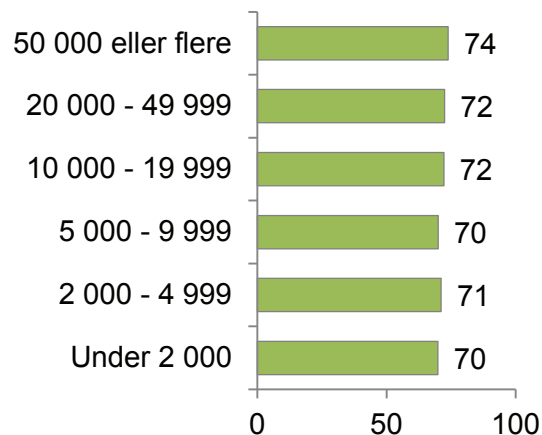
Andel som er fornøyd med helsa si – etter kjønn og årstall

Etter antall innbyggere i kommunen

Andel som er fornøyd med helsen si

Definisjon

I spørreskjemaet fikk ungdommene følgende spørsmål: «Hvor fornøyd eller misfornøyd er du med ulike sider av livet ditt?». Ett av forholdene de skulle vurdere var «helsa di», og de ble bedt om å krysse av for om de var «svært fornøyd», «litt fornøyd», «verken fornøyd eller misfornøyd», «litt misfornøyd» eller «svært misfornøyd».

Andel som er fornøyd med helsa, er definert som andel av ungdommene som har svart «svært fornøyd» eller «litt fornøyd».

psykiske plager

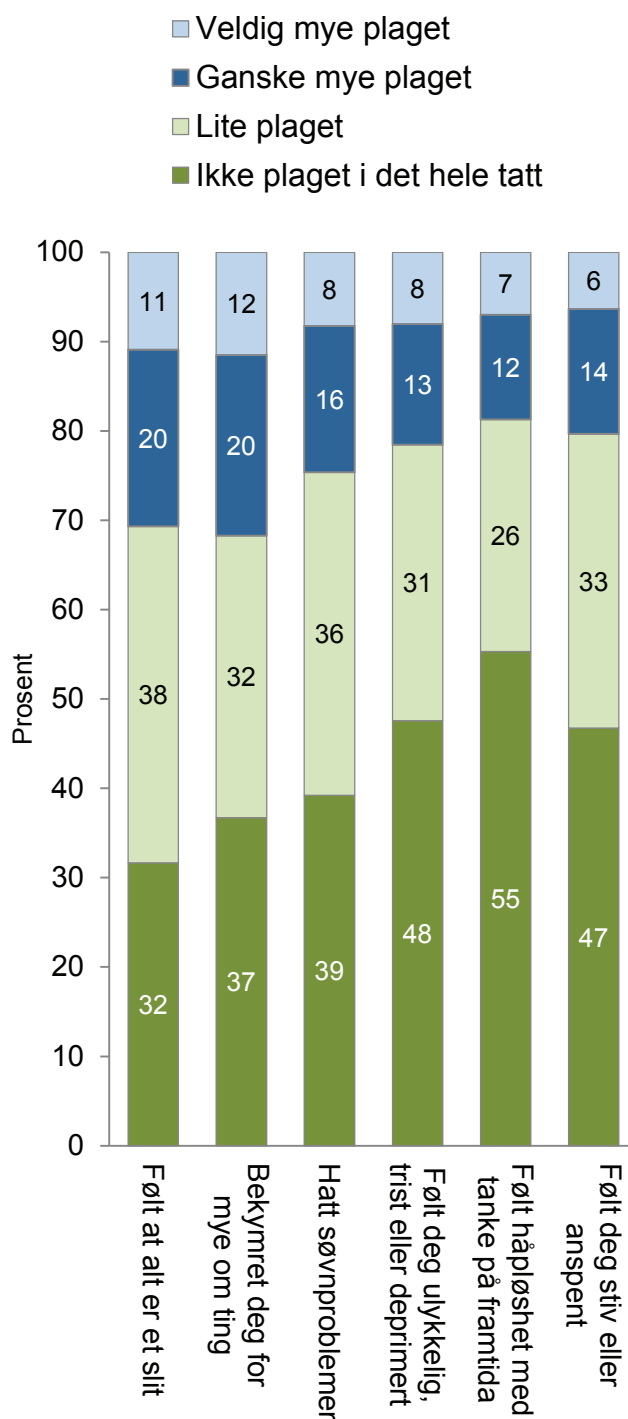
Ungdomstiden er en sårbar periode som byr på store omveltninger – både kroppslig og mentalt. De unge skal finne ut hvem de er og hva de står for. I tillegg møter de nye krav og forventninger. Mange unge sliter psykisk i perioder. For de fleste er symptomer på psykiske lidelser forbigående, mens for noen blir de varige. Risikoen for utvikling av varige lidelser øker med alderen.

Med økende individualisering og et sterkere press om å lykkes i skolen har flere vært bekymret for utviklingen av ungdoms psykiske helse. Om psykiske problemer øker blant unge, gir forskningen ingen tydelige svar på. Mens det finnes norske studier som viser stabilitet over tid, er det også studier som viser økning i depressive symptomer blant ungdom. Det har dessuten vært en klar økning i angst- og depresjonslidelser som begrunnelse for uføretrygd blant unge.

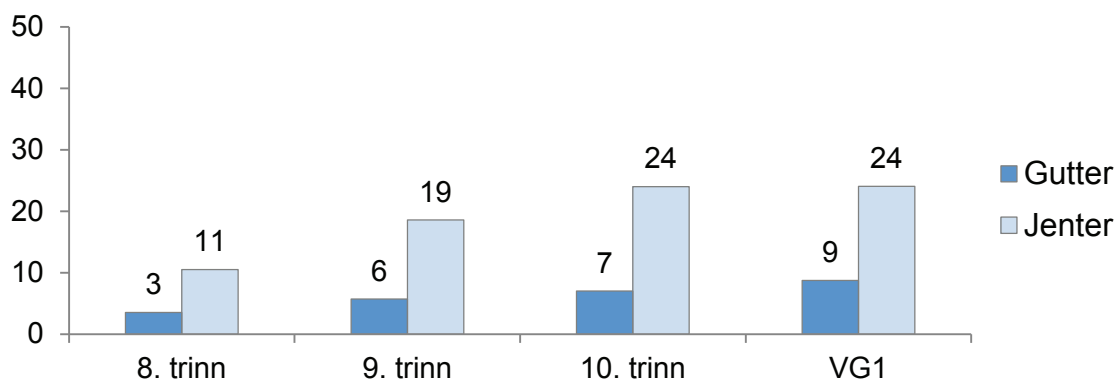
Generelt er depresjon og angst de vanligste plagene blant ungdom. Jenter er mer plaget og oppsøker oftere hjelp enn gutter. Konfliktfylte forhold i hjemmet og liten grad av sosial støtte øker risikoen for slike lidelser. Flere undersøkelser viser også en klar sammenheng mellom mobbing og dårlig psykisk helse.

I Ungdata er det spørsmål som skal fange opp depressive symptomer. Hvor mange svarer at de er plaget av dette?

Har du i løpet av den siste uka vært plaget av noe av dette?

Andel gutter og jenter med depressive symptomer

Depressive symptomer relativt utbredt blant ungdom

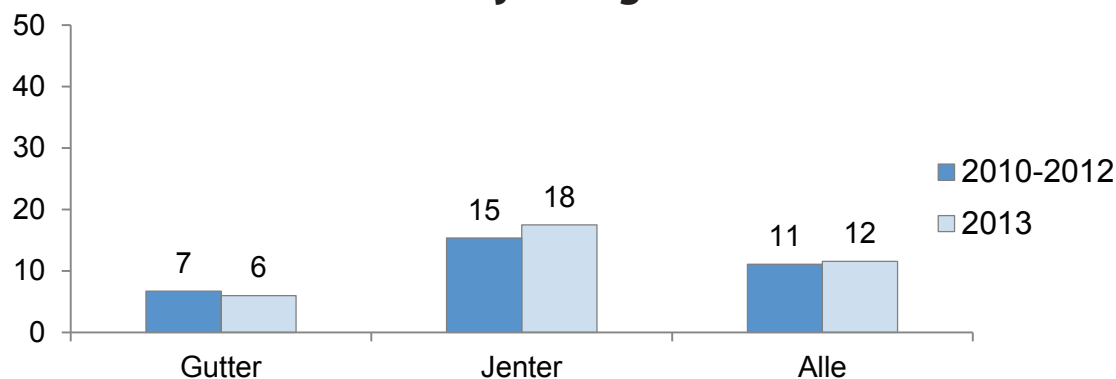
Andelen unge som rapporterer om psykiske plager er forbausende høy. Mest utbredt er typiske stress-symptomer. Tre av ti har siste uke opplevd å være «ganske mye» eller «veldig mye» plaget av tanker om at «alt er et slit» eller at de «bekymret seg for mye om ting».

12 prosent svarer at de er ganske eller veldig mye plaget av depressive symptomer, og jentene er klart mer utsatt sammenliknet med

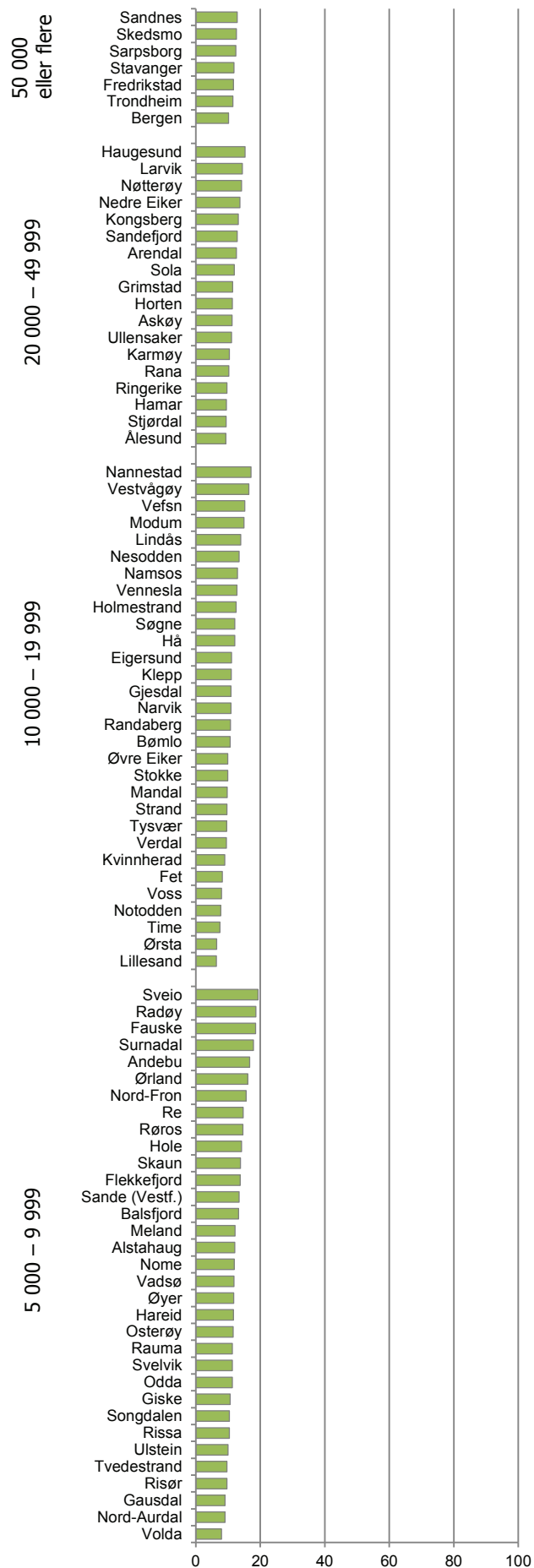
guttene. Dessuten øker omfanget av psykiske helseplager for jenter over tid, mens færre gutter rapporterer problemer i 2013 enn i årene før.

Med økende alder øker også omfanget av depressive symptomer. Samtidig flater kurven ut for jentene i overgangen mellom ungdomsskolen og videregående.

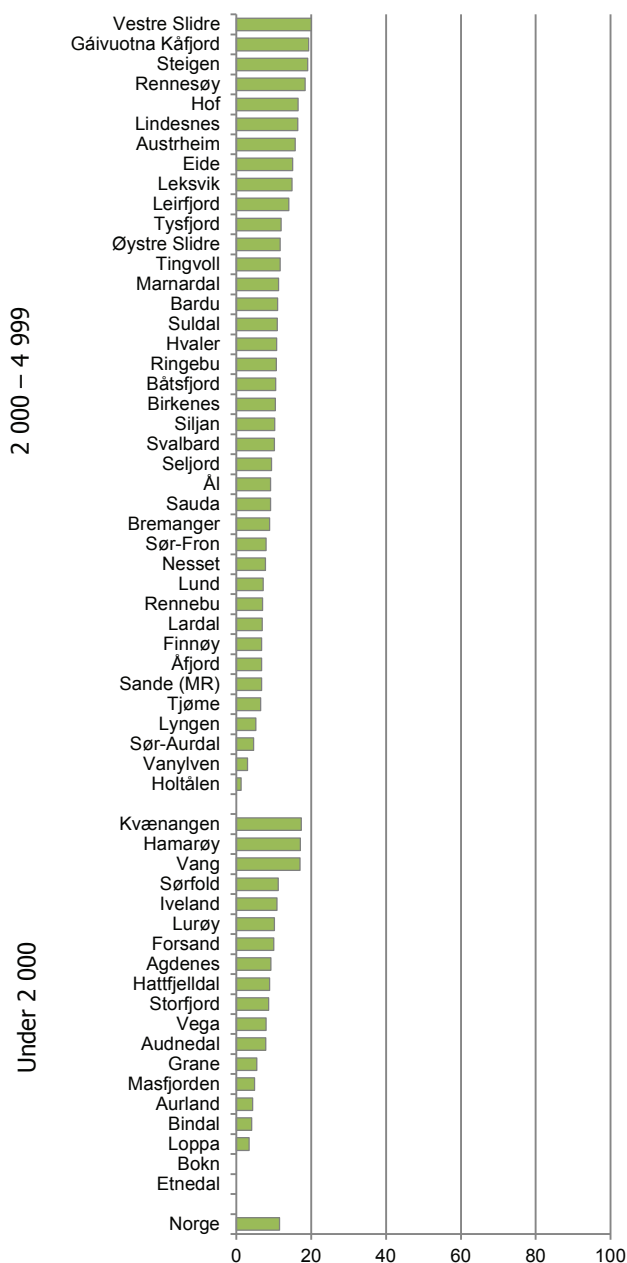
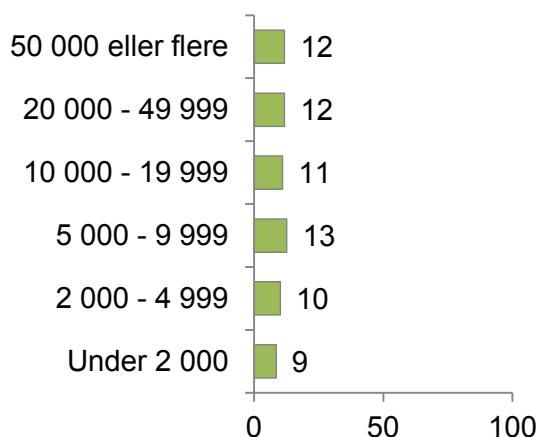
Andel med depressive symptomer – etter kjønn og årstall

Etter antall innbyggere i kommunen

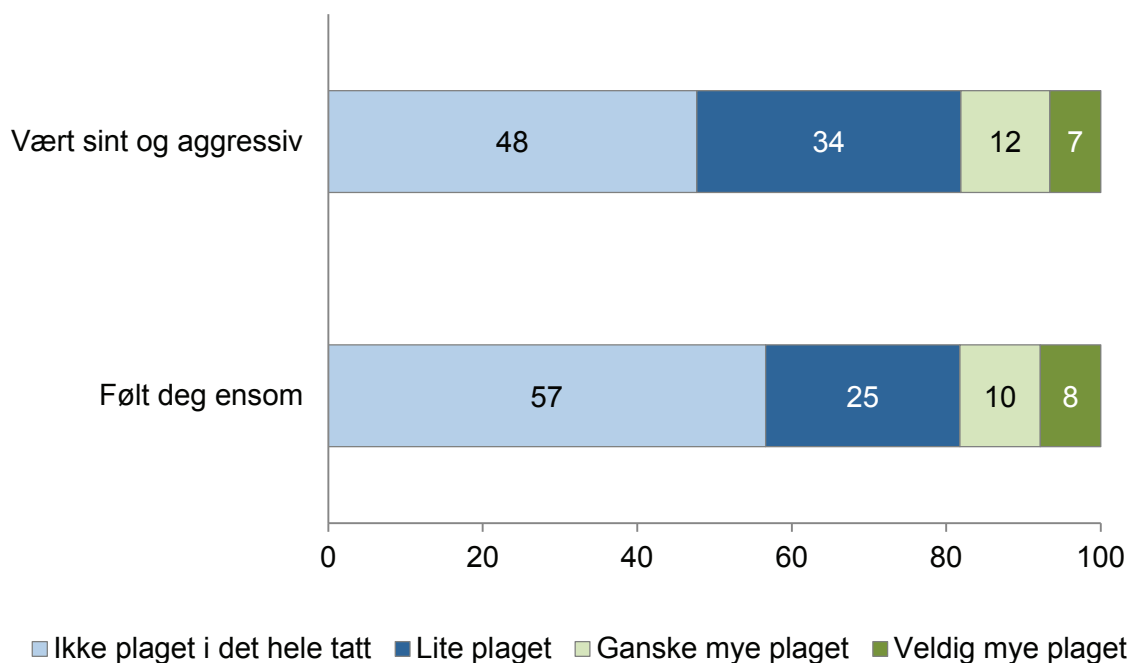

Andel med depressive symptomer

psykiske plager

Har du i løpet av siste uke vært plaget av noe av dette?

Definisjon

Psykiske plager omfatter mange ulike forhold. I Ungdata er det brukt et sett av spørsmål som brukes i mange selvrapporteringsundersøkelser for å fange opp det som psykologer omtaler som depressivt stemningsleie eller depressive symptomer. Ungdommene ble bedt om å oppgi hvor ofte de i løpet av den siste uka hadde vært plaget av følgende:

«Følt at alt er et slit», «hatt søvnproblemer», «følt deg ulykkelig, trist eller deprimert», «følt håpløshet med tanke på framtida», «følt deg stiv eller ansent», «bekymret deg for mye om ting».

Svaralternativene var: «Ikke plaget i det hele tatt», «lite plaget», «ganske mye plaget» og «veldig mye plaget».

I Ungdata har vi brukt svarene på disse seks spørsmålene for å identifisere en gruppe som er mye plaget, det vil si de som i «gjennomsnitt» oppgir at de er ganske eller veldig mye plaget av samtlige seks symptomer – disse utgjør andelen med «depressive symptomer».

Det er viktig å presisere at Ungdata ikke nødvendigvis fanger opp de som ut fra kliniske kriterier regnes som depressive eller har depressive lidelser.

trening

Svært mange unge trener på fritiden. Noen spiller håndball, basket eller fotball gjennom et idrettslag, andre trener på et treningssenter. Det er også mange unge som sykler eller løper seg en tur, enten alene eller sammen med venner.

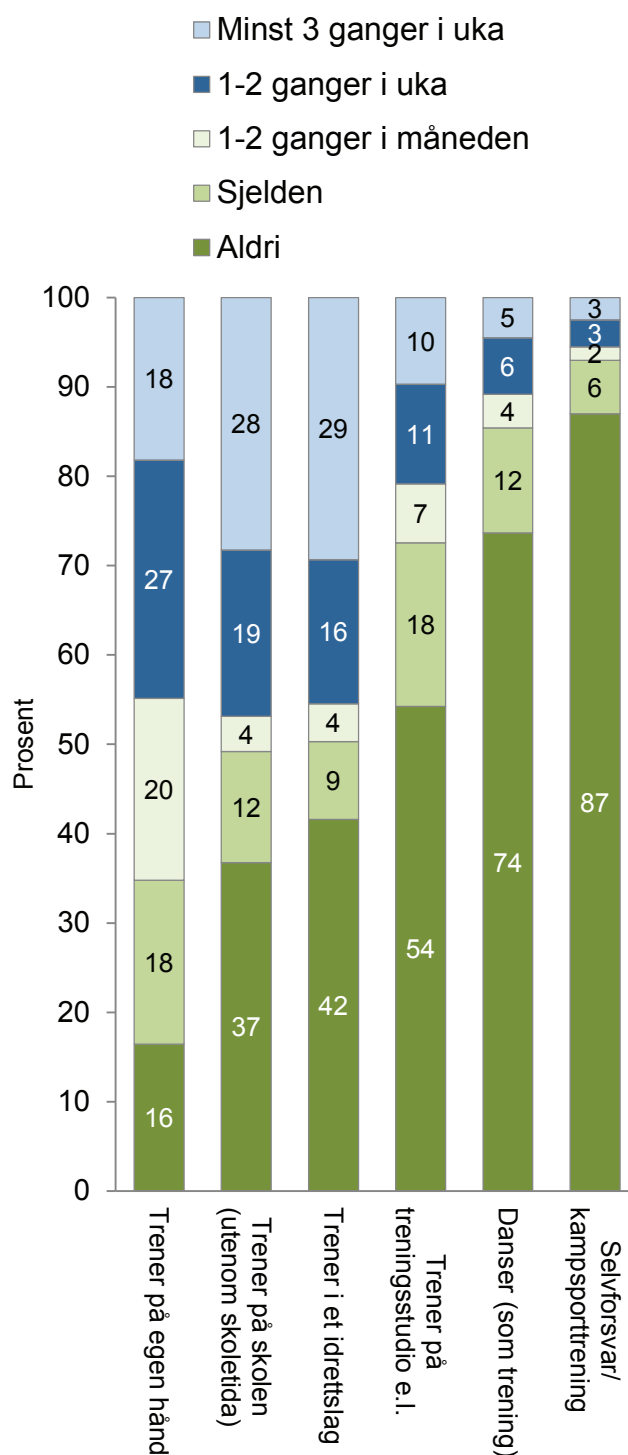
Mediene gir inntrykk av at norsk ungdom er i ferd med å forfalle fysisk. Forskning viser derimot at det er like mange som trener i dag som for 20 år siden. Samtidig er mange ellers i hverdagen lite fysisk aktive, og det tilbringes mye tid med PC/spill.

I løpet av ungdomstiden er det mange som slutter i idrettslagene. Samtidig er det flere av de som slutter, som begynner å trene på treningssenter eller for seg selv.

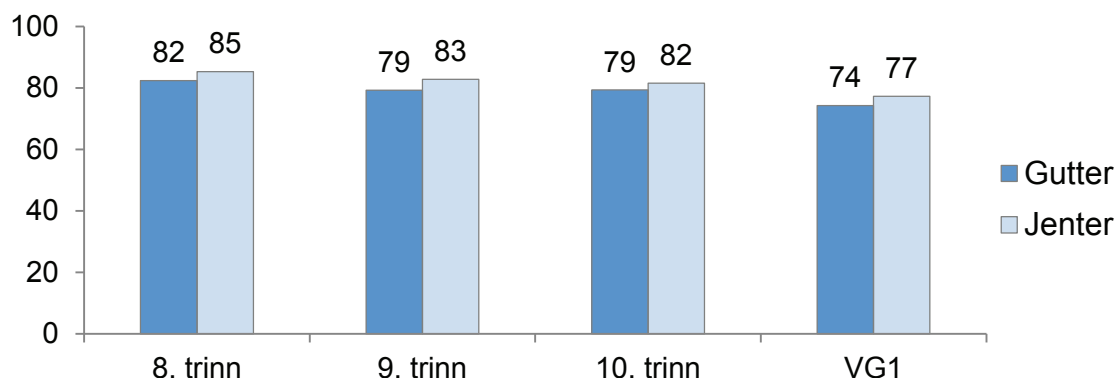
Det har tradisjonelt vært klare kjønnsforskjeller i trening, og særlig har det vært flere gutter enn jenter i idrettslagene. Det er imidlertid nå en tendens til at flere jenter trener på andre arenaer, slik at det i dag er små kjønnsforskjeller i trening samlet sett.

I mange idretter stilles det store krav til utstyr og deltakelse, og det kan koste en god del å være med. Dette kan være en utfordring for å nå det overordnede målet for norsk idrett: «idrett for alle».

Hvor ofte trener du eller driver med følgende aktiviteter:

Andel gutter og jenter som trener ukentlig

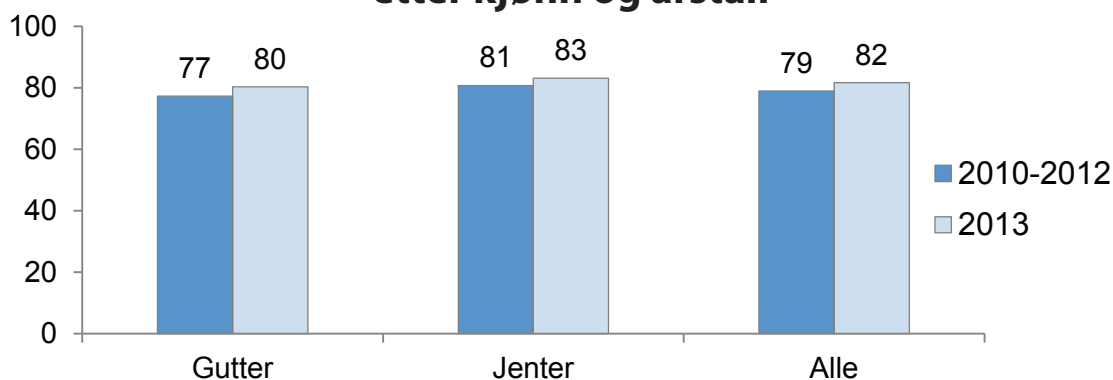
De aller fleste trener – egentrening, trening i skole og idrettslag er mest vanlig

Det generelle bildet er at mange unge er fysisk aktive, og Ungdata viser en liten økning i treningsaktiviteten fra 2010–12 til 2013.

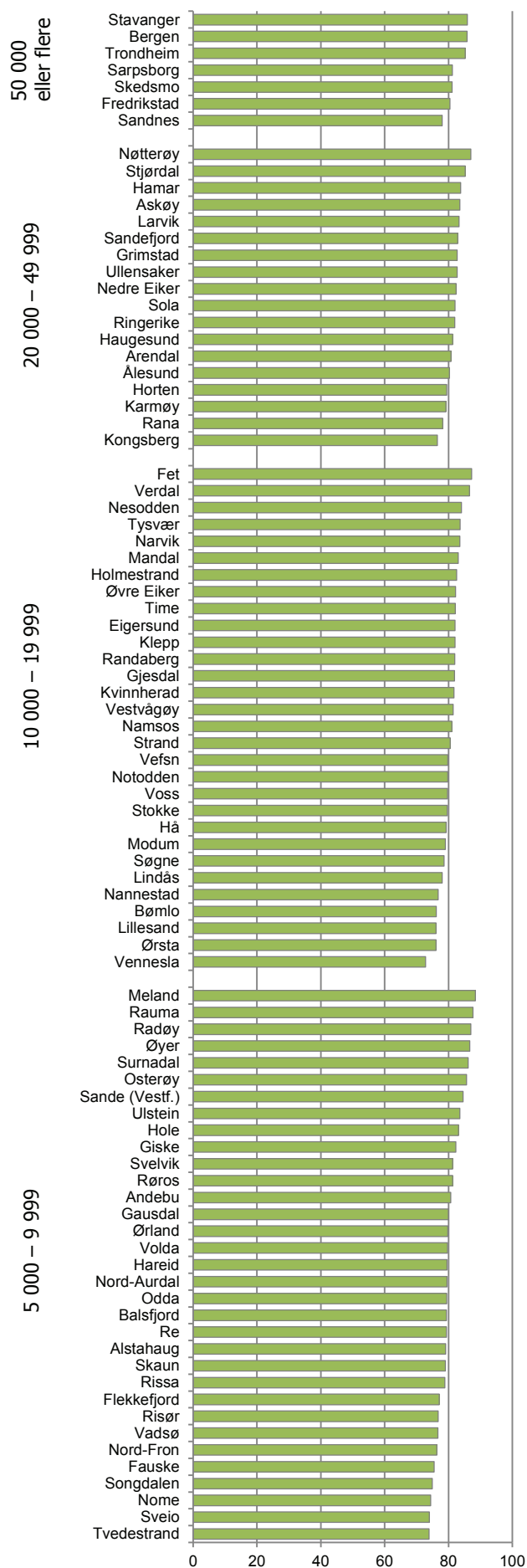
Åtte av ti trener minst én gang i uka, og andelen er litt lavere blant gutter enn jenter. Andelen som trener ukentlig synker noe fra 8. trinn til VG1. Samlet er det 18 prosent som ikke trener på ukentlig basis, og seks prosent er sjelden eller aldri så fysisk aktive at de blir andpusten eller svett.

Nær halvparten trener i idrettslag minst én gang i uka. Like mange trener ukentlig eller oftere «på egen hånd». En god del unge trener også på skolen utenom skoletiden. Andelen som bruker et kommersielt treningssenter, er derimot relativt lav i denne aldersgruppen.

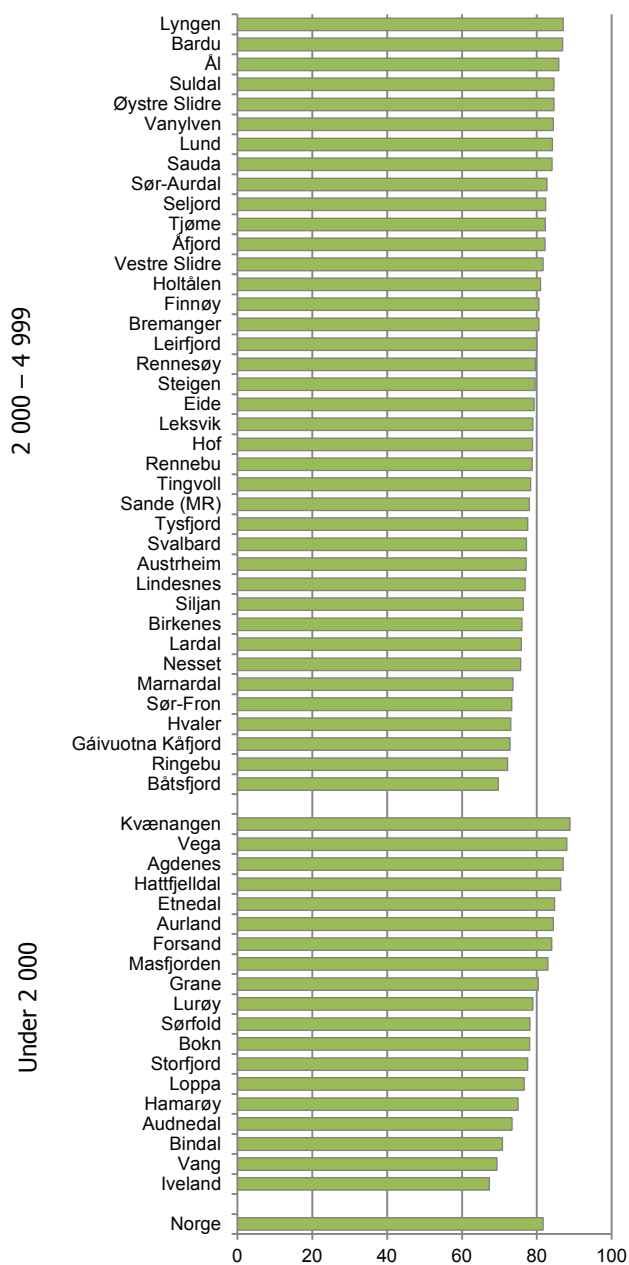
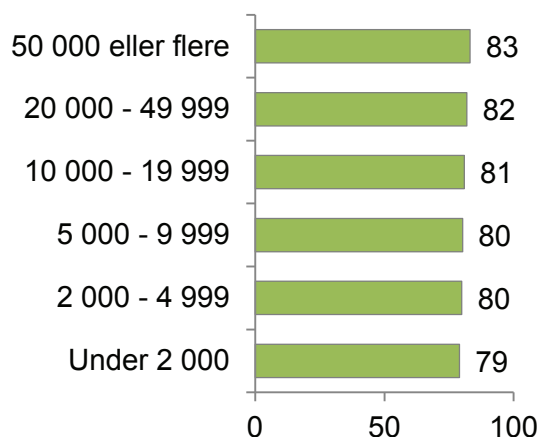
Andel som trener ukentlig – etter kjønn og årstall

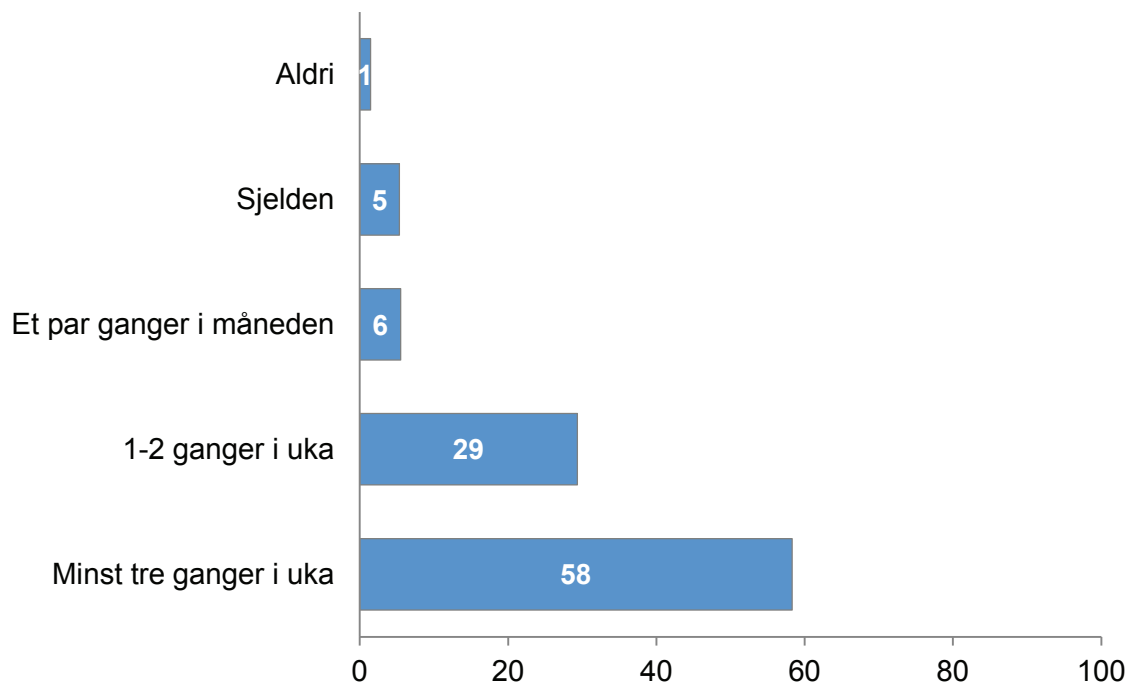
Etter antall innbyggere i kommunen

Andel som trener ukentlig

Hvor ofte er du så fysisk aktiv at du blir andpusten eller svett?

Definisjon

For å fange opp de unges treningsaktiviteter, fikk ungdommene følgende spørsmål: «Hvor ofte trener du eller driver med følgende aktiviteter?»

- Deltar i trening og idrett på skolen (utenom skoletida)
- Trener eller konkurrerer i idrettslag
- Trener på treningsstudio eller helsestudio
- Trener eller trimmer på egenhånd (løper, svømmer, sykler, går tur)
- Danser (som trening)
- Er på kampsport eller selvforsvarstrening (boksing, karate, kickboksing eller liknende).

Svaralternativene var «aldri», «sjelden», «et par ganger i måneden», «1-2 ganger i uka» og «minst tre ganger i uka».

I Ungdata omfatter «andel som trener ukentlig» de som svarer at de deltar minst én gang i uka i minst én av treningsaktivitetene.

For å måle fysisk aktivitet mer bredt, ble ungdommene også spurt hvor ofte de var så fysisk aktive at de ble andpusten eller svett. Ungdommenes svar på dette spørsmålet er gjengitt i figuren over.

matvaner

Ungdomstiden er preget av at kroppen utvikler seg raskt og behovet for næringsstoffer øker. Større autonomi fra foreldre og bedre tilgang til penger gjør at de unge har mer kontroll over eget kosthold enn da de var barn. Fristelsene er store, og for mange er det lett å velge usunne drikke- og matvarer.

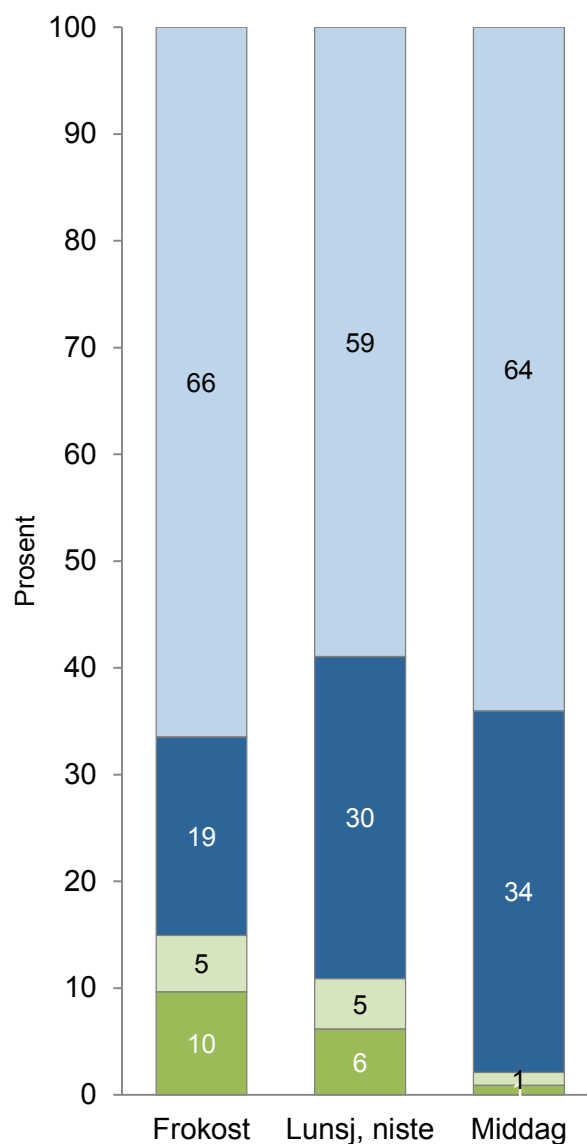
Det har de seneste tiårene vært en generell vektøkning blant barn og unge i Norge, drevet av dårlig kosthold og en stillesittende fritid. Parallelt er flere unge opptatt av slanking, kropp og trening. En del kutter frokosten, og noen til og med lunsjen. Dette gjelder særlig for jenter, som generelt er mer opptatt av kropp og vekt. Mange familier lever dessuten hektiske liv der jobb og fritidsaktiviteter begrenser muligheten til å samles rundt regelmessige måltider.

Når ungdom dropper viktige måltider, vekker det bekymring. Studier viser at ungdom som spiser regelmessige måltider og har et variert inntak av sunn mat, har færre atferdsproblemer og konsentrerer seg bedre på skolen på enn andre.

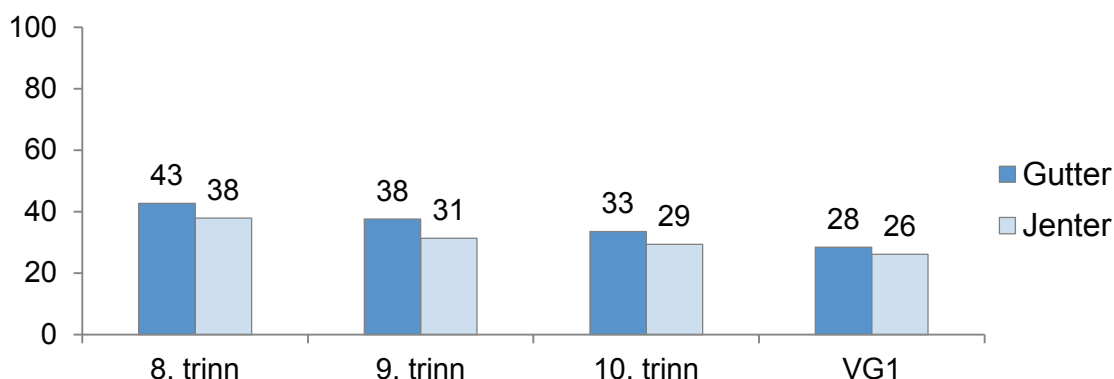
Hvor mange spiser vanligvis frokost, lunsj og middag?

Hvor ofte pleier du å spise følgende i løpet av en uke?

- Hver dag
- 2 til 5 ganger i uka
- 1 gang i uka
- Sjelden eller aldri

Andel gutter og jenter som spiser frokost, lunsj og middag hver dag

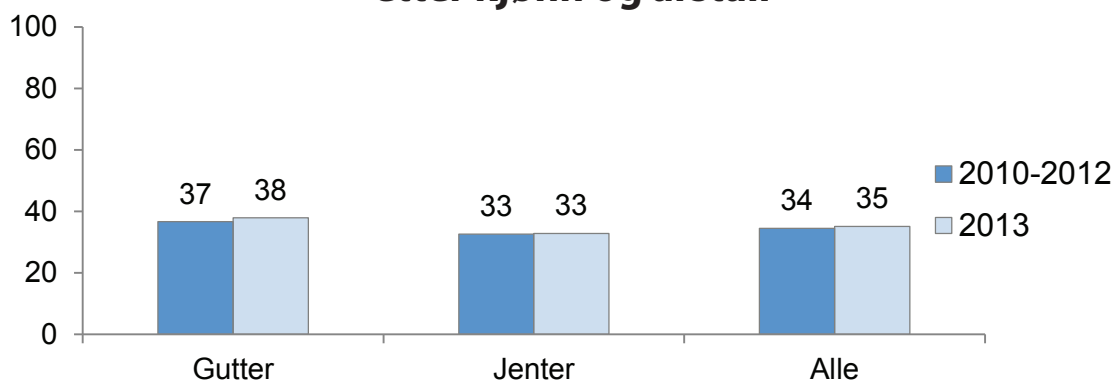
4 av 10 spiser frokost, lunsj og middag hver dag

To av tre spiser frokost hver dag, 59 prosent lunsj eller nistepakke, mens 64 prosent spiser middag hver dag. Samtidig svarer ti prosent at de sjelden eller aldri spiser frokost, seks prosent spiser sjelden eller aldri lunsj og én prosent spiser sjelden eller aldri middag.

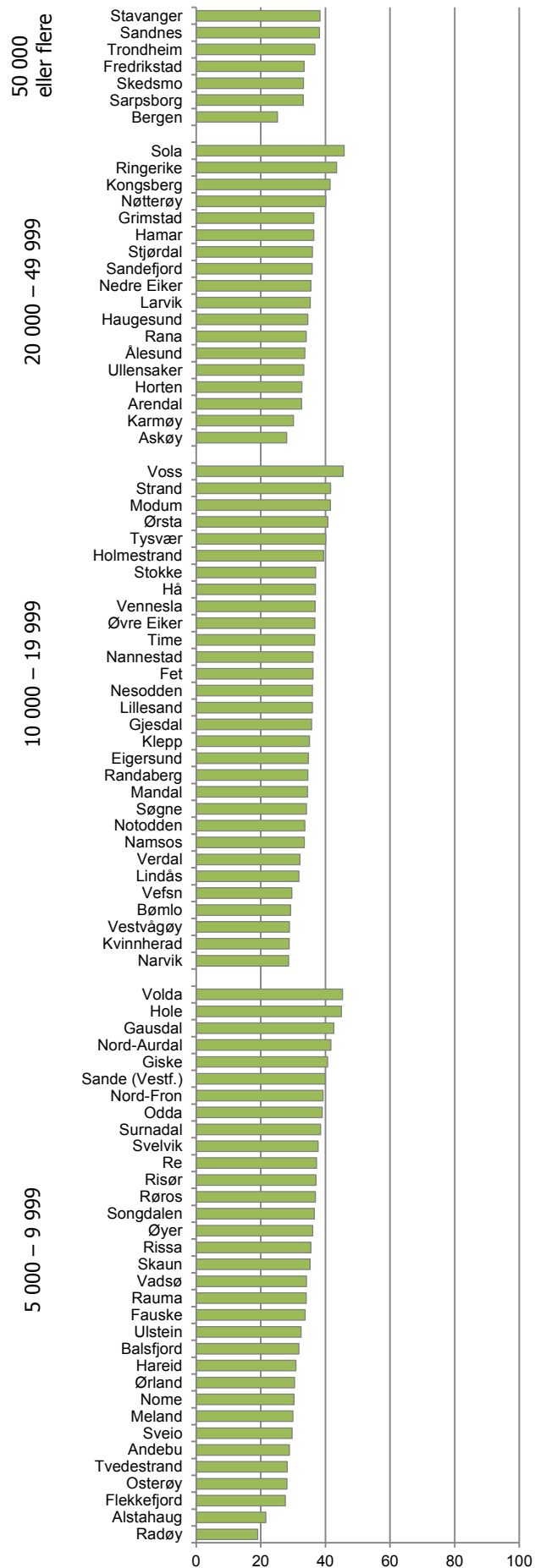
Ungdata viser også at de fleste opplever måltidene i familien som koselige eller hyggelige.

Andelen som hver dag spiser både frokost, lunsj og middag, synker med alderen. I 8. trinn gjelder dette om lag 40 prosent. Tilsvarende tall for VG1 er 27 prosent. Det er noen flere gutter enn jenter som spiser regelmessige måltider hver dag. For begge kjønn er andelen som spiser minst tre måltider daglig omtrent lik i 2013 som for årene før.

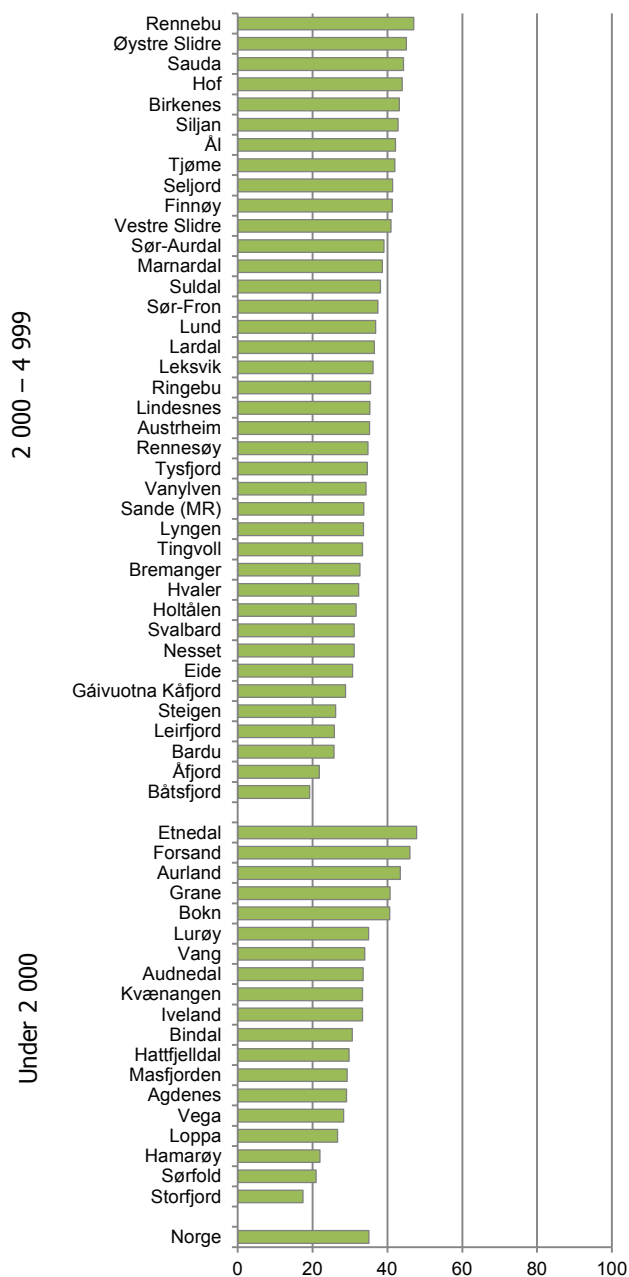
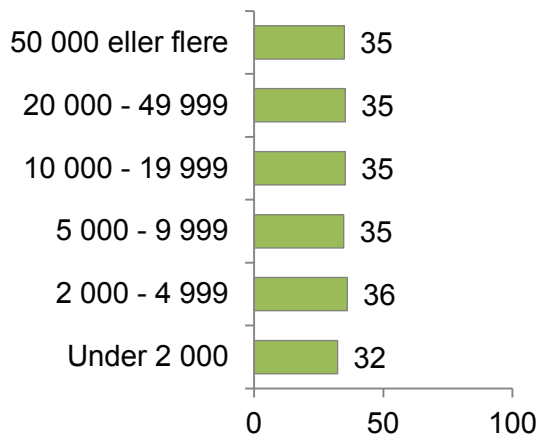
Andel som spiser frokost, lunsj og middag hver dag – etter kjønn og årstall

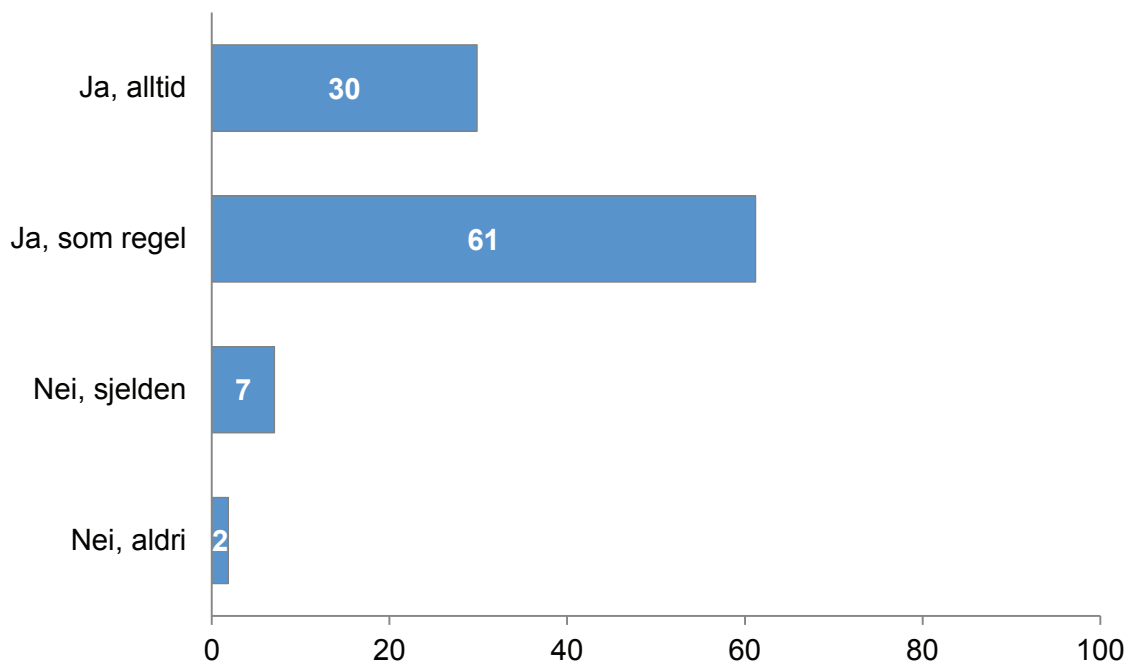
Etter antall innbyggere i kommunen

Andel som spiser frokost, lunsj og middag hver dag

Opplever du måltidene i familien som koselige eller hyggelige?

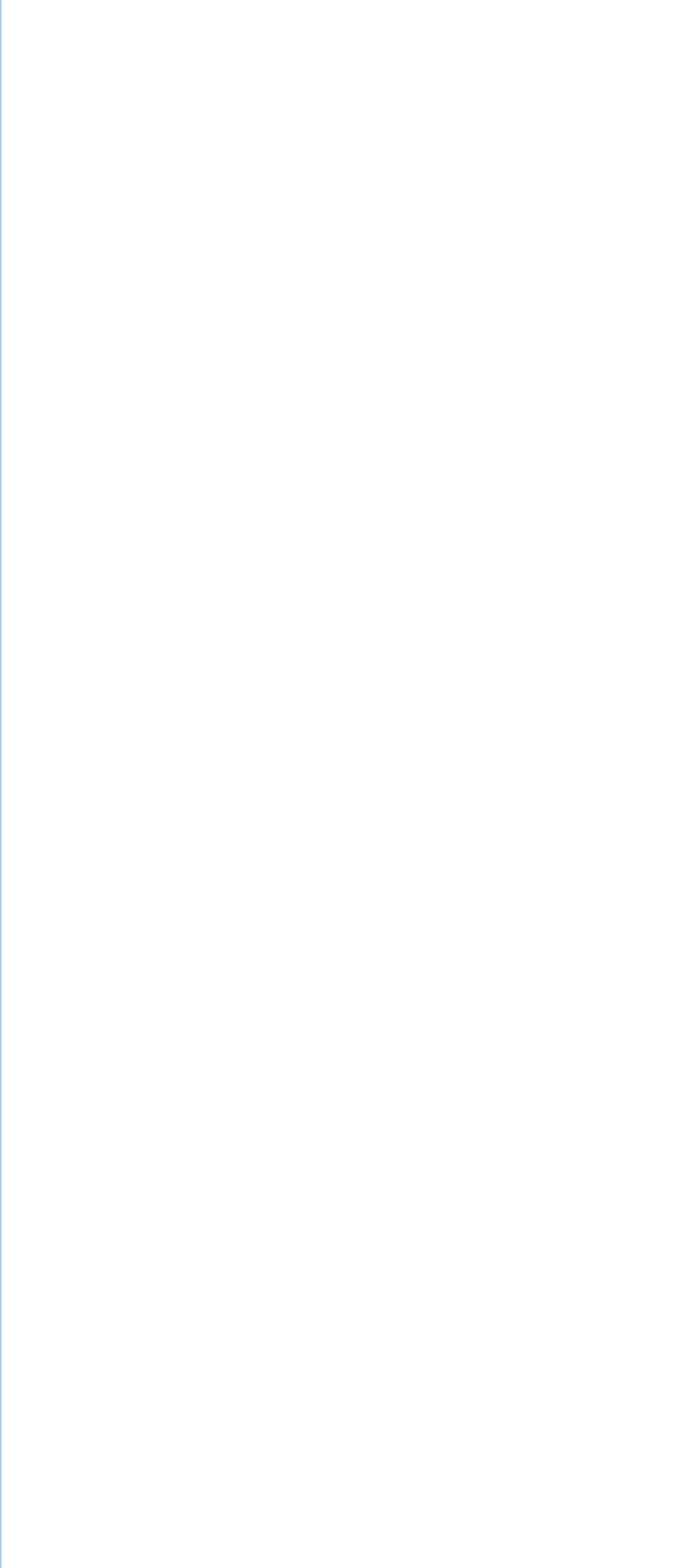
Definisjon

For å fange opp ungdommenes matvaner fikk de spørsmål om hvor ofte de pleide å spise følgende i løpet av en uke: frokost, lunsj/formiddagsmat/niste, middag alene eller sammen med familien og kveldsmat.

I denne rapporten presenteres andelen som spiser de tre førstnevnte måltider.

I tillegg har vi laget et samlemål som viser andelen som spiser både frokost, lunsj og middag hver dag.

Ungdata inneholder også et spørsmål om hvordan ungdommene opplever måltidene i familien. Figuren over viser om ungdommene opplever måltidene i familien som koselige eller hyggelige.

Rusmiddelbruk

Tobakk

Alkohol

Hasj

ungdata

tobakk

Samfunnet har de senere årene intensivert kampen mot røyking. I 1996 ble aldersgrensen for kjøp av tobakk hevet fra 16 til 18 år, og i 2004 ble det innført totalforbud mot røyking på alle steder hvor allmennheten har adgang.

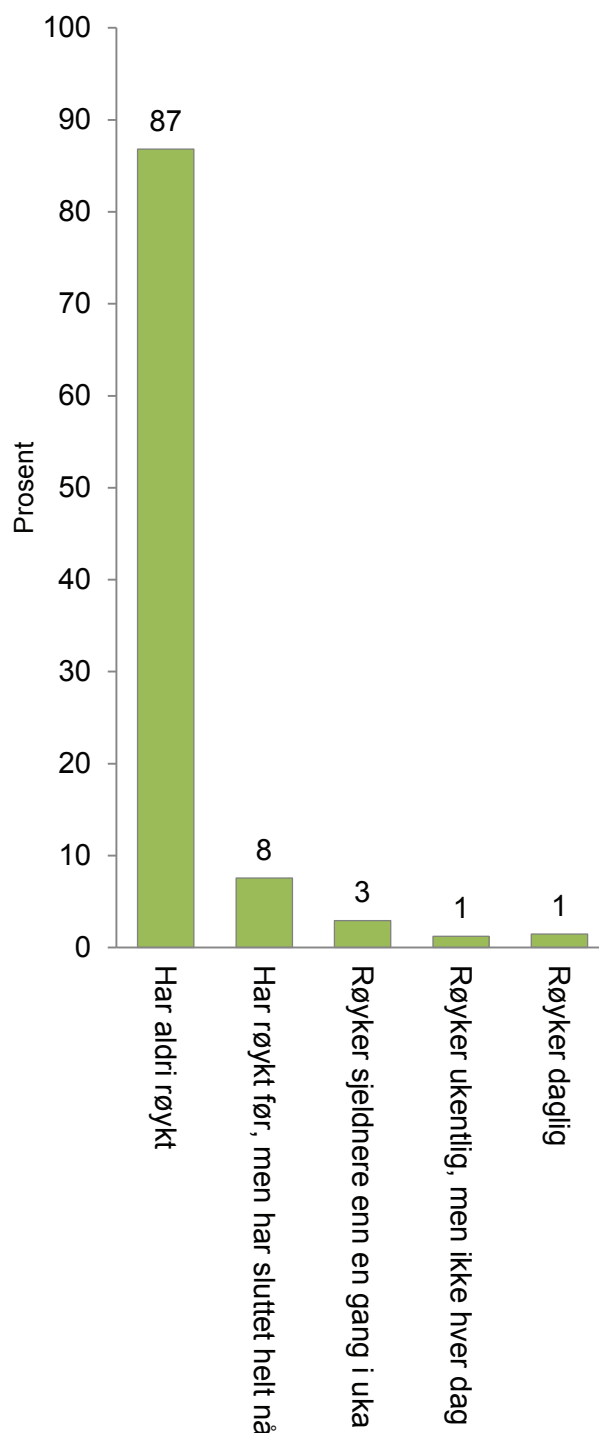
Andelen røykere både blant ungdom og voksne har gått markant ned fra årtusenskiftet til i dag. Samtidig har andelen unge som snuser, gått opp. Økt snusing oppveier likevel ikke tilbakegangen i røyking, og bruken av tobakk har samlet gått tilbake.

Parallelt har det skjedd nokså dyptgripende endringer i synet på røyking – også blant de unge. Røyking var tidligere en viktig markør for voksenhet og var forbundet med en viss status. I dag gir røyking derimot liten status og respekt i de fleste ungdomsmiljøer.

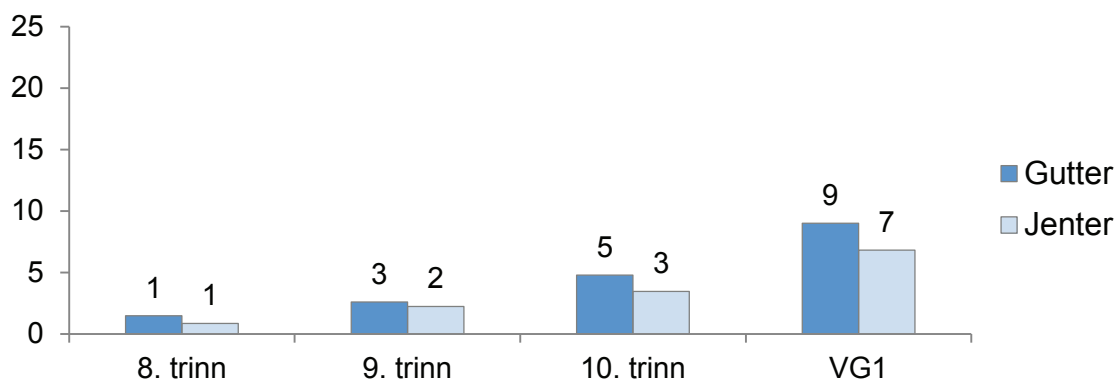
Den internasjonale WHO-undersøkelsen «Helsevaner blant skoleelever», viser at tobakksrøyking er langt mindre utbredt blant norske elever enn blant ungdom i de fleste av de 40 landene som deltar i undersøkelsen.

Hva svarer ungdom i Ungdata om sine erfaringer med det å røyke sigaretter?

Røyker du?

Andel gutter og jenter som røyker daglig eller ukentlig

Røyking er lite populært

Ungdata viser at det store flertallet – 87 prosent – aldri har røykt. På ungdomsskolen er det å røyke fast svært uvanlig. I overkant av én prosent røyker sigaretter daglig. Samme andel røyker ukentlig, men ikke hver dag.

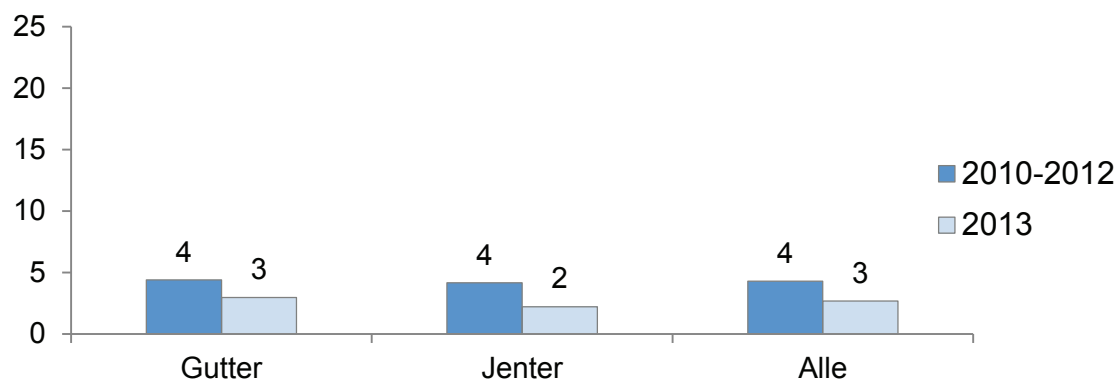
Tallene for snusing viser et lignende mønster, selv om andelen som snuser jevnlig er litt høyere: 84 prosent har aldri brukt snus, mens seks prosent bruker snus daglig eller ukentlig. Sammenlignet med tallene for

2010-2012 er andelen som røyker jevnlig litt lavere i 2013, mens andelen som snuser jevnlig er uforandret.

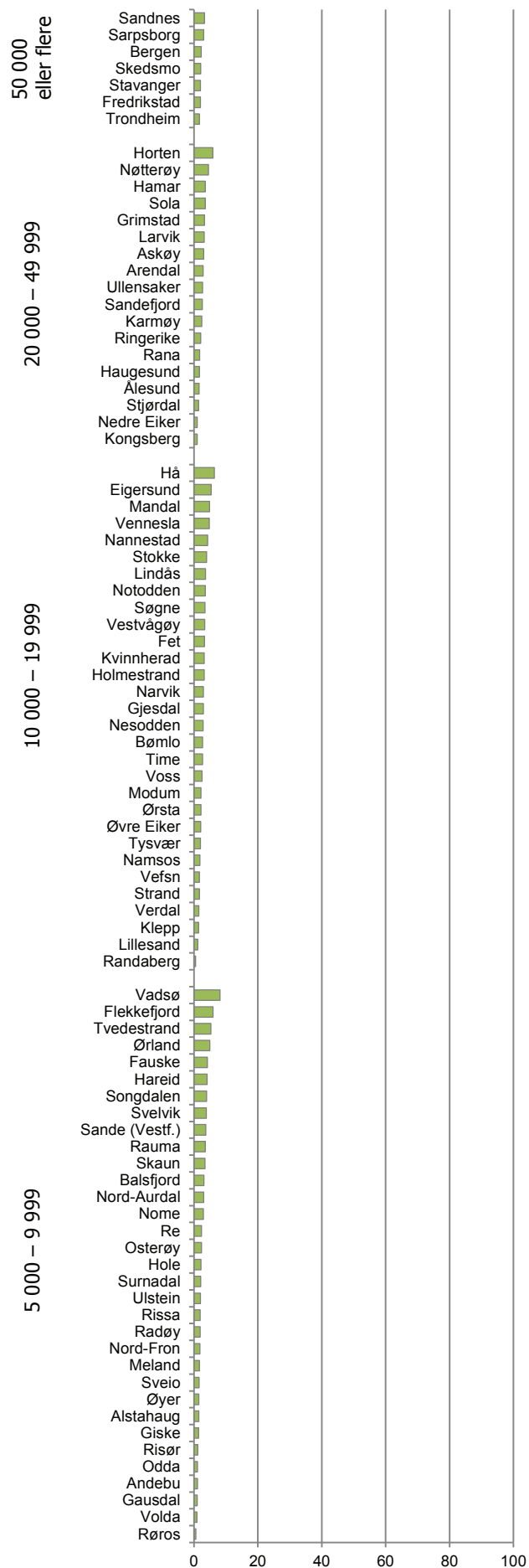
Det er omtrent like mange gutter og jenter som røyker fast blant de yngste. Røyking tiltar derimot med økende alder, og litt flere gutter enn jenter røyker jevnlig blant de eldste.

Det er en del variasjoner mellom kommuner. Noe kan skyldes tilfeldigheter, men det kan også reflektere lokale og kulturelle forskjeller i betydningen av det å røyke.

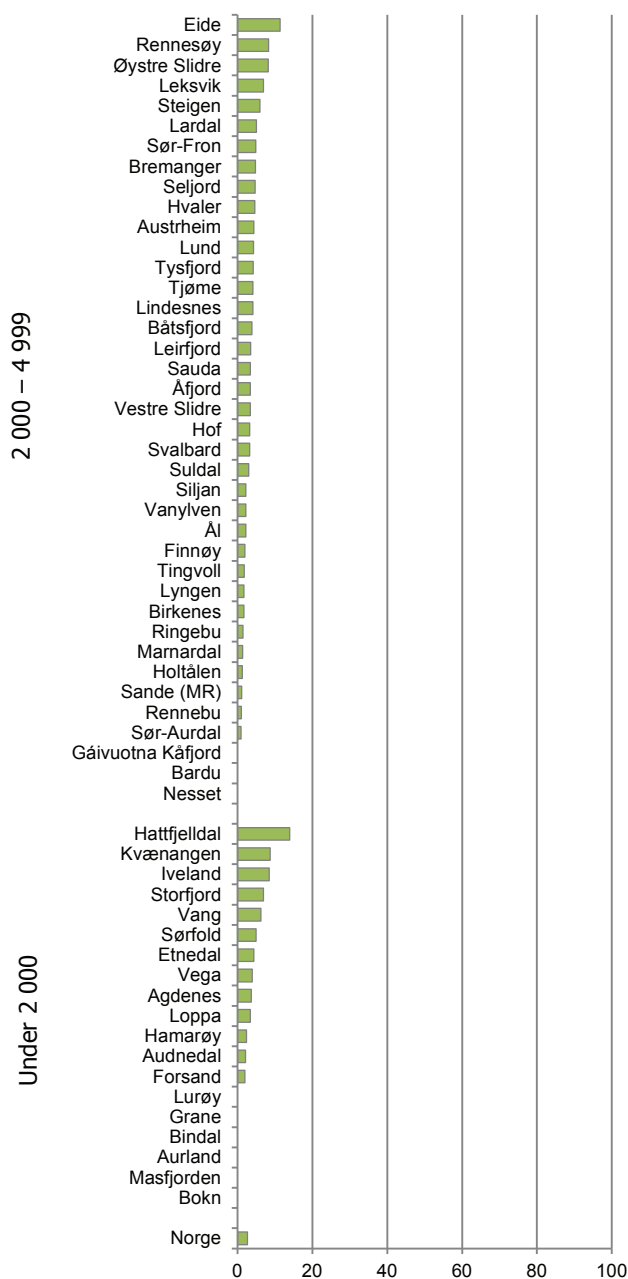
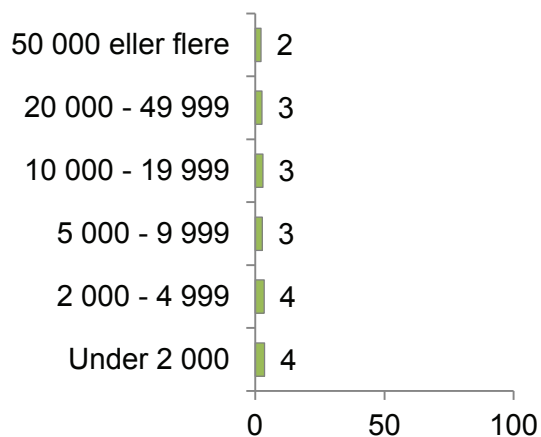
Andel som røyker daglig eller ukentlig – etter kjønn og årstall

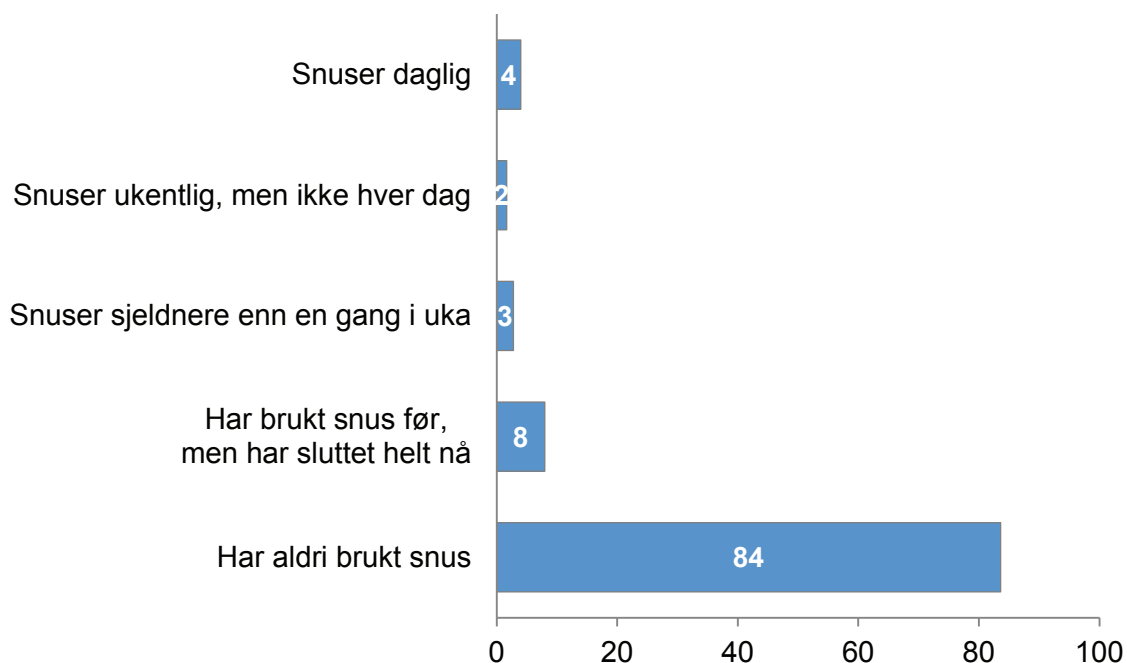
Etter antall innbyggere i kommunen

Andel som røyker daglig eller ukentlig

Bruker du snus?

Definisjon

For å fange opp de unges røykevaner, ble ungdommene stilt følgende spørsmål: «Røyker du?».

Svaralternativene var: «Har aldri røykt», «har røykt før, men har sluttet helt nå», «røyker sjeldnere enn en gang i uka», «røyker ukentlig, men ikke hver dag» og «røyker daglig».

Tilsvarende spørsmål er stilt om ungdommenes snusvaner (se figuren over).

alkohol

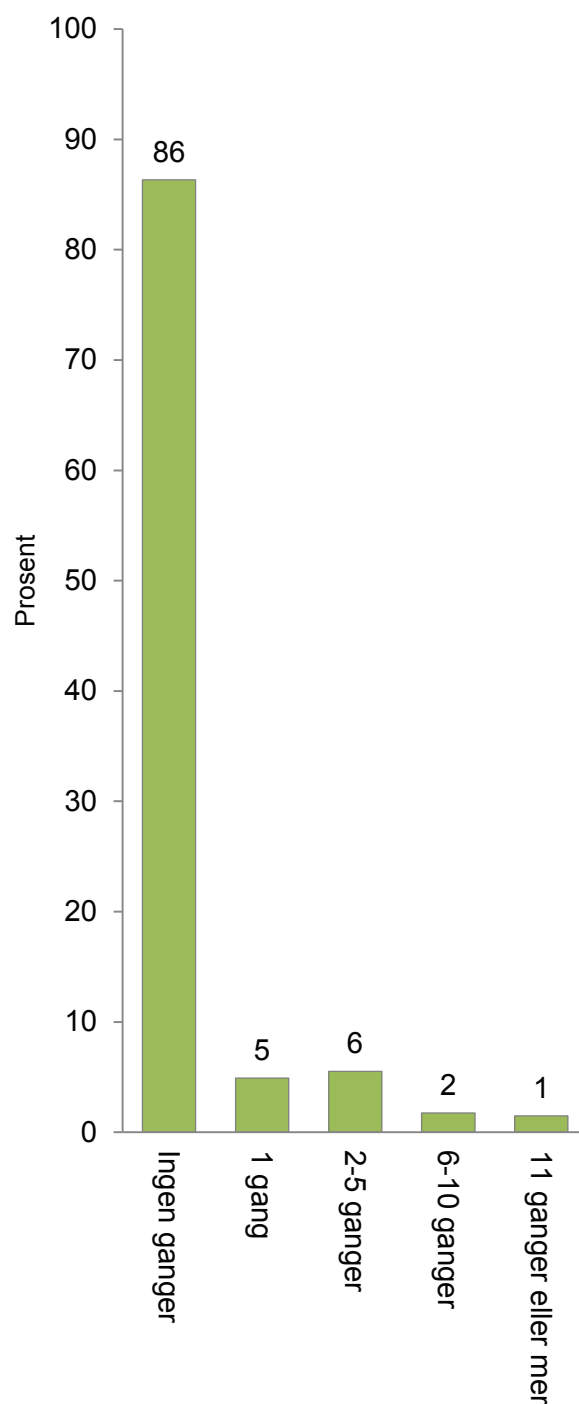
Alkohol som rusmiddel har en lang tradisjon som forteller at alkohol og rus ikke bare er et problem, men også forbundet med lyse og positive sider. Til tross for at voksne drikker mer alkohol enn tidligere, har de unges bruk av alkohol flatet ut, og fra årtusenskiftet vist en tydelig nedgang.

Det er likevel mange unge som drikker alkohol, og da særlig i den siste tenåringsfasen. For mange innebærer eksperimentering med og bruk av alkohol en symbolsk markering av overgangen fra barn til ungdom. Å drikke i ungdomsalderen er for mange også sammenvevd med vennskap, flørting og en sosial livsstil. Unge som drikker alkohol midt i tenårene, har mange venner, og de fører et aktivt sosialt liv.

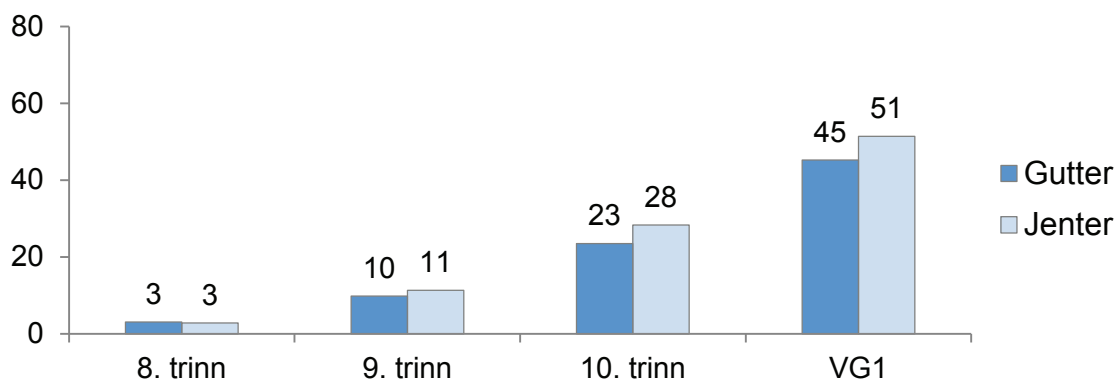
Samtidig vet vi at det å drikke alkohol gir risiko for akutte skader, og ungdom som begynner å drikke tidlig, har i mange tilfeller et atferdsmønster kjennetegnet av andre typer antisosial atferd og bruk av tyngre rusmidler. Ungdom i en slik situasjon har også gjerne et mer trøblete forhold til skolen og til foreldrene. De begår mer kriminalitet, har dårligere psykisk helse og får oftere problemer senere i livet.

Hvor mange av ungdommene i Ungdata svarer at de har vært beruset på alkohol?

Hvor mange ganger i løpet av siste år har du drukket så mye at du har følt deg tydelig beruset?

Andel gutter og jenter som har vært tydelig beruset siste år

Tydelig aldersprofil på andelen som har vært beruset

Et mindretall begynner å drikke alkohol tidlig i tenårene. I hele utvalget av ungdomsskoleelever er det 86 prosent som ikke har drukket seg beruset det siste året.

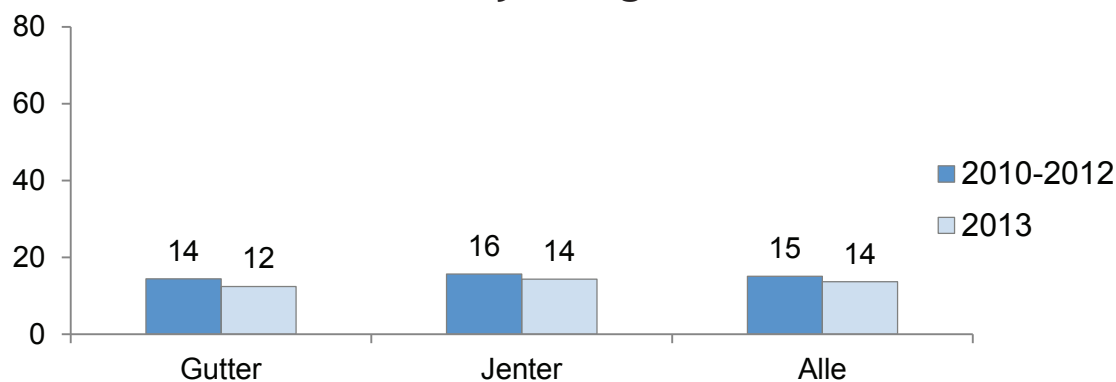
Samtidig er det en liten gruppe på rundt tre prosent som har drukket seg beruset seks ganger eller mer. En del av disse ungdommene står trolig i fare for å utvikle et mer alvorlig misbruksmønster.

Å være beruset har en tydelig aldersprofil. Andelen på 8. trinn er om lag tre prosent

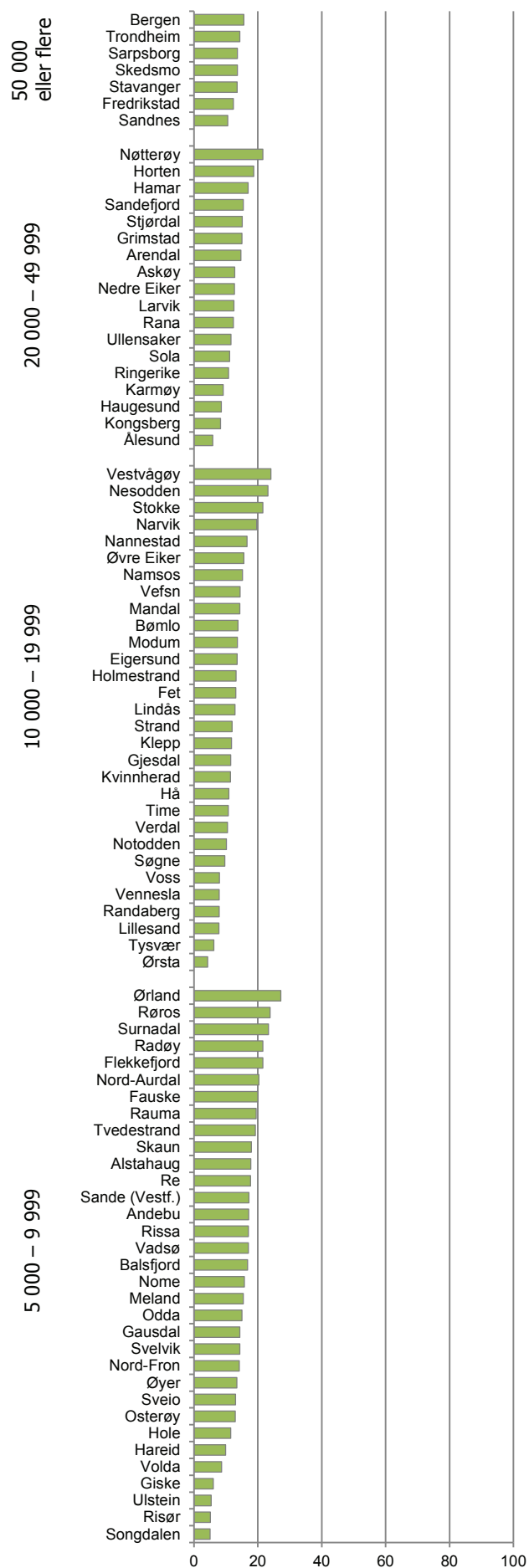
og øker til litt over 25 prosent i 10. trinn. På VG1 har om lag halvparten vært tydelig beruset. Kjønnsforskjellene er små tidlig på ungdomsskolen, mens noe flere jenter enn gutter har erfaringer med å være beruset på 10. trinn og på VG1.

Ungdata viser at det er flere ungdommer i små kommuner har vært tydelig beruset. Men dette gjaldt noen færre i de kommunene som gjennomførte en Ungdata-undersøkelse i 2013 enn i 2010–2012.

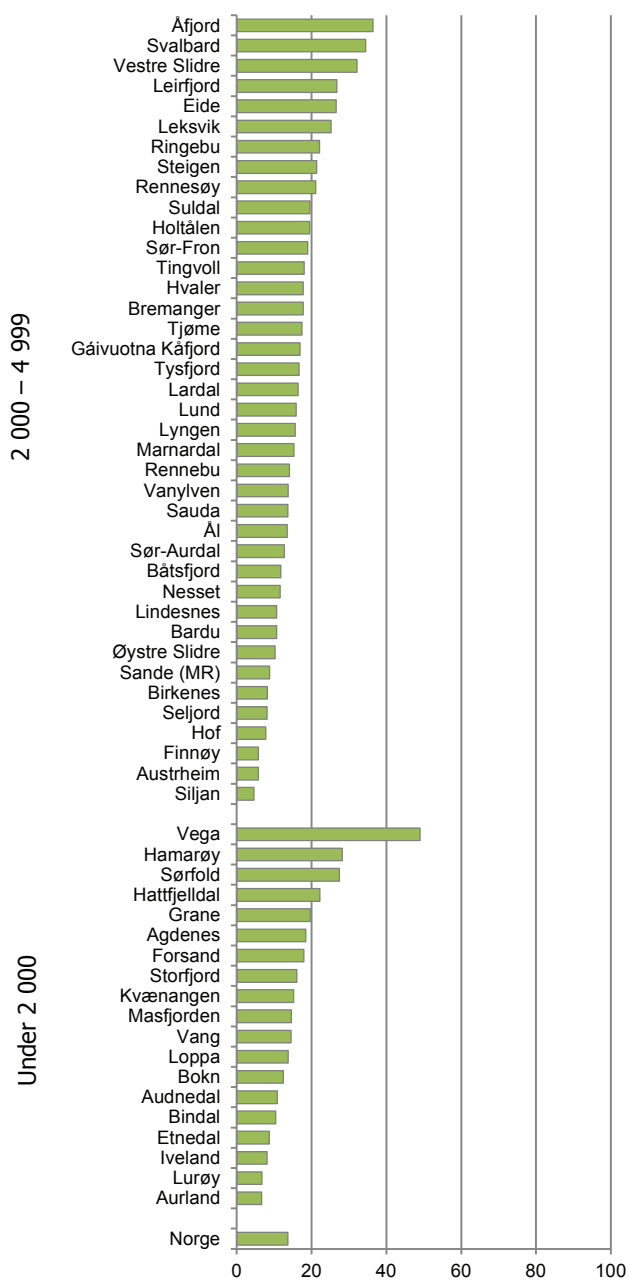
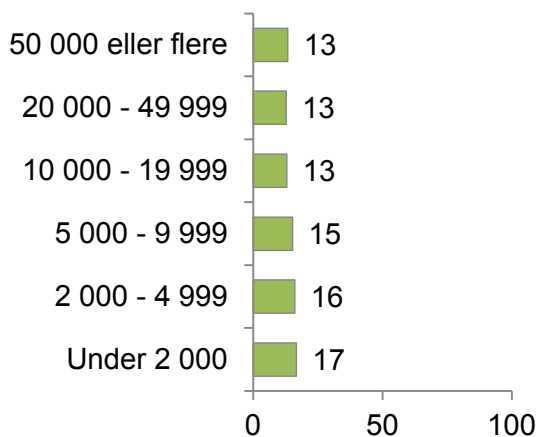
Andel som har vært tydelig beruset siste år – etter kjønn og årstall

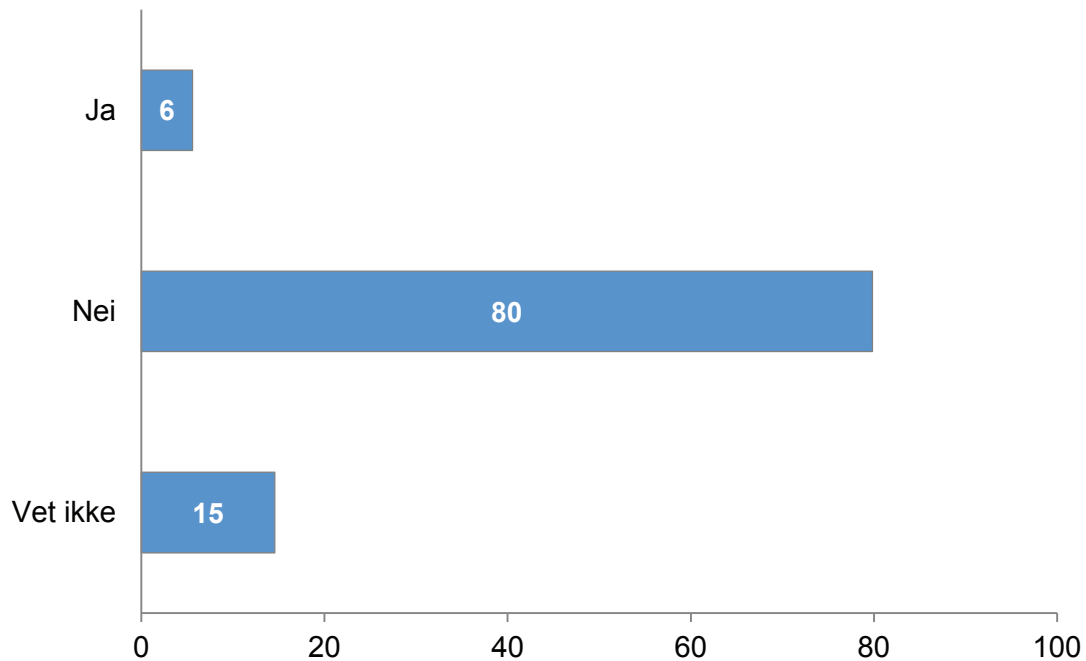
Etter antall innbyggere i kommunen

Andel som har vært tydelig beruset siste år

Får du lov til å drikke alkohol av foreldrene dine?

Definisjon

I Ungdata er det mange spørsmål som fanger opp de unges erfaringer med alkohol. I denne rapporten har vi trukket fram det å være beruset.

I et batteri av spørsmål om ulike former for regelbrudd ble ungdommene bedt om å svare på hvor mange ganger de i løpet av siste 12 måneder hadde drukket så mye at de hadde følt seg tydelig beruset.

Svaralternativene er «Ingen ganger», «1 gang», «2–5 ganger», «6–10 ganger» og «11 ganger eller mer».

Ungdommene skulle også svare på om de får lov av foreldrene sine til å drikke alkohol (se figuren over).

hasj

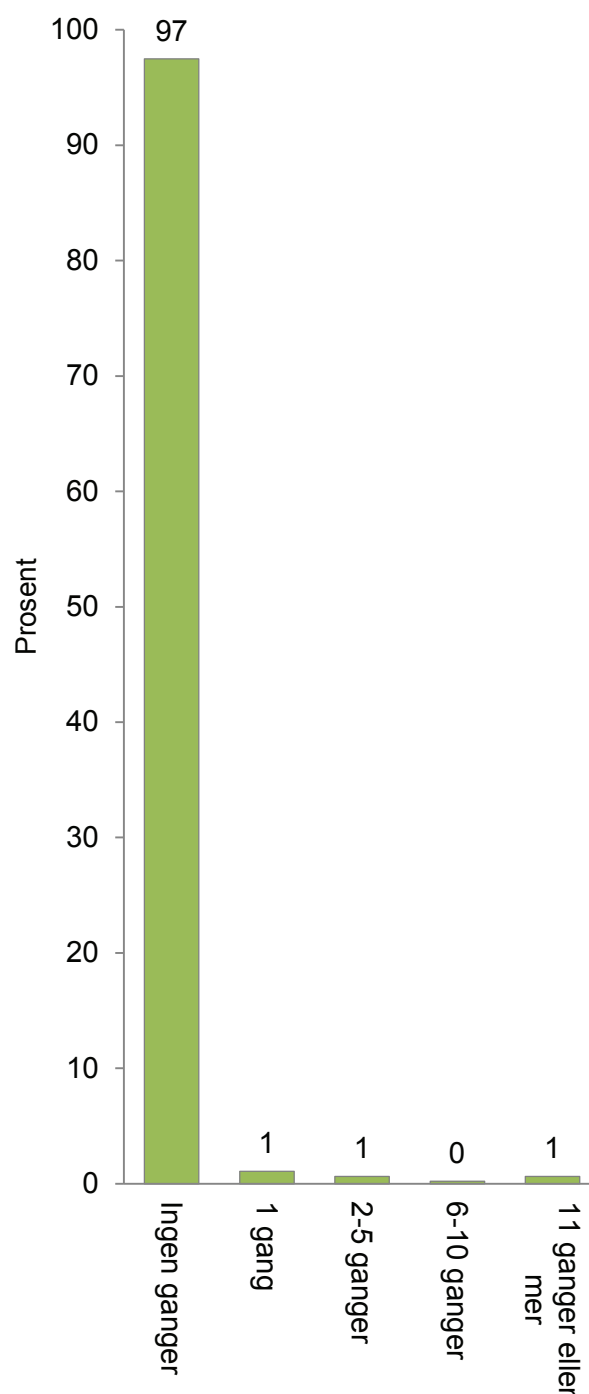
Bruk av narkotiske stoffer er ulovlig og blir til dels sterkt fordømt. Etter en økning i bruken av hasj og marihuana fram mot 2000, har vi sett en markert nedgang det siste tiåret i aldersgruppa rundt 15 år. Stoffer som kokain, ecstasy og heroin har bare marginal utbredelse.

Å prøve hasj eller marihuana i ungdomstiden er ikke nødvendigvis – isolert sett – farligere enn å debutere tidlig med alkohol. Det at alkohol er et legalt og sosialt akseptert rusmiddel, mens hasj og andre narkotiske stoffer er forbudt, utgjør likevel en viktig forskjell. Både rusmiddelbrukerens egen forståelse og omverdenens fortolkning og reaksjon, påvirkes av om stoffet er lovlig eller ikke. Unge som bruker illegale rusmidler, har krysset en ekstra grense.

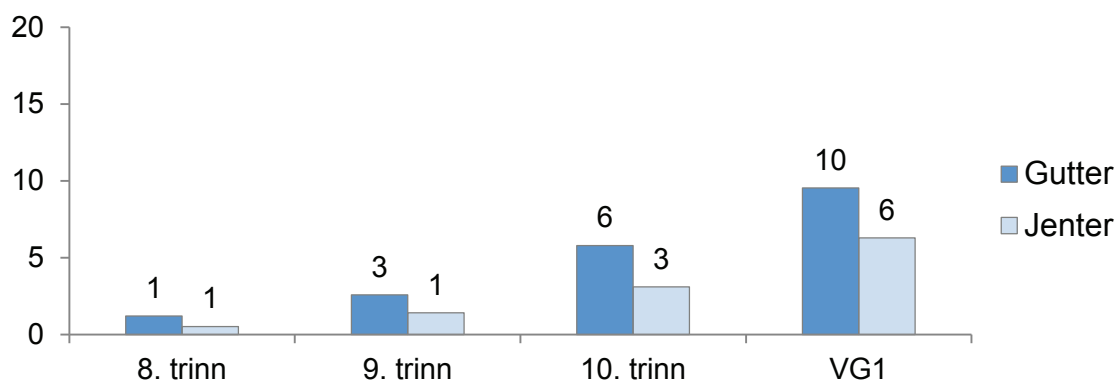
Sammenliknet med alkohol er eksperimentering med narkotiske stoffer et mer entydig ungdomsfenomen. Likevel blir noen hengende igjen i et misbruksmønster også i voksen alder.

Hvor mange av ungdommene i Ungdata har brukt hasj eller marihuana i løpet av det siste året?

Hvor mange ganger i løpet av siste år har du brukt hasj eller marihuana?

Andel gutter og jenter som har brukt hasj eller marihuana siste år

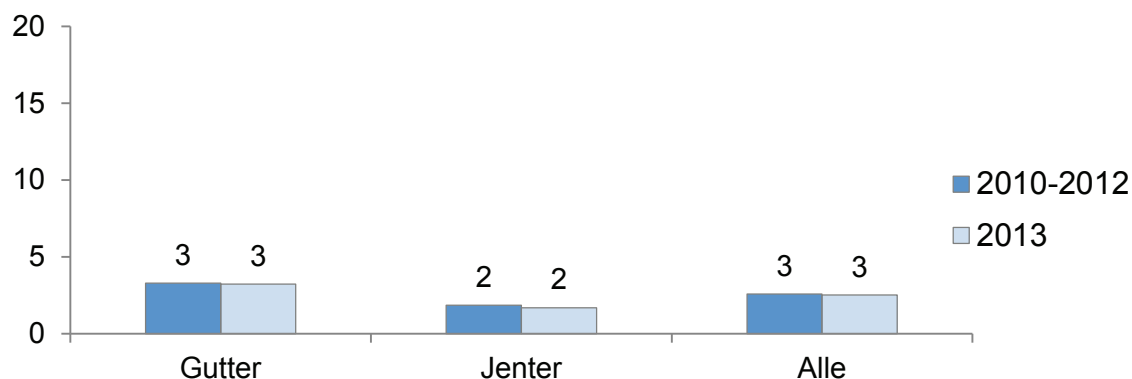
Få ungdomsskoleelever har erfaring med hasj

97 prosent svarer at de ikke har brukt hasj eller marihuana det siste året. Noen ganske få ungdommer bruker stoffet regelmessig. Som for alkohol, stiger andelen som har brukt hasj eller marihuana tydelig med økende alder. På 8. trinn er det rundt én prosent som har brukt stoffet – mot noe over fire prosent i 10. trinn og åtte prosent i VG1.

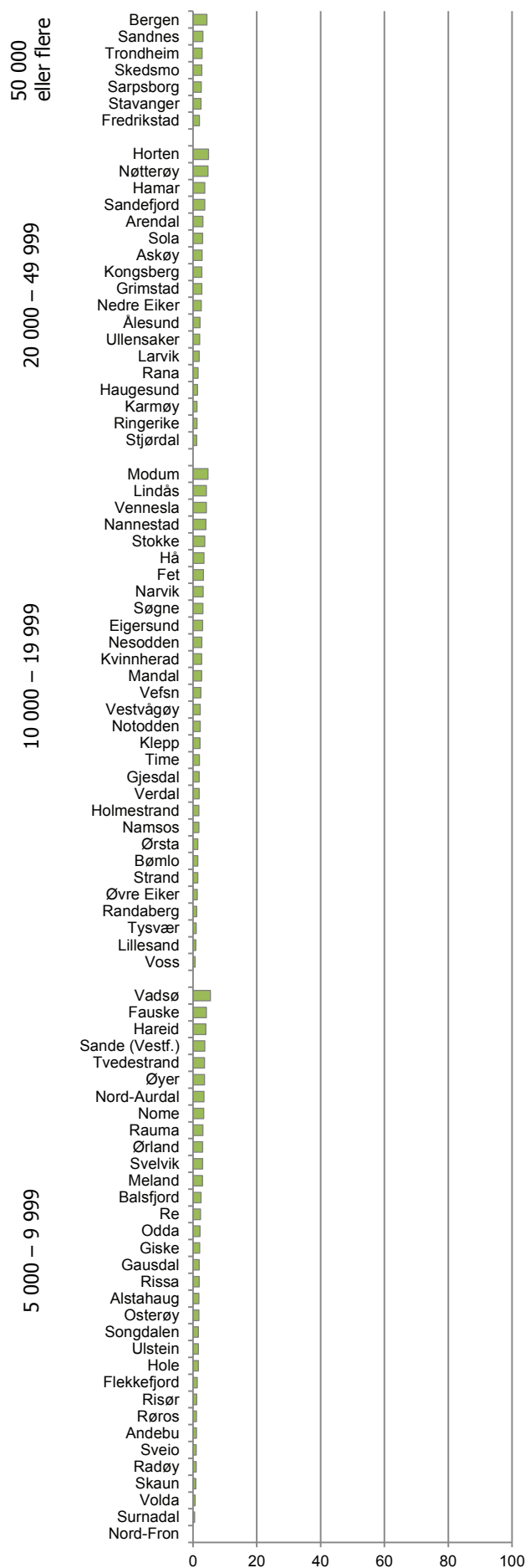
Guttene er i flertall blant de som prøver ut hasj og marihuana. På 10. trinn har seks prosent av guttene, mot tre prosent av jentene, brukt hasj eller marihuana det siste året.

I motsetning til det å drikke alkohol, er bruken av hasj eller marihuana noe mer utbredt blant ungdom som vokser opp i store kommuner.

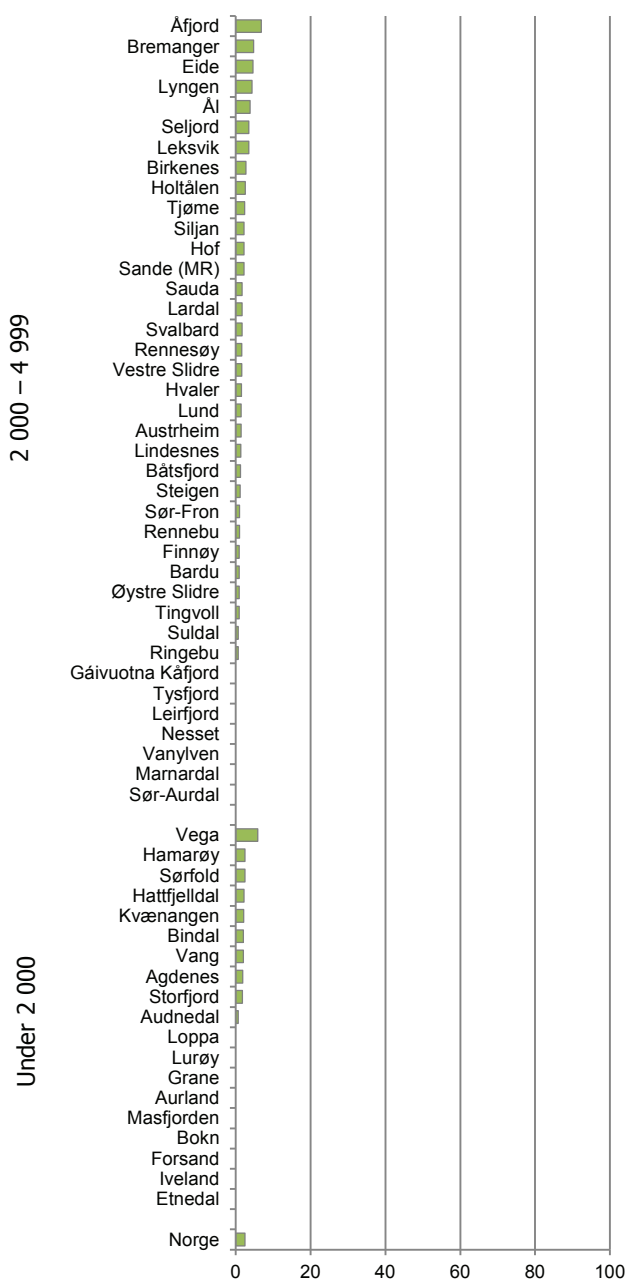
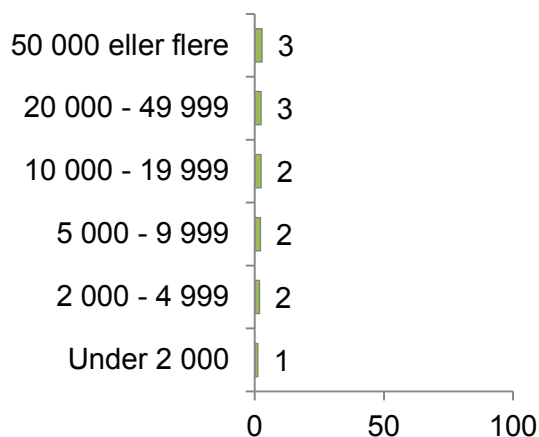
Andel som har brukt hasj eller marihuana siste år – etter kjønn og årstall

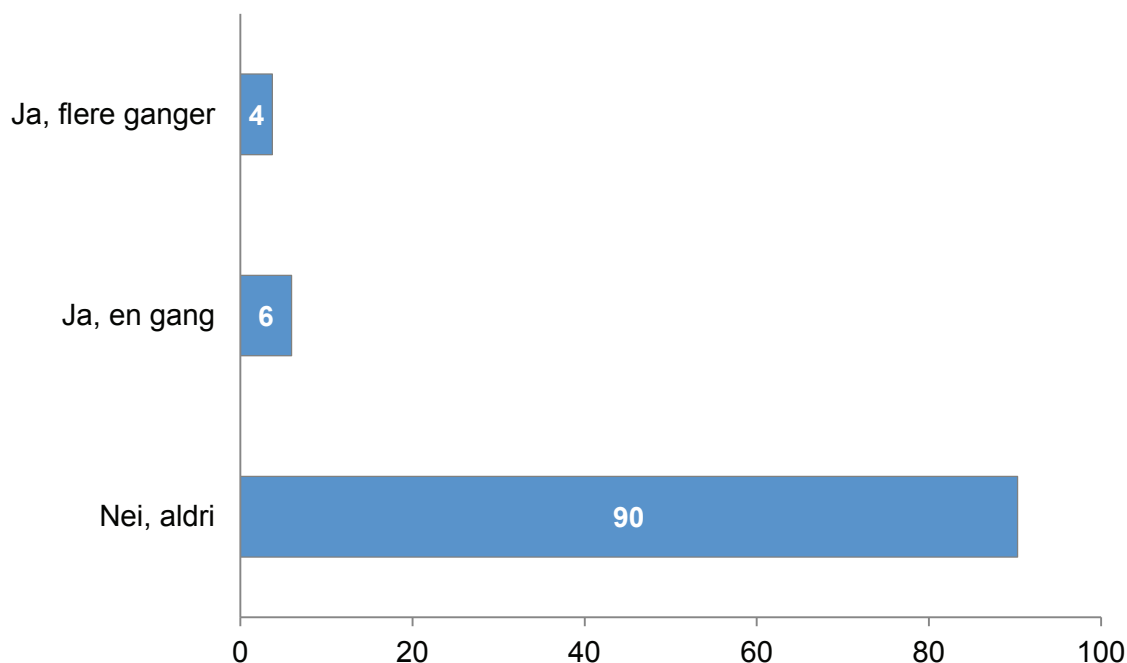
Etter antall innbyggere i kommunen

Andel som har brukt hasj eller marihuana siste år

Har du i løpet av det siste året blitt tilbudt hasj eller marihuana?

Definisjon

I et batteri av spørsmål om ulike former for regelbrudd, ble ungdommene bedt om å svare på hvor mange ganger de i løpet av siste 12 måneder hadde «brukt hasj eller marihuana».

Svaralternativene var «ingen ganger», «1 gang», «2–5 ganger», «6–10 ganger» og «11 ganger eller mer».

Ungdommene fikk også spørsmål om de hadde blitt tilbudt hasj eller marihuana (se figuren over).

Risikoatferd og vold

Kriminalitet

Mobbing

Vold

ungdata

kriminalitet

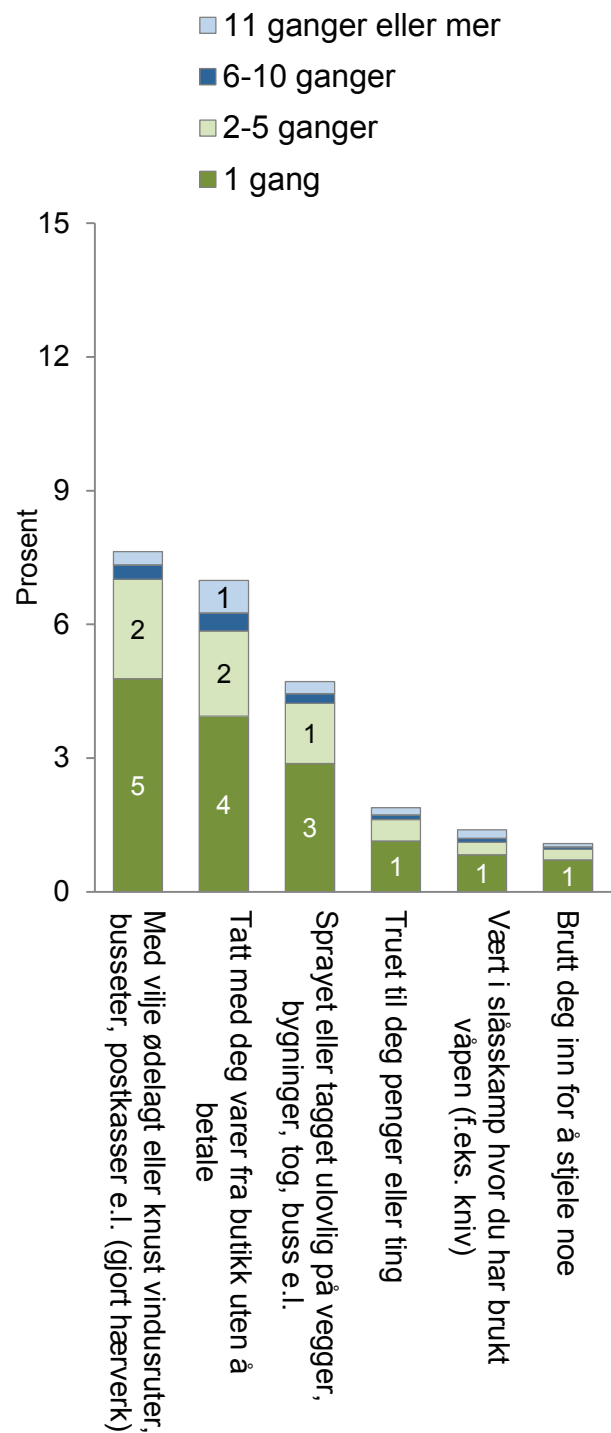
Ungdomstida er en periode der de unge prøver seg ut på nye arenaer. I denne fasen deltar mange i handlinger som er på kant med loven – eller på kant med det som er alminnelig sosialt akseptert. Innen kriminologisk forskning er det et etablert funn at lovbrudd forekommer hyppigst blant ungdom og unge voksne.

Å debutere tidlig med kriminalitet og å begå lovbrudd av alvorlig karakter øker risikoen for en kriminell løpebane senere i livet. Det er ikke helt tilfeldig hvem som havner i denne gruppa. Ofte har ungdom som begår kriminelle handlinger tilleggsproblemer som ustabile hjemmeliv, svak psykisk helse, dårlig skoletilpasning, svakt sosialt nettverk og rusproblemer.

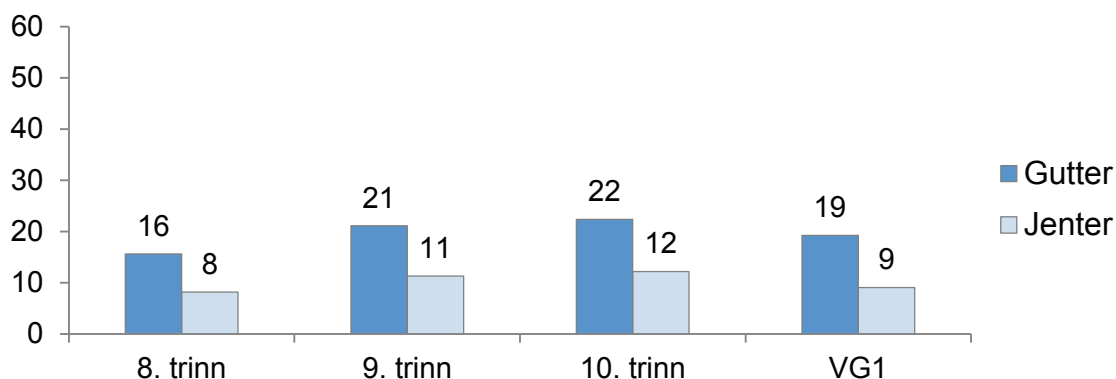
Etter en nokså kraftig økning i ungdomskriminaliteten gjennom store deler av etterkrigstida, har ungdomskriminaliteten gått tilbake det siste tiåret. I et historisk perspektiv blir de unge kriminelle bare eldre og eldre. På slutten av 1950-tallet var kriminaliteten i Norge mest utbredt blant 14-åringene. I dag topper 19-åringene kriminalstatistikken.

Hva svarer ungdom når de blir spurt om hvor mange ganger de har begått ulike lovbrudd siste år?

Hvor mange ganger har du vært med på eller gjort noe av dette det siste året?

Andel gutter og jenter som har begått lovbrudd siste år

Ikke uvanlig at en del unge begår lovbrudd

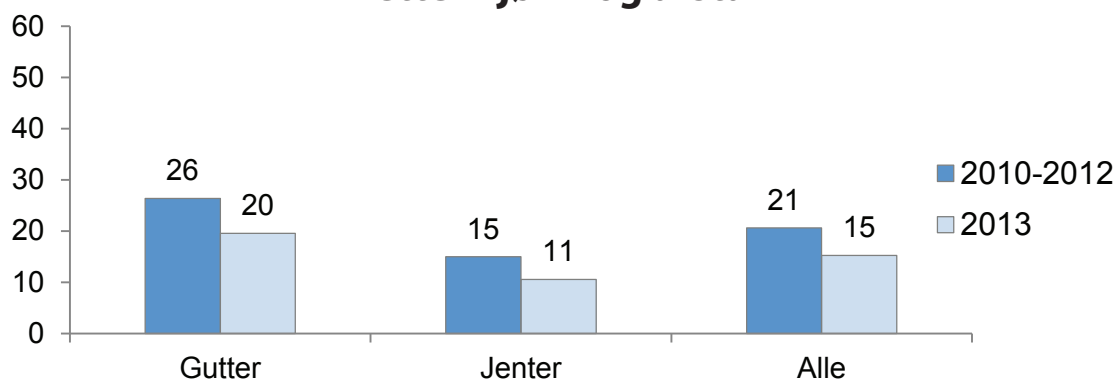
Ungdata baserer seg på selvrapporing og gir informasjon om utvalgte former for lovbrudd. Målt ut fra handlingene i figuren til venstre er de fleste unge nokså lovlidige. Svært få involverer seg i de mest alvorlige handlingene. 5–7 prosent rapporterer om hærverk, nasking eller tagging. Denne typen kriminalitet er mest utbredt blant gutter.

Samlet oppgir 15 prosent at de har utført lovbrudd i løpet av det siste året. Dette er klart lavere enn i 2010–2012, da det gjaldt

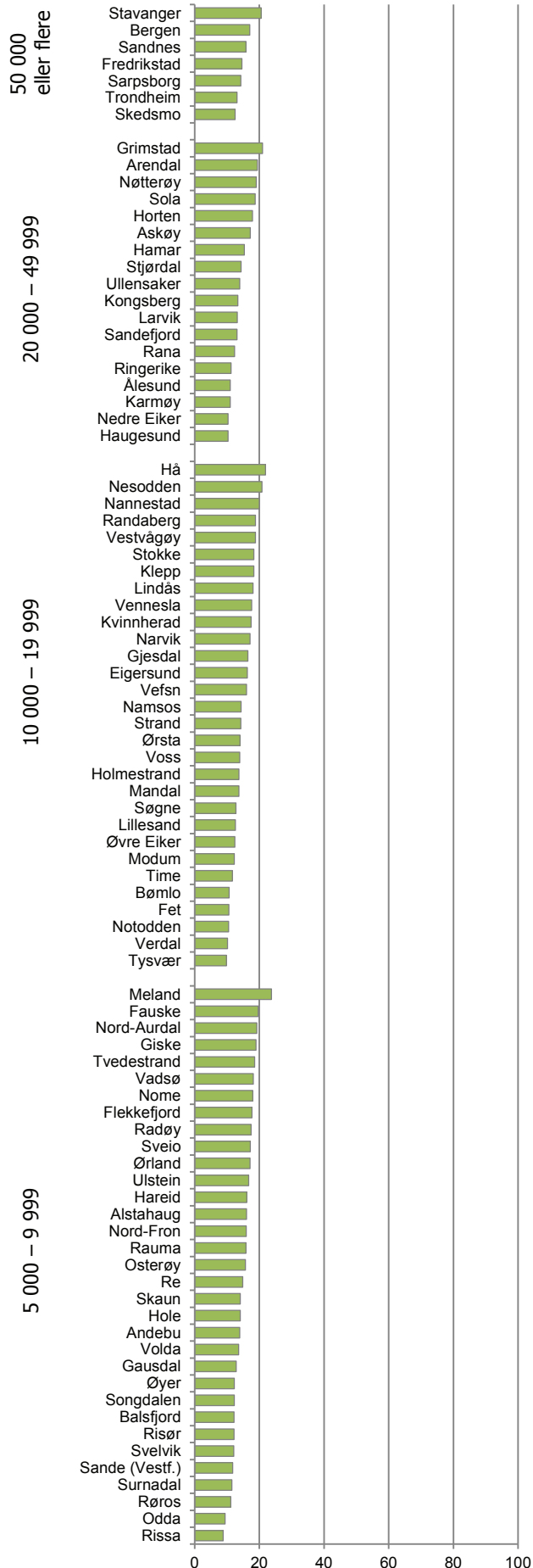
21 prosent. Nedgangen gjelder både blant gutter og jenter og for de fleste av handlingene som er undersøkt.

I Ungdata finnes også spørsmål om andre typer lov- eller normbrudd. Fire av ti har lastet ned filer ulovlig fra nettet. Én av fem har klort, lugget eller deltatt i mer eller mindre voldelige slåsskamper. En del unge sniker seg også inn på kino, buss eller liknende. Også for denne typen handlinger viser Ungdata at andelen involverte er noe lavere i 2013 enn årene før.

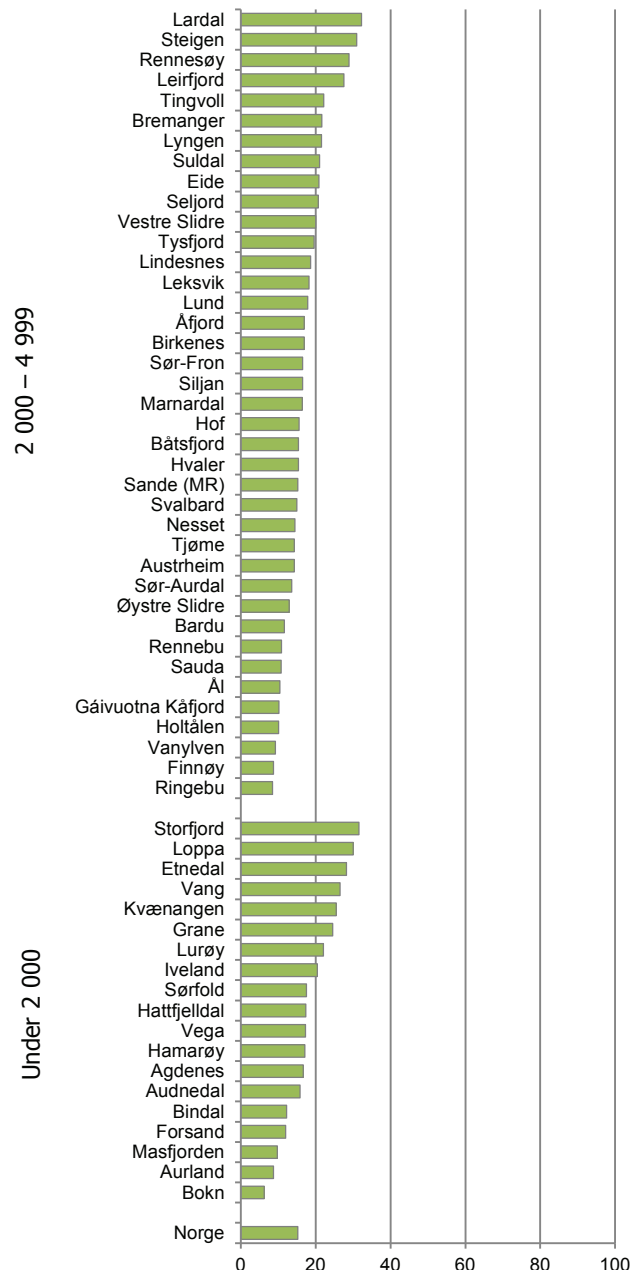
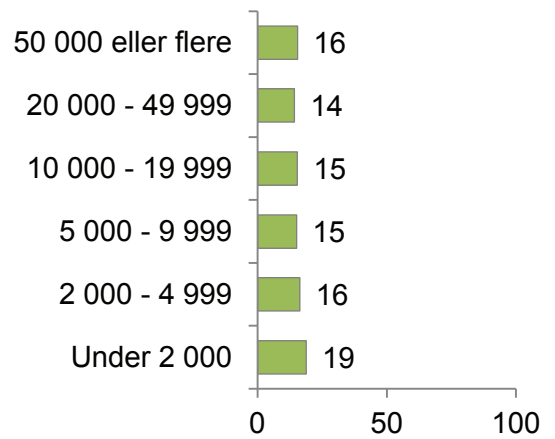
Andel som har begått lovbrudd siste år – etter kjønn og årstall

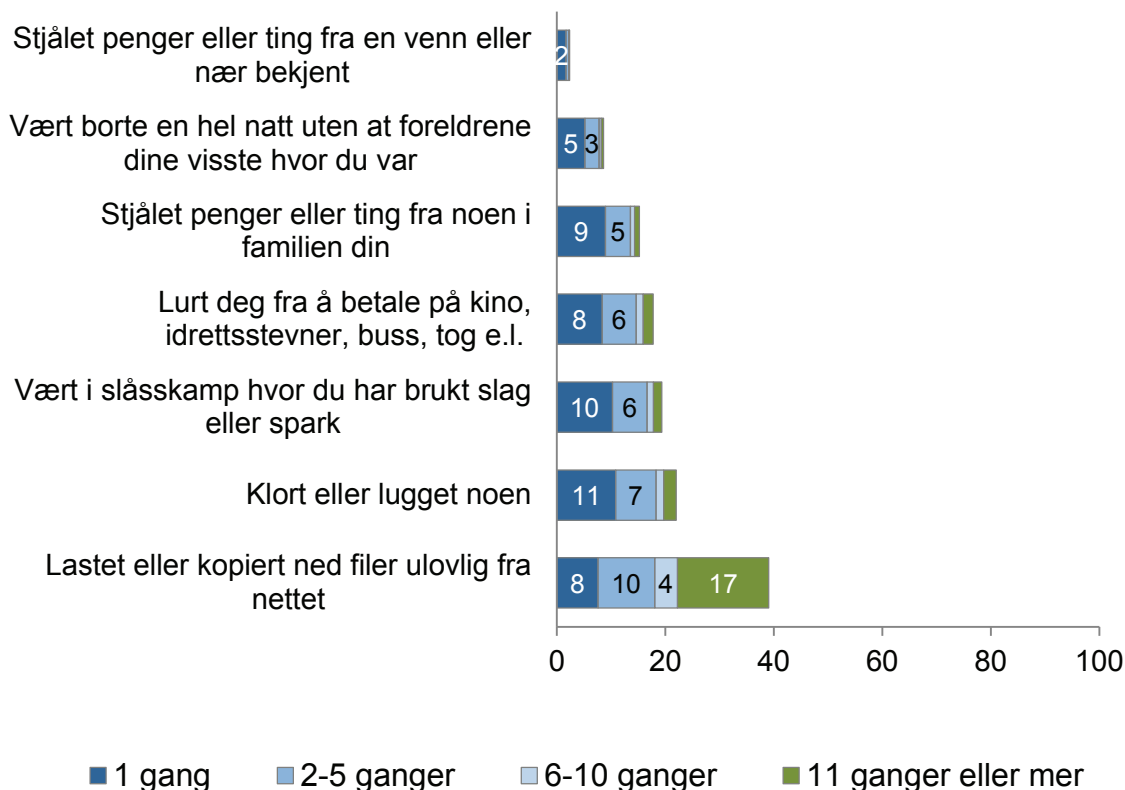
Etter antall innbyggere i kommunen

Andel som har begått lovbrudd siste år

Hvor mange ganger har du vært med på eller gjort noe av dette det siste året?

Definisjon

Kriminalitet kan måles på ulike måter. Ungdata legger til grunn det de unge selv rapporterer, og kan bidra til å supplere annen statistikk og lokale erfaringer. I undersøkelsen blir ungdommene bedt om å oppgi hvor mange ganger i løpet av det siste året de har vært med på eller deltatt i ulike former for kriminelle handlinger. Spørsmålene inngår i et batteri, der også spørsmål om rus og andre former for problematisk atferd inngår.

Som et mål på kriminalitet har vi trukket fram seks typer lovbrudd: «Med vilje ødelagt eller knust vindusruter, busseter, e.l. (gjort hærverk)», «Tatt med deg varer fra butikk uten å betale», «Sprayet

eller tagget ulovlig på vegger, buss e.l.», «Truet til deg penger eller ting», «Vært i slåsskamp hvor du har brukt våpen (f.eks. kniv)», «Brutt deg inn for å stjele noe».

«Andelen som har begått kriminelle handlinger» tilsvarende de som oppgir at de har deltatt i minst én av disse aktivitetene. Spørsmålene er ikke uttømmende for ungdomskriminaliteten som helhet, men gir et bilde av hvor mange som involverer seg i noen typer hærverk, vinningskriminalitet og slåssing. Figuren over viser utbredelsen av noen andre former for lov- og normbrudd.

mobbing

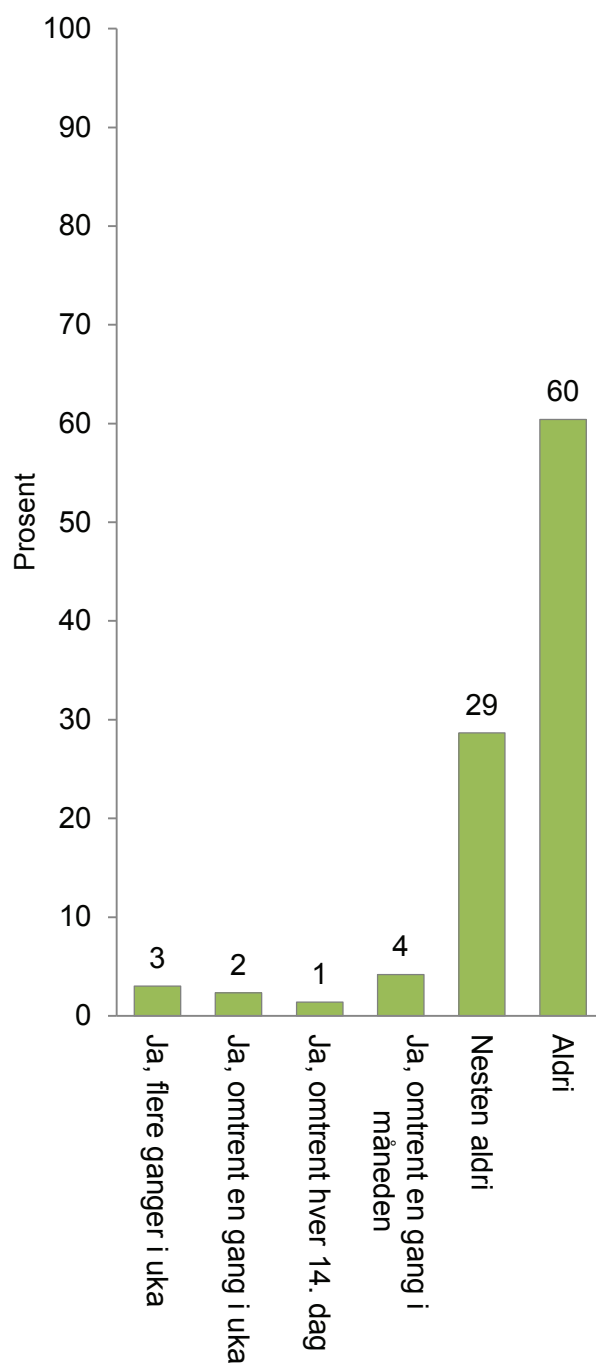
Mobbing er et alvorlig problem som rammer mange unge. Det kan defineres som gjentatte negative handlinger der én eller flere personer bevisst og med hensikt skader eller forsøker å skade eller tilføre noen ubehag. Som regel er mobbeofrene ute av stand til å ta igjen. Mobbingen kan være fysisk, ved bruk av vold, eller psykisk, som vedvarende utfrysing fra venneflokken. En ny type mobbing har blitt mer aktuell de siste årene – digital mobbing. Sosiale medier åpner for sjikane, uthenging og andre former for krenkende omtale i mer eller mindre anonyme former.

Mobbing er mest utbredt på barneskolen og avtar i løpet av tenårene. Både de som mobber, og de som utsettes for mobbing i ungdomstiden, utgjør risikoutsatte grupper. Ofrene er særlig utsatt for psykiske og fysiske problemer senere i livet.

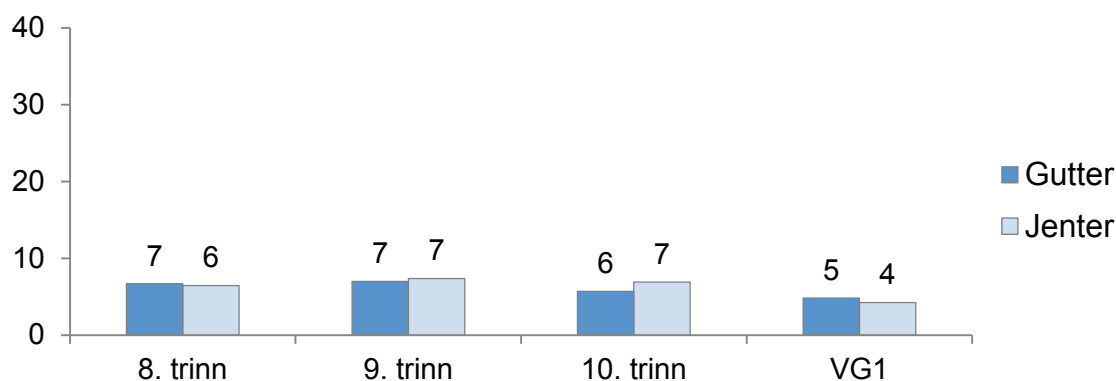
Siden 2002 har sentrale aktører i skolen deltatt i et forpliktende samarbeid mot mobbing gjennom Manifest mot mobbing. Likevel har forekomsten av mobbing holdt seg relativt stabil de senere årene.

I Ungdata blir ungdommene ikke spurt direkte om mobbing, men om fenomener som gjerne er forbundet med dette: Om de blir plaget, truet eller frosset ut av andre.

Blir du selv utsatt for plaging, trusler eller utfrysing av andre unge på skolen eller i fritida?

Andel gutter og jenter som blir mobbet (minst hver 14. dag)

Seks til sju prosent utsettes for jevnlig og systematisk plaging

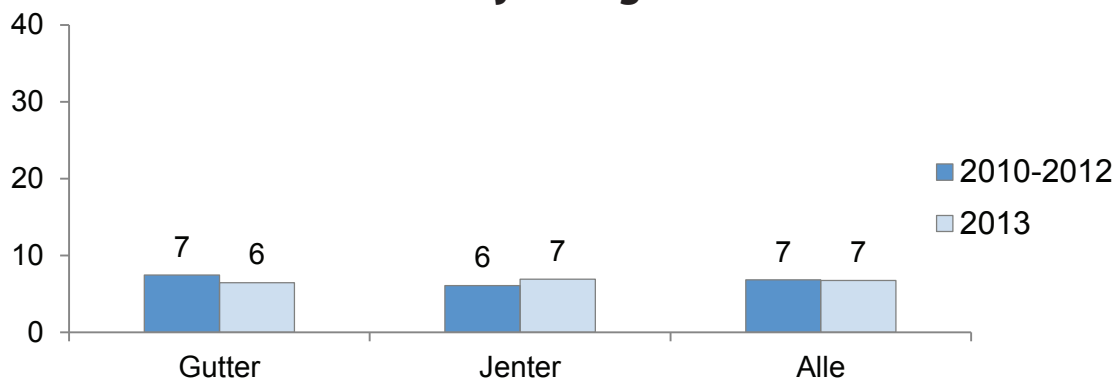
Ni av ti har «aldri» eller «nesten aldri» blitt utsatt for plaging, trusler eller utfrysing. Mobbing er likevel et stort problem for de som rammes. Tre prosent blir utsatt for slike negative handlinger flere ganger i uka, og ytterligere tre prosent minst hver 14. dag. Mange av disse kan nok betraktes som «mobbeofre».

Omfanget av mobbing i 2013 tilsvarer nivået i 2010-2012.

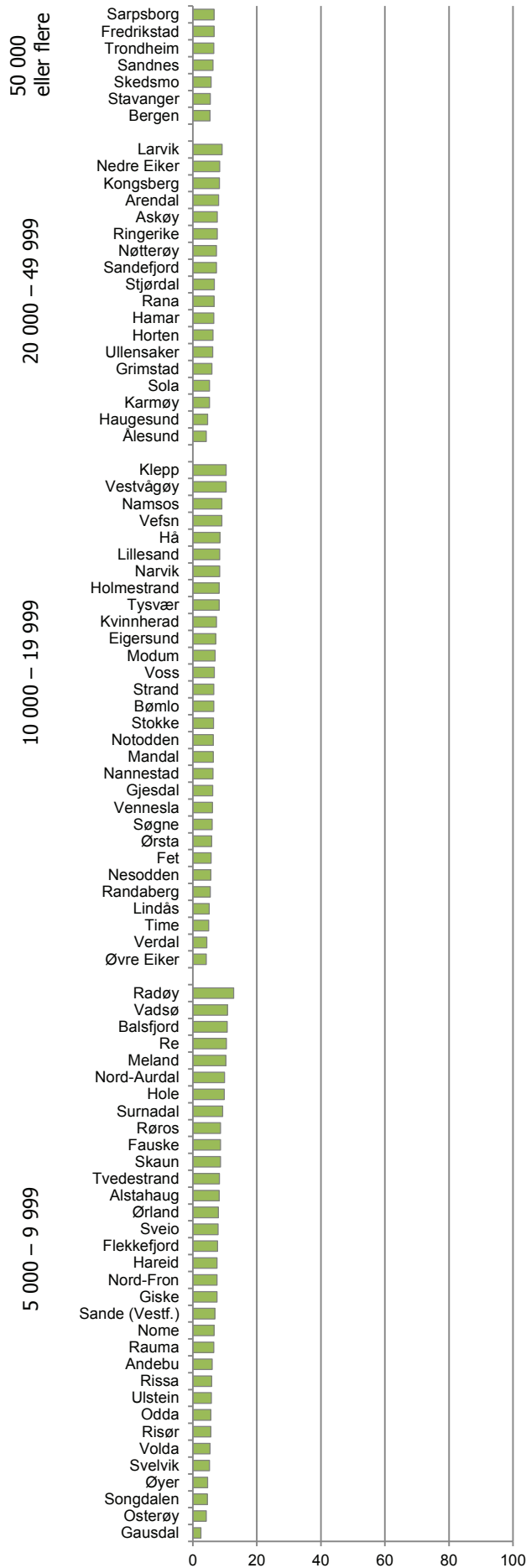
Mobbingen avtar noe i overgangen til videregående, og på ungdomstrinnet er mobbing noe mer utbredt i de minste kommunene.

Under to prosent av de unge oppgir at de selv jevnlig plager, truer eller fryser ut andre på skolen eller i fritida. 96 prosent sier at de «aldri» eller «nesten aldri» er med på slike ting.

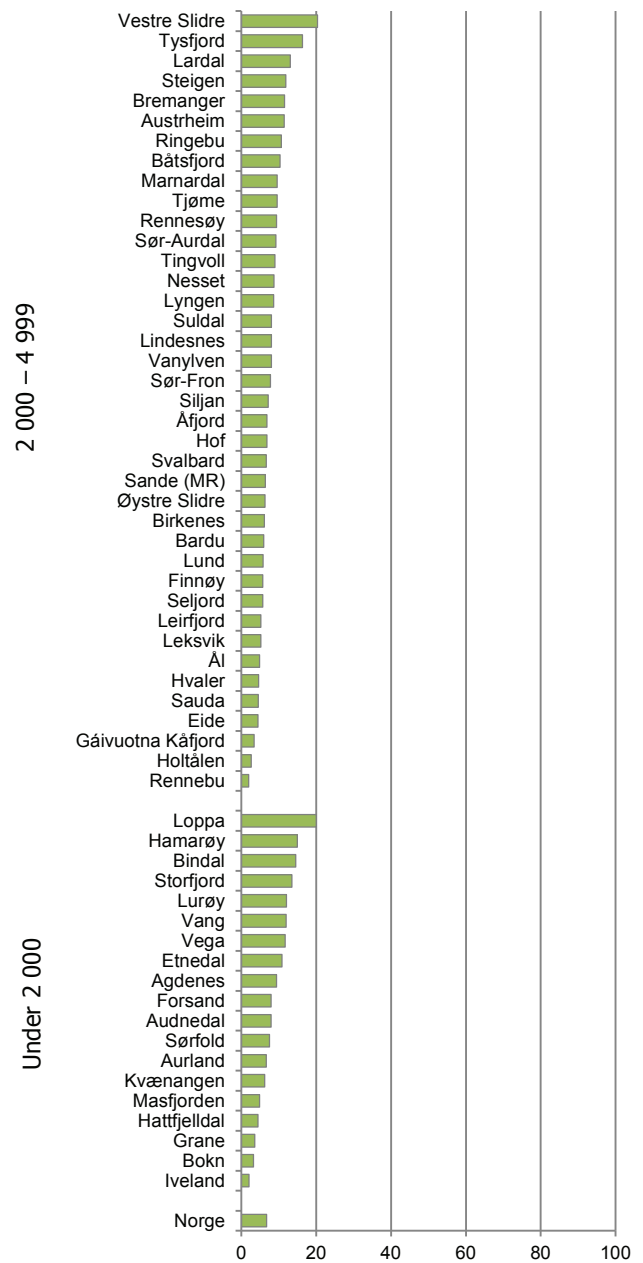
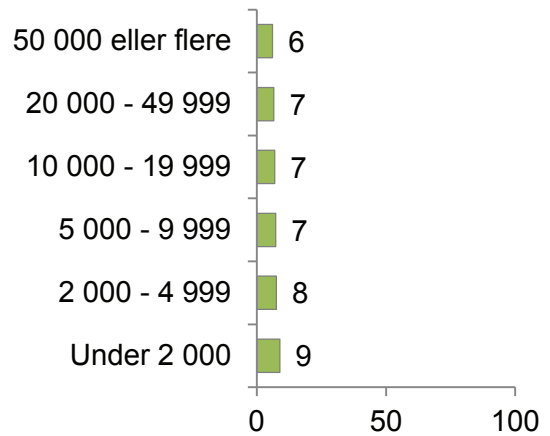
Andel som blir mobbet – etter kjønn og årstall

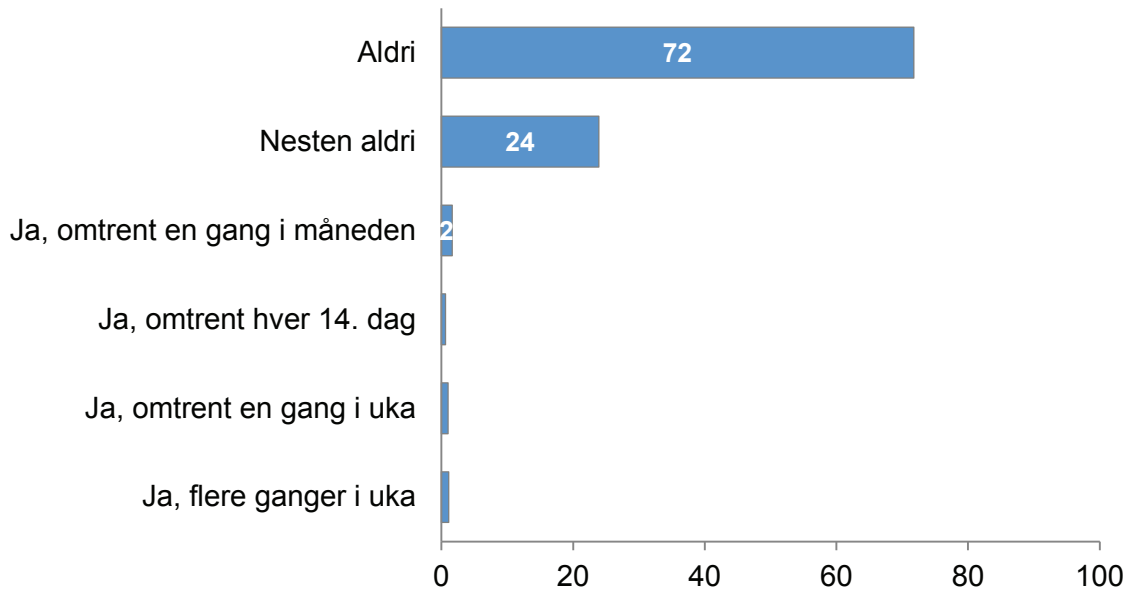
Etter antall innbyggere i kommunen

Andel som blir mobbet

Å mobbe andre: Hender det at du er med på plaging, trusler eller utfrysing av andre unge på skolen eller i fritida?

Definisjon

Mobbing kan måles på ulike måter og gi ulike svar på hvor omfattende fenomenet er. I Ungdata brukes ikke mobbebegrepet. De unge får isteden følgende spørsmål: «Blir du selv utsatt for plaging, trusler eller utfrysing av andre på skolen eller i fritida?» Svaralternativene er: «Ja, flere ganger i uka», «Ja, omtrent en gang i uka», «Ja, omtrent hver 14. dag», «Ja, omtrent en gang i måneden», «Nesten aldri», «Aldri».

«Andel som blir mobbet av andre» tilsvarer andelen av ungdommene som svarer at dette skjer hver 14. dag eller oftere.

Det finnes også et spørsmål om de unge selv er «...med på plaging, trusler eller utfrysing av andre unge på skolen eller i fritida».

Svarfordelingen er vist i figuren over.

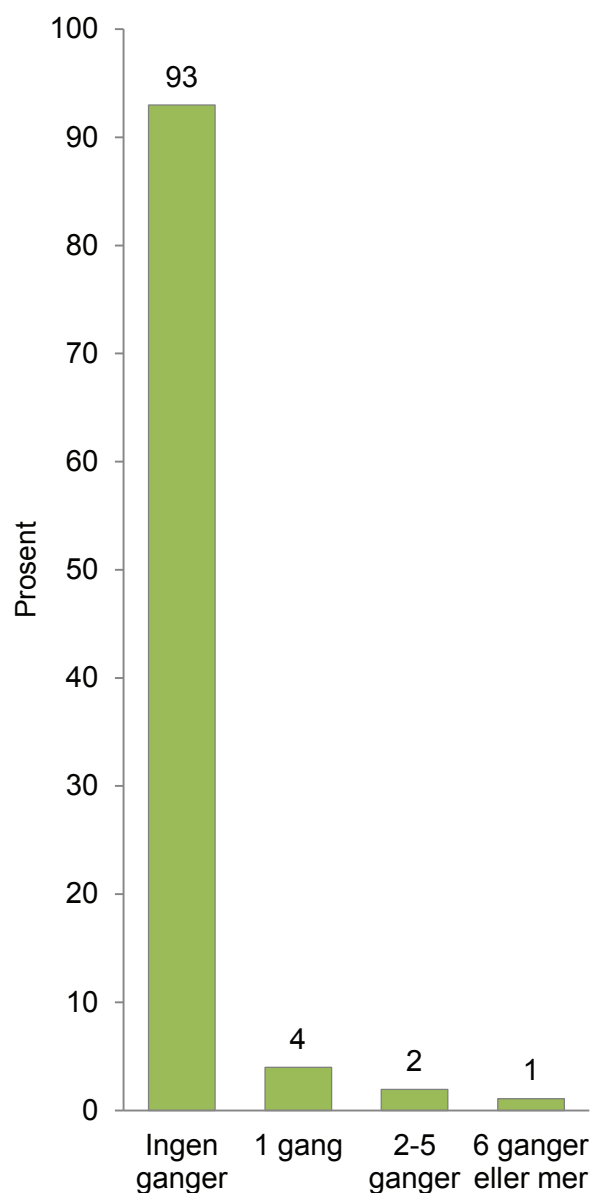
vold

Ungdom er oftere involvert i volds-episoder enn andre aldersgrupper. Volden kan ta ulike form og kan grovt sett deles inn i fysisk, psykisk og seksuell vold. Gjerningspersonene kan være både voksne og jevnaldrende.

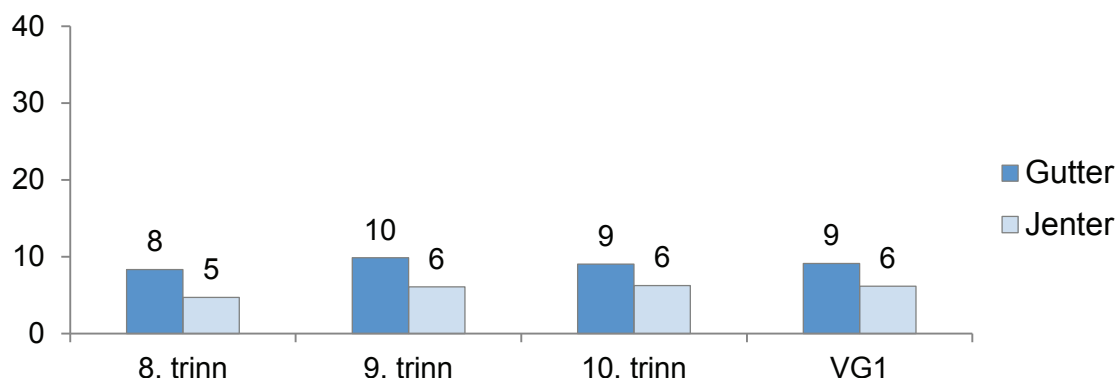
Vold vurderes gjerne ut fra konsekvenser og styrkeforholdet mellom partene. Selv om hoveddelen av den volden som foregår blant ungdom, ikke gir varige mén, kan grov vold i ungdomstiden resultere i alvorlige fysiske og/eller psykiske følger for de det gjelder. Noen ganger er det tydelig hvem som er den aktive parten, mens det andre ganger er vanskelig å skille klart mellom offer og utøver. Guttene er overrepresentert i begge grupper. De utøver i langt større grad ulike former for vold sammenliknet med jentene, og de er klart oftere ofre for vold.

Kriminalstatistikken viser en økning i vold og trusler i alle aldersgrupper fram til midten av 2000-tallet. I løpet av 1990-tallet viste politiets registre også en økning i andelen unge under den kriminelle lavalder som var registrert for voldslovbrudd. Tall fra de siste årene tyder derimot på at omfanget av voldslovbrudd har gått ned blant ungdom og unge voksne.

Hvor mange ganger i løpet av siste året har du fått sår eller skade på grunn av vold uten at du trengte legebehandling?

Andel gutter og jenter som på grunn av vold har fått sår eller skade

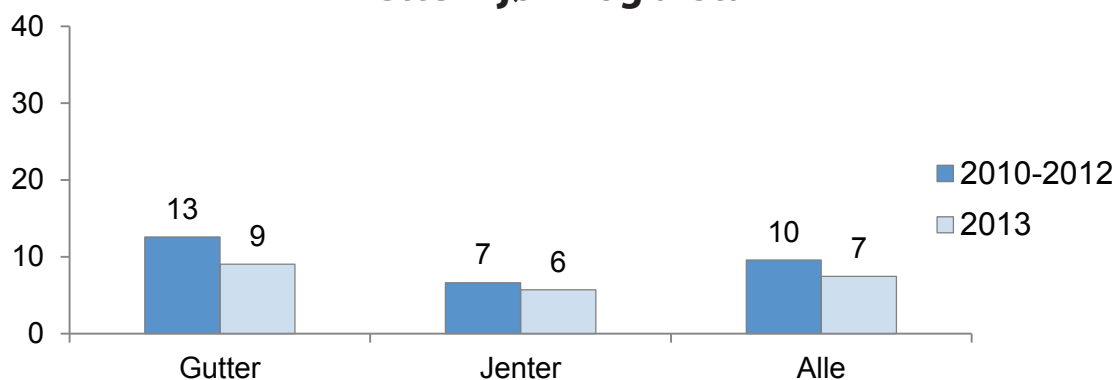
Syv prosent har fått sår og skade på grunn av vold

Vold i ulike former er ganske utbredt, men omfanget varierer med alvorlighetsgrad. Ungdataundersøkelsen fra 2013 viser at syv prosent har fått sår eller skade på grunn av vold uten at de trengte legebehandling. For fire prosent har dette bare skjedd en gang. Andelen er litt lavere i 2013 sammenlignet med tallene for 2010-12.

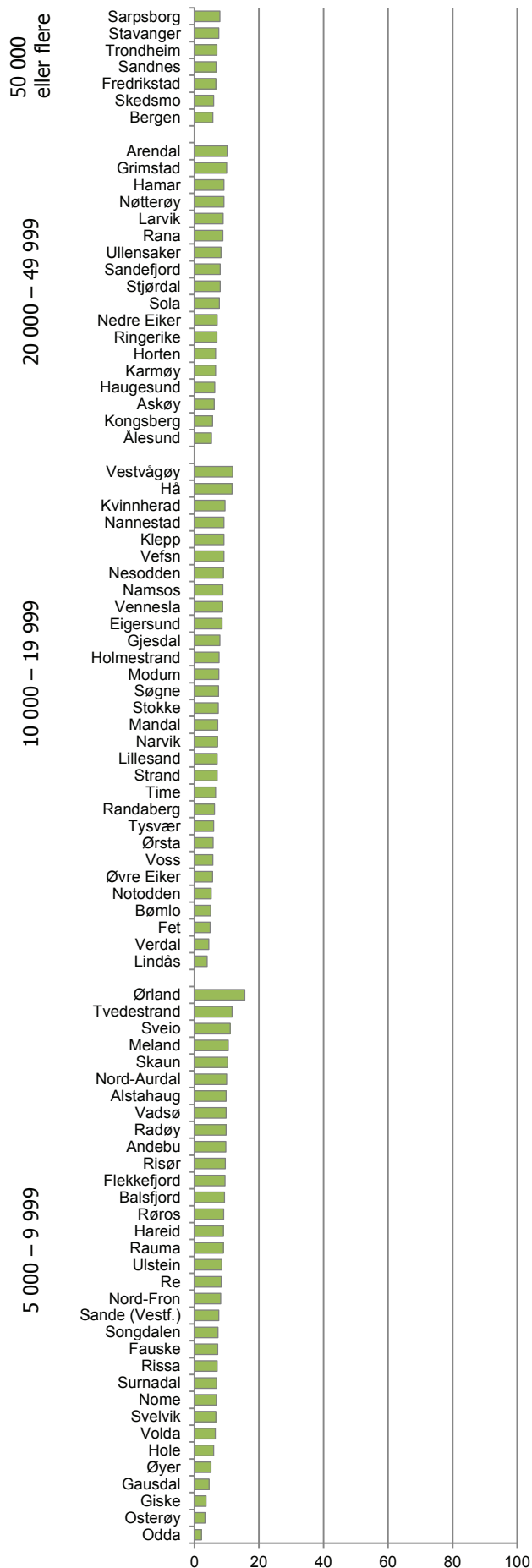
Voldsnivået varierer lite med klassetrinn, men klart flest gutter utsettes for vold av denne typen.

Når det gjelder mindre alvorlig vold så har 16 prosent blitt slått uten å få «synlige merker» det siste året. Voldshandlinger med alvorlige følger er mindre vanlig. Én prosent oppgir at de, i løpet av det siste året, har blitt skadet så sterkt på grunn av vold at de trengte legebehandling.

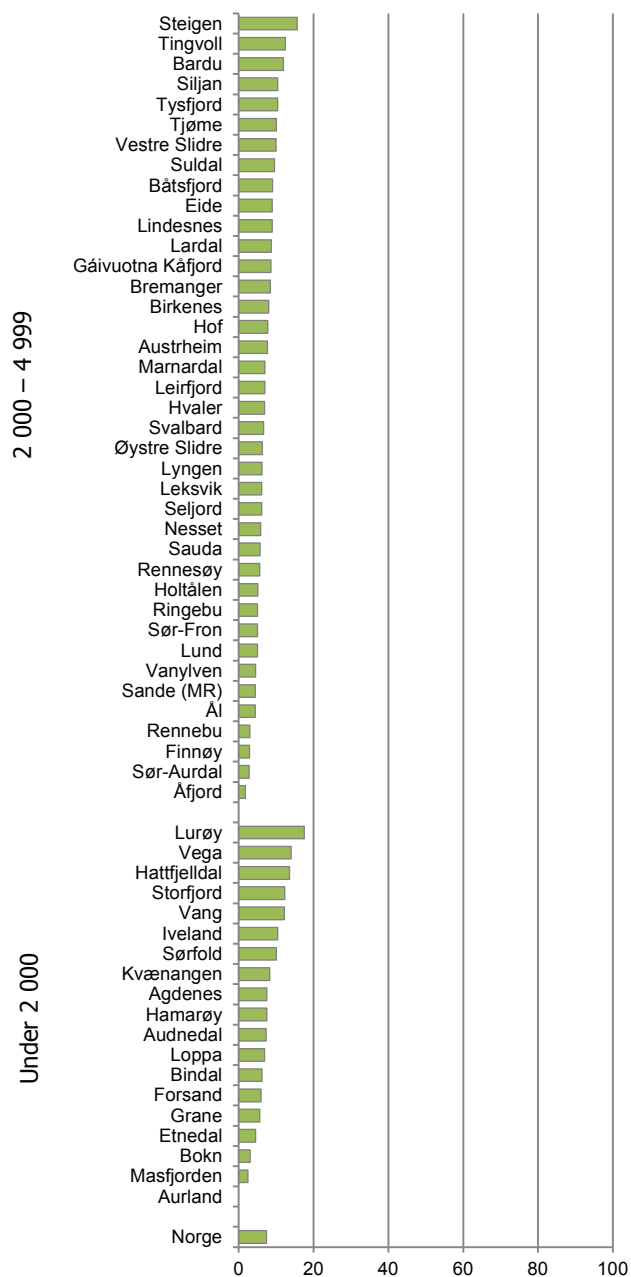
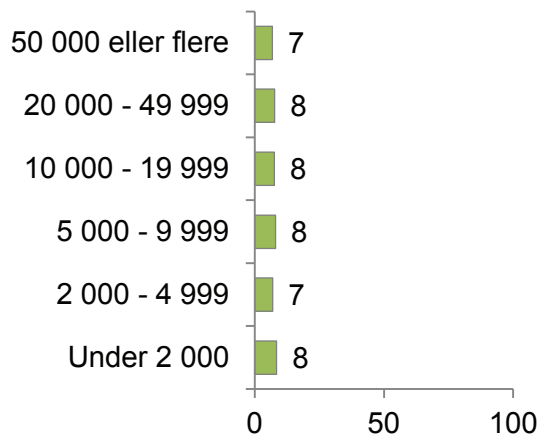
Andel som på grunn av vold har fått sår eller skade – etter kjønn og årstall

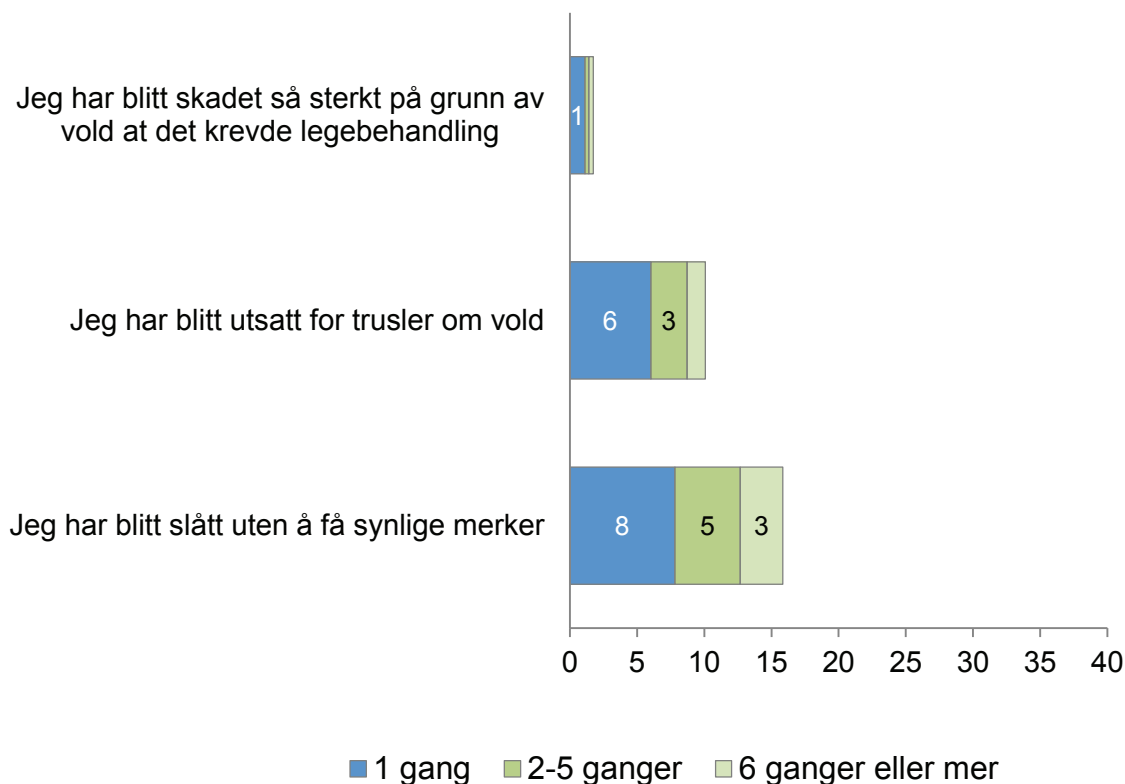
Etter antall innbyggere i kommunen

Andel som på grunn av vold har fått sår eller skade

Har du i løpet av det siste året blitt utsatt for noe av dette?

Definisjon

For å fange opp hvor mange unge som utsettes for ulike former for vold, fikk ungdommene følgende spørsmål: «Har du i løpet av det siste året blitt utsatt for noe av dette?» Deretter ble følgende voldsformer listet opp:

- Jeg har blitt utsatt for trusler om vold
- Jeg har blitt slått uten synlige merker
- Jeg har fått sår eller skade på grunn av vold uten at jeg trengte legebehandling
- Jeg har blitt skadet så sterkt på grunn av vold at det krevde legebehandling

Svaralternativene var «Ingen ganger», «1 gang», «2–5 ganger» og «6 ganger eller mer».

Indikatoren for vold på de foregående sidene viser til de som har fått sår eller skade på grunn av vold og/eller blitt skadet så sterkt at de trengte legebehandling.

Kommunene

våren 2013

høsten 2013

ungdata

våren 2013

Kommune	Fylke	Kommune- størrelse	Startuke	Sluttuke	Populasjon (US)	Besvarelser (US)	Svarprosent (US)	8. trinn	9. trinn	10. trinn	VG1	Ikke oppgitt klassetrinn
Sarpsborg	Østfold	> 50.000	14	17	2032	1686	83	580	526	548	-	-
Fredrikstad	Østfold	> 50.000	4	16	2863	2445	85	798	807	802	-	-
Hvaler	Østfold	2 - 5.000	12	14	149	131	88	46	39	45	-	-
Nesodden	Akershus	10 - 20.000	6	9	790	668	85	215	213	233	137	-
Fet	Akershus	10 - 20.000	21	24	269	225	84	117	26	105	-	-
Skedsmo	Akershus	20 - 50.000	2	9	1909	1703	89	582	525	566	-	-
Ullensaker	Akershus	20 - 50.000	14	18	1213	993	82	300	366	304	89	-
Nannestad	Akershus	10 - 20.000	17	18	444	385	87	138	118	122	-	-
Hamar	Hedmark	20 - 50.000	15	17	983	862	88	284	292	270	308	-
Nord-Fron	Oppland	5 - 10.000	20	20	238	215	90	78	72	64	106	-
Sør-Fron	Oppland	2 - 5.000	8	10	124	104	84	32	43	28	-	-
Ringebu	Oppland	2 - 5.000	8	8	178	142	80	47	34	59	-	-
Øyer	Oppland	5 - 10.000	10	14	260	198	76	60	69	67	-	-
Gausdal	Oppland	5 - 10.000	6	7	240	209	87	64	65	75	-	-
Sør-Aurdal	Oppland	2 - 5.000	10	16	129	111	86	43	27	39	-	-
Etnedal	Oppland	< 2.000	14	15	50	46	92	-	-	-	-	X
Nord-Aurdal	Oppland	5 - 10.000	12	16	241	204	85	74	61	66	168	-
Vestre Slidre	Oppland	2 - 5.000	12	12	79	62	79	18	20	23	-	-
Øystre Slidre	Oppland	2 - 5.000	14	16	129	111	86	45	35	31	-	-
Vang	Oppland	< 2.000	16	16	59	51	86	-	-	-	-	X
Ringerike	Buskerud	20 - 50.000	11	17	998	811	81	269	249	283	387	-
Hoie	Buskerud	5 - 10.000	14	15	239	188	79	67	40	78	-	-
Al	Buskerud	2 - 5.000	23	23	201	184	92	69	51	64	-	-
Modum	Buskerud	10 - 20.000	14	23	482	416	86	87	83	55	120	-
Øvre Eiker	Buskerud	10 - 20.000	19	25	615	529	86	188	168	173	-	-
Nedre Eiker	Buskerud	20 - 50.000	23	24	992	861	87	305	269	287	-	-
	Vestfold		17	23	3739 _a	2426 _a	65 _a	-	-	-	2426	-
Horten	Vestfold	20 - 50.000	17	23	1035	799	77	296	236	307	-	-
Holmestrand	Vestfold	10 - 20.000	18	18	379	328	87	115	102	95	-	-
Sandefjord	Vestfold	20 - 50.000	17	19	1697	1359	80	412	485	466	-	-

a) Gjelder VG1

våren 2013

Kommune	Fylke	Kommune- størrelse	Startuke	Sluttuke	Populasjon (US)	Besvarelser (US)	Svarprosent (US)	8. trinn	9. trinn	10. trinn	VG1	Ikke oppgitt klasses trinn
Larvik	Vestfold	20 - 50.000	16	25	1577	1282	81	447	428	442	-	-
Svelvik	Vestfold	5 - 10.000	17	17	271	236	87	86	69	77	-	-
Sande	Vestfold	5 - 10.000	19	22	359	324	90	121	101	104	-	-
Hof	Vestfold	2 - 5.000	18	18	118	94	80	39	24	28	-	-
Re	Vestfold	5 - 10.000	18	20	350	282	81	93	97	107	-	-
Andebu	Vestfold	5 - 10.000	19	19	218	188	86	69	55	62	-	-
Stokke	Vestfold	10 - 20.000	16	22	414	362	87	118	111	136	-	-
Nøtterøy	Vestfold	20 - 50.000	19	21	895	721	81	211	246	246	-	-
Tjøme	Vestfold	2 - 5.000	18	19	209	173	83	69	37	62	-	-
Lardal	Vestfold	2 - 5.000	22	22	77	62	81	22	27	13	-	-
Notodden	Telemark	10 - 20.000	2	6	435	316	73	103	118	93	-	-
Nome	Telemark	5 - 10.000	25	25	255	209	82	79	70	63	-	-
Grimstad	Aust-Agder	20 - 50.000	10	12	905	778	86	250	252	267	-	-
Arendal	Aust-Agder	20 - 50.000	10	15	1573	1306	83	465	410	409	-	-
Mandal	Vest-Agder	10 - 20.000	19	19	634	529	83	179	172	169	-	-
Flekkefjord	Vest-Agder	5 - 10.000	16	17	378	303	80	87	98	116	69	-
Marnardal	Vest-Agder	2 - 5.000	18	18	97	76	78	30	22	23	-	-
Audnedal	Vest-Agder	< 2.000	18	19	172	141	82	52	36	52	51	-
Lindesnes	Vest-Agder	2 - 5.000	20	20	192	151	79	45	55	49	-	-
Eigersund	Rogaland	10 - 20.000	8	10	635	548	86	175	159	204	203	-
Sandnes	Rogaland	> 50.000	9	15	2622	2466	94	851	806	763	856	-
Stavanger	Rogaland	> 50.000	9	12	4512	3779	84	1293	1170	1262	1168	-
Haugesund	Rogaland	20 - 50.000	8	14	1331	1162	87	396	353	383	700	-
Sokndal	Rogaland	2 - 5.000	8	11	97	85	88	-	43	-	-	-
Lund	Rogaland	2 - 5.000	12	12	151	142	94	50	48	43	-	-
Hå	Rogaland	10 - 20.000	9	16	791	666	84	222	208	220	145	-
Klepp	Rogaland	10 - 20.000	12	12	847	653	77	233	231	183	-	-
Time	Rogaland	10 - 20.000	11	16	708	618	87	218	205	183	210	-
Gjesdal	Rogaland	10 - 20.000	11	12	503	414	82	154	110	147	-	-
Sola	Rogaland	20 - 50.000	10	12	974	860	88	294	276	264	158	-

våren 2013

Kommune	Fylke	Kommune- størrelse	Startuke	Sluttuke	Populasjon (US)	Besvarelser (US)	Svarprosent (US)	8. trinn	9. trinn	10. trinn	VG1	Ikke oppgitt klasses trinn
Randaberg	Rogaland	10 - 20.000	8	12	469	428	91	138	141	141	200	-
Forsand	Rogaland	< 2.000	11	11	57	50	88	-	-	-	-	X
Strand	Rogaland	10 - 20.000	11	11	554	476	86	167	150	157	88	-
Suldal	Rogaland	2 - 5.000	8	9	149	140	94	42	50	47	-	-
Sauda	Rogaland	2 - 5.000	10	10	205	178	87	62	50	64	107	-
Finnøy	Rogaland	2 - 5.000	9	10	118	106	90	30	38	33	-	-
Rennesøy	Rogaland	2 - 5.000	9	9	203	182	90	61	63	54	-	-
Bokn	Rogaland	< 2.000	12	12	38	32	84	-	-	-	-	X
Tysvær	Rogaland	10 - 20.000	8	10	491	421	86	153	126	131	-	-
Karmøy	Rogaland	20 - 50.000	10	11	1796	1452	81	498	487	443	276	-
Bergen	Hordaland	> 50.000	23	25	3384	2201	65	985	-	1012	-	-
Sveio	Hordaland	5 - 10.000	12	12	227	197	87	65	64	63	-	-
Bømlo	Hordaland	10 - 20.000	14	21	363	270	74	115	-	150	-	-
Odda	Hordaland	5 - 10.000	15	17	206	182	88	87	-	95	117	-
Askøy	Hordaland	20 - 50.000	14	15	770	671	87	334	-	328	-	-
Osterøy	Hordaland	5 - 10.000	15	17	272	218	80	75	49	92	-	-
Meland	Hordaland	5 - 10.000	16	19	234	184	79	111	-	66	-	-
Radøy	Hordaland	2 - 5.000	22	23	128	106	83	32	38	33	-	-
Lindås	Hordaland	10 - 20.000	12	16	391	320	82	185	-	160	-	-
Masfjorden	Hordaland	< 2.000	16	17	44	41	93	21	-	20	-	-
Aurland	Sogn og Fjordane	< 2.000	9	9	52	46	89	-	-	-	-	X
Bremanger	Sogn og Fjordane	2 - 5.000	12	12	168	151	90	45	49	54	-	-
Rauma	Møre og Romsdal	5 - 10.000	14	15	257	230	90	71	80	78	67	-
Neset	Møre og Romsdal	2 - 5.000	24	24	113	104	92	47	36	22	-	-
Eide	Møre og Romsdal	2 - 5.000	15	15	132	114	86	41	36	37	-	-
Surnadal	Møre og Romsdal	5 - 10.000	24	24	247	199	81	86	65	43	-	-
Ørland	Sør-Trøndelag	5 - 10.000	23	23	215	167	78	58	55	58	-	-
Agdnes	Sør-Trøndelag	< 2.000	20	20	62	56	90	-	-	-	-	X
Åfjord	Sør-Trøndelag	2 - 5.000	23	24	137	120	88	42	43	32	32	-
Røros	Sør-Trøndelag	5 - 10.000	10	12	217	170	78	65	61	51	107	-

våren 2013

Kommune	Fylke	Kommune- størrelse	Startuke	Sluttuke	Populasjon (US)	Besvarelser (US)	Svarprosent (US)	8. trinn	9. trinn	10. trinn	VG1	Ikke oppgitt klassetrinn
Holtålen	Sør-Trøndelag	2 - 5.000	19	19	86	79	92	25	33	21	-	-
Skaun	Sør-Trøndelag	5 - 10.000	9	9	283	245	87	81	78	82	-	-
Stjørdal	Nord-Trøndelag	20 - 50.000	10	12	968	795	82	282	241	257	47	-
Leksvik	Nord-Trøndelag	2 - 5.000	20	23	122	119	98	42	39	35	37	-
Nordland			14	24	3561 ^a	2593 ^a	73 ^a	-	-	-	2593	-
Narvik	Nordland	10 - 20.000	16	22	696	529	76	180	146	193	-	-
Vega	Nordland	< 2.000	21	22	54	50	93	-	-	-	-	X
Alstahaug	Nordland	5 - 10.000	19	22	316	267	85	97	85	84	-	-
Leirfjord	Nordland	2 - 5.000	20	20	62	58	94	-	-	-	-	X
Fauske	Nordland	5 - 10.000	14	18	374	319	85	95	99	119	-	-
Sørfold	Nordland	< 2.000	11	11	93	81	87	28	25	28	-	-
Steigen	Nordland	2 - 5.000	7	7	101	85	84	25	26	33	-	-
Hamarøy	Nordland	< 2.000	14	15	48	41	85	-	-	-	-	X
Vestvågøy	Nordland	10 - 20.000	10	20	501	402	80	129	126	143	-	-
Balsfjord	Troms	5 - 10.000	17	17	242	204	84	62	74	61	-	-
Lynghen	Troms	2 - 5.000	15	16	123	117	95	46	36	33	-	-
Storfjord	Troms	< 2.000	21	23	71	60	85	-	-	-	-	X
Vadsø	Finnmark	5 - 10.000	7	7	292	217	74	74	73	62	-	-
Svalbard	Svalbard	2 - 5.000	7	7	68	61	90	-	-	-	-	X

a) Gjelder VG1

høsten 2013

Kommune	Fylke	Kommune- størrelse	Startuke	Sluttuke	Populasjon (US)	Besvarelser (US)	Svarprosent (US)	8. trinn	9. trinn	10. trinn	VG1	Ikke oppgitt klasses-trinn
Kongsberg	Buskerud	20 - 50.000	43	45	332	300	90	-	-	-	-	X
Siljan	Telemark	2 - 5.000	42	42	100	95	95	-	-	-	-	X
Seljord	Telemark	2 - 5.000	36	36	102	89	87	28	28	30	-	-
Risør	Aust-Agder	5 - 10.000	41	45	286	258	90	105	72	75	85	-
Tvedestrand	Aust-Agder	5 - 10.000	41	42	230	200	87	67	62	66	31	-
Lillesand	Aust-Agder	5 - 10.000	47	48	441	355	81	124	101	124	-	-
Birkenes	Aust-Agder	2 - 5.000	45	46	196	183	93	57	63	60	-	-
Iveland	Aust-Agder	< 2.000	46	46	57	52	91	-	-	-	-	X
Vennesla	Vest-Agder	10 - 20.000	45	48	588	522	89	158	176	178	149	-
Songdalen	Vest-Agder	5 - 10.000	45	48	242	187	77	55	78	51	-	-
Søgne	Vest-Agder	10 - 20.000	45	47	460	361	79	106	129	122	-	-
Kvinherød	Hordaland	10 - 20.000	46	49	572	458	80	165	156	161	-	-
Voss	Hordaland	10 - 20.000	44	51	364	321	88	161	-	156	14	-
Austrheim	Hordaland	2 - 5.000	40	46	81	71	88	38	-	32	27	-
Ålesund	Møre og Romsdal	20 - 50.000	46	51	1713	1284	75	480	350	430	535	-
Vanylven	Møre og Romsdal	2 - 5.000	40	40	153	141	92	100	82	98	75	-
Sande	Møre og Romsdal	2 - 5.000	19	40	111	96	87	31	30	34	-	-
Ulstein	Møre og Romsdal	5 - 10.000	38	43	365	307	84	87	101	112	158	-
Hareid	Møre og Romsdal	2 - 5.000	42	43	187	176	94	60	57	56	-	-
Volda	Møre og Romsdal	5 - 10.000	39	40	347	321	93	106	99	113	157	-
Ørsta	Møre og Romsdal	10 - 20.000	38	43	372	332	89	116	121	90	134	-
Giske	Møre og Romsdal	5 - 10.000	38	39	335	291	87	87	113	89	-	-
Tingvoll	Møre og Romsdal	2 - 5.000	37	42	124	114	92	33	36	44	27	-
Trondheim	Sør-Trøndelag	> 50.000	42	51	5499	4543	83	1742	1520	1468	1508	-
Rissa	Sør-Trøndelag	5 - 10.000	42	42	294	263	90	74	96	91	72	-
Rennebu	Sør-Trøndelag	2 - 5.000	48	49	113	102	90	32	40	28	-	-
Namsos	Nord-Trøndelag	10 - 20.000	45	47	569	505	89	178	174	148	264	-
Verdal	Nord-Trøndelag	10 - 20.000	46	51	604	547	91	193	183	164	132	-
Bindal	Nordland	< 2.000	46	46	51	49	96	-	-	-	-	X
Vefsn	Nordland	10 - 20.000	45	46	507	439	87	142	141	138	-	-

høsten 2013

Kommune	Fylke	Kommune- størrelse	Startuke	Sluttuke	Populasjon (US)	Besvarelser (US)	Svarprosent (US)	8. trinn	9. trinn	10. trinn	VG1	Ikke oppgitt klassetrinn
Grane	Nordland	< 2.000	46	47	65	60	92	-	-	-	-	X
Hattfjelldal	Nordland	< 2.000	46	46	58	48	83	-	-	-	-	X
Rana	Nordland	20 - 50.000	43	46	1001	849	85	262	266	298	-	-
Lurøy	Nordland	< 2.000	47	48	77	60	78	-	-	-	-	X
Tysfjord	Nordland	< 2.000	48	48	70	52	74	-	-	-	-	X
Bardu	Troms	< 2.000	48	48	124	107	86	42	33	29	-	-
Kåfjord	Troms	2 - 5.000	40	41	67	60	90	-	-	-	-	X
Kvænangen	Troms	< 2.000	38	39	56	48	86	-	-	-	-	X
Loppa	Finnmark	< 2.000	50	51	32	30	94	-	-	-	-	X
Båtsfjord	Finnmark	2 - 5.000	49	51	84	79	94	29	28	21	-	-
Totalt 2013					81 845	67 267	82	21 594	18 313	20 622	14 417	

**FØLG OSS
PÅ SOSIALE MEDIER:**

facebook.no/ungdata

twitter.com/ungdata

ABONNER PÅ NYHETSBREV FRA UNGDATA:

Send e-post til ungdata@nova.hioa.no

